

2. Hørings svar fra branche og erhverv

Oversigt over hørings svar i kategorien:

Nummer	Kategori	Organisation
38	Branche og erhverv	Vin & Spiritus Organisationen i Danmark
46	Branche og erhverv	KCC
87	Branche og erhverv	Sovino Brands, The Jane, NoHo, OIP og REKOM
150	Branche og erhverv	De Samvirkende Købmænd
327	Branche og erhverv	Dansk Erhverv
334	Branche og erhverv	Danmarks Restauranter & Cafeer (DRC)
344	Branche og erhverv	REKOM Group A/S
392	Branche og erhverv	HORESTA
535	Branche og erhverv	Bryggeriforeningen & Dansk Industri

Svar til: 2021-0145883 af: Nikolai Klausen

APPLICATION DATE

14. juli 2021

SVARNUMMER

38

INDSENDT AF

Nikolai Klausen

VIRKSOMHED / ORGANISATION

Vin & Spiritus Organisationen i Danmark

BY

København

POSTNR.

1217

ADRESSE

Slotsholmsgade 1

HØRINGSSVAR

Vedhæftet svar fra VSOD.

MATERIALE:

vsod 2021 07 14 hoering af restaurations og nattelivsplan.pdf

Københavns Kommune

Elektronisk via: <https://blivhoert.kk.dk/hoering/horing-af-restaurations-og-nattelivsplan-2021>

Sagsnummer: 2021-0145883

København den 14. juli 2021

Høring vedrørende Kultur- og Fritidsforvaltningens og Teknik- og Miljøforvaltningens fælles forslag til Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Kultur- og Fritidsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen har udarbejdet udkast til Restaurations- og Nattelivsplan 2021. Vin og Spiritus Organisationen i Danmark (VSOD) takker for at få denne mulighed for at kommentere på udkastets indhold på vegne af vores medlemmer.

Generelle bemærkninger

VSOD anerkender, at der er udfordringer i det Københavnske natteliv - uanset om man er beboer i Middelalderbyen eller andre besøgte bydele. Det er derfor fornuftigt, at Københavns Kommune påtager sig opgaven og starter en debat om et bedre natteliv med mindre støj, affald og vold, således at der kan skabes en god balance mellem beboere og erhvervslivet.

Nattelivsplanens forslag om flere natteværter, flere partnerskaber, målrettede kampagner, uddannelse af medarbejdere i nattelivet og større indsats mod affald i gaderne er fornuftige tiltag, som utvivlsomt vil forbedre balancen mellem hensyn til beboere og erhvervslivet. Disse forslag til tiltag er alle tiltag, der rammer kernen af problemet, hvilket er afgørende for at opnå den ønskede effekt.

Specifikke bemærkninger

Forslag om forbud mod salg af alkohol i detailhandlen i bestemte områder og tidsrum, som fremgår i udkast til nattelivsplanen, vil næppe løse udfordringen med støj, affald og vold. Et sådant forbud vil blot 'flytte salget af alkohol' fra et postnummer til et andet og altså ikke afhjælpe de udfordringer, som forslaget påpeger og har ambitioner om at løse. Et salgsforbud i detailhandlen vil ligeledes skabe en skævvridning af konkurrencen mellem detailhandlen og restaurationsbranchen.

VSOD opfordrer alle til at se på vores 'Alkoholkultur' - særligt blandt børn og unge, som er en væsentlig del af nattelivet. Unge har arvet en usund drukkultur og en forståelse af, at alkohol er en helt naturlig og uundværlig del af tilværelsen fra tidligere generationer. Derfor er alkohol ikke et frit valg for unge i dag.

VSOD vurderer, at der i nattelivet er en del 'gadefester' bestående særligt af unge og børn under 18 år, som ikke har adgang til det 'kontrollerede' natteliv. De køber derfor deres alkohol i detailhandlen og ofte uden deres forældres accept og viden.

En forhøjelse af salgsaldersgrænsen til 18 år for salg af alt alkohol i detailhandlen vil efter VSOD og 23 andre organisationers vurdering - herunder Alkohol & Samfund, Kræftens Bekæmpelse og Regioner - have en enorm positiv indvirkning på de unges alkoholkultur og indirekte være med til at lægge en dæmper på uorganiserede gadefester i nattelivet.

VSOD kan bakke op omkring mulighederne for skærpede ordensregler i bestemte zoner, men det er vigtigt, at udformningen af retningslinjer sker i et tæt samspil med såvel de berørte serveringssteder som politiet, og herunder inddrager deres vurderinger i forhold til den mulige og påkrævede håndhævelse. Serveringsstederne kan grundlæggende ikke gøres ansvarlige for den fest, som sker i det offentlige rum.

Afsluttende bemærkninger

Efter en del års fald i forbruget stiger danske unges alkoholindtag igen. Det sker lige ved overgangen mellem barn og voksen, som er et af de mest afgørende tidspunkter i et menneskes liv for indlæring, skabelse af relationer og for at komme godt og sundt afsted mod voksenlivet.

Derfor bør vi benytte denne lejlighed til at have modet til at tage et afgørende skridt til at ændre alkoholkulturen i en sundere og tryggere retning, så de kommende generationers børn og unge går en sundere og mere inkluderende alkoholkultur i møde. I den forbindelse bør Københavns Kommune indtage en mere aktiv rolle i indførelsen af en salgsaldersgrænse på 18 år for salg af alt alkohol i detailhandlen.

Det er afgørende, at der bliver taget hånd om de eksisterende udfordringer, hvilket bør ske med målrettede tiltag og håndhævelse overfor de grupper, der er årsag til uro i nattelivet.

VSOD stiller sig gerne til rådighed i den fremadrettede dialog mellem beboere, erhvervslivet og kommunen i bestræbelser på at finde den rette balance og en god nattelivsplan.

Med venlig hilsen

Nikolai Klausen

Sekretariatschef

Svar til: 2021-0145883 af: Maja Jensen

APPLICATION DATE

19. juli 2021

SVARNUMMER

46

INDSENDT AF

Maja Jensen

VIRKSOMHED / ORGANISATION

KBH - Commerce & Culture

BY

København

POSTNR.

1165

ADRESSE

Nørregade 28D 1. sal th

HØRINGSSVAR

Vedhæftet er høringssvar til restaurations-og nattelivsplan 2021 fra Indre Bys erhvervsforening KBH-Commerce & Culture

MATERIALE:

hoeringsvar restaurations- og nattelivsplan 2021 190721 kcc.pdf

København, 19. juli 2021

Nørregade 28D, 1. sal
1165 København K
CVR 35 55 77 17
Tlf. 36 83 66 06
INFO@KCC.DK
KCC.DK

HØRINGSSVAR TIL RESTAURATIONS- OG NATTELIVSPLAN 2021

Sagsnummer: 2021-0145883

KCC takker for muligheden for at indgive høringssvar om Restaurations- og Nattelivsplanen 2021. Indledningsvis vil vi gerne rose Københavns Kommune for mange positive elementer i planen, der vil bidrage til større tryghed og en bedre oplevelse af Indre By.

Men planen indeholder stadig forandringsforslag, der bekymrer os. I dette høringssvar præsenteres en række løsningsforslag på udfordringer, som vores medlemmer oplever som restauratører og barejere. Denne gruppe udgør den næststørste gruppe af KCC's mere end 200 medlemmer.

København har et alsidigt, populært og professionelt natteliv, som skaber mange arbejdspladser i kommunen og giver et væsentligt økonomisk bidrag gennem skatter og afgifter. København skal derfor fortsat være attraktiv at drive erhverv og bo i og interessant at besøge.

Mekanismerne i en velfungerende by indeholder et drifftigt erhverv, hvor brancher er dybt afhængige af hinanden. Det er synergierne erhvervene imellem, der er med til at gøre byen attraktiv. Det vil sige, at ødelægges café, restaurations- og nattelivsbranchen, skader det butikslivet, men mindsker også udbuddet af arbejdspladser til fx studerende og ufaglærte. Ligeledes har et levende by- og natteliv også stor betydning for turismen, derfor ønsker KCC også et værtskab i verdensklasse.

Analyser fra Institut for Center-Planlægning viser, at der frem til 2019 har været en relativ stigning på ca. 70 pct i de sidste 10 år i udviklingen af omsætningen i restaurationsbranchen. Dermed spiller restauranter og caféer en vigtig rolle ift. et levende byliv, arbejdspladser og i at mindske antallet af tomme lejemål, som pt. er synlige i de fleste gader i København. Vi præsenterer her flere løsningsforslag, som kan bidrage til at løse udfordringer, som på nuværende tidspunkt er forbundet med restaurations- og nattelivet i Indre By.

LØSNINGSFORSLAG

Tættere samarbejde mellem forvaltninger

- KCC's medlemmer oplever udfordringer med håndteringen restaurations-erhvervet på tværs af forvaltninger. Derfor foreslår vi, at Kultur- og Fritidsforvaltningen (KFF) og Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) arbejder tættere sammen i sagsbehandlingen.
- Vores oplevelse er bl.a. ved nye lejemål, at udfordringerne ligger hos KFF ift. at give tilladelsen til bevillingen, som du først kan få, når du har din byggetilladelse og ibrugtagningstilladelse, medmindre du får et "stjernemøde". Altså kan sagsbehandlingstiden i de forskellige forvaltninger betyde, at restauratøren betaler husleje og er klar til at åbne sin restaurant, men skal vente på få sin bevilling i flere måneder. Derfor vil vi opfordre kommunen til at se på løsninger, der gør, at sagsbehandlingen af byggesag og ansøgning om bevilling kan forløbe parallelt.
- Desuden oplever vores medlemmer generelt meget lange sagsbehandlingstider og krav til kvaliteten af indsendte materiale, der næsten kræver, at restauratøren skal hyre en arkitekt til at udføre tegningerne fx til en opstilling af udeservering.
- Vi har ligeledes medlemmer der har haft udeservering i genne mange år – uden problemer, som ikke får tilladelsen igen – men de får ikke en saglig forklaring på, hvorfor situationen har ændret sig.

Etablering af nattelevsenhed med inspiration fra andre internationale storbyer

- Med inspiration fra Amsterdam, London og Prag foreslår vi, at der etableres en fælles indgang til kommunen for alle ift. restaurations- og nattelev. Således at man som restauratør ikke er kastebold mellem forskellige forvaltninger, der ikke taler sammen.
- Et sådant set-up kunne også være platform for en organiseret dialog mellem aktørerne, et videnscenter og én politisk ansvarlig enhed, der understøttes af både KFF og TMF.
- Et permanent samarbejdsudvalg med finansiering og underudvalg.

Udfordringer med konverteringer af erhvervslejemål til beboelse

- Vi ønsker, at der er en sammenhæng mellem kommunalplan, lokalplan og restaurationsplan, således at fx kontorlejemål ikke konverteres til boliger i et område med høj grad af butiks- og restaurationsliv, hvilket fører til konflikter mellem tilflyttere og det eksisterende erhvervsliv.

Øget tilstedeværelse af myndighedspersoner

- Evalueringen af natteværterne viser, at det er en stor succes, da de reducerer gener fra nattelivet via dialog, vejledning og deres synlige tilstedeværelse. Derfor foreslår vi, at der opnormeres med flere natteværter i København.

Tildeling af øget ansvar til serveringssteder på afgrænset udendørsareal

- Vi foreslår, at restauratører og barejere får ret- og pligt over det område, der er foran deres serveringssted jf. den nuværende model for udeservering, hvor de har ansvar for at der er ro, rent og orden.
- Ved at give restauratørerne ret og pligt for dette område, kan de i højere grad bidrage til et hurtigere flow med at få gæsterne ind på serveringsstederne og ud af byen, hvilket kan mindske støjende ophold i gaden.

Begrænsning af detailhandlens salg af alkohol

Legalisering af alkoholsalg i detailhandlen til 16-årige 24 timer i døgnet, har bidraget til druk-adfærd og ureguleret gadefest. Oplevelsen er, at helt unge har adgang til at købe alkohol i detailhandlen, som til tider medvirker til en usund alkoholkultur, og som desuden resulterer i ukontrollerede støjende fester i gaden, som ingen tager ansvaret for. De unge befinder sig i gaden, fx fordi de er blevet afvist på restauranterne og barerne pga. fuldskab eller uhensigtsmæssig adfærd. Disse piratfester er ikke blot til gene for beboere men også de omkringliggende erhvervsdrivende, der oftest betragtes som skyldige i og årsag til gadefesten.

- Vores forslag er derfor, at detailhandlen fremadrettet ikke må sælge alkohol i Indre By i tidsrummet 22.00-06.00.
- Detailhandlen skal også underlægges de samme regler om forbud mod udskænkning til mindreårige.

Certificering af serveringssteder:

Bekæmpelse af grænseoverskridende adfærd og diskrimination

- Vi ønsker, at restauratører og barejere medvirker til at mindske diskrimination og grænseoverskridende adfærd, derfor foreslår vi, at restauratørerne pålægges at lade sig certificere i grænseoverskridende adfærd samt at påvirke festen positivt.
- Større sanktioner og bøder til de erhvervsdrivende, der ikke overholder reglerne og dermed giver hele branchen et dårligt ry.
- Dette indebærer et fælles charter med retningslinjer for god adfærd og ansvarlig opførsel. Således understøtter restauratørerne visionen om et værtskab i verdensklasse.

- Vi opfordrer Kommunen til at lave målrettede adfærdskampagner i samarbejde med de Region Hovedstaden og/eller omkringliggende kommuner for at oplyse udefrakommende gæster om et respektfuldt nattelev.

Fremme af respektfuld opførsel via bedre byrum og trafik

- Da larm og kørsel af bl.a. muskelbiler er til gene for byens besøgende og beboere, vil KCC foreslå en begrænset trafik i nattetimerne i områder med restaurations- og nattelev. Dog skal vareleveringer til stormagasiner og taxakørsel kunne foregå uhindret.
- Partybusser, cykler med soundbox, cykeltaxaer mv. tildeles markerede afsætningssteder.

Renhold og toiletforhold

- Der skal skabes bedre toiletforhold, som er bemandet af hensyn til sikkerhed og renhold af faciliteterne. Desuden vil vi foreslå, at der i højere grad arbejdes med nudging ift. at motivere byens brugere til en mere hensigtsmæssig adfærd fx ift. at bruge toiletterne frem for at benytte gader og pladser som pissoir.

Overdragelse af bevilling

- For at det skal være attraktivt at investere i - og drive restauration i København, er det afgørende, at bevillinger skal kunne fornyes og sælges uden at blive pålagt yderligere restriktioner, da dette kan mindske interessen for at investere i en restaurant eller serveringsted.
- For at Danmark fortsat skal være førende på den internationale gastronomiske scene med København som fyrtårn, er det afgørende, at vilkårene for at drive restauration er attraktive. Det vil sige, at selvom din restauration har underskud, skal du fortsat kunne have en bevilling, da restauratøren kan have investeret i innovation og udvikling af koncepter og restauranter, som dermed giver underskud – hvilket er set hos nogle af Københavns førende restauranter.

Restauranter kan give liv til tomme lejemål

- På baggrund af de mange tomme lejemål i København ser vi drift af restauration- og serviceerhverv som en mulig løsning på dette. Der skal derfor åbnes op for nye bevillinger til kl. 02.00, da de kan skabe liv i de tomme lejemål.

Vi vil desuden opfordre til, at Københavns Kommune og politikerne evaluerer, hvad der har virket og ikke virket under corona. Desuden beder vi Kommunen og politikerne være opmærksomme på, at man ikke rammer de mange erhvervsdrivende, der driver deres

restauranter og serveringssteder professionelt og efter reglerne, ved at lave strammere restriktioner for at ramme de få, der ikke kan finde ud af det.

På vegne af Indre Bys erhvervsforening,

KBH-Commerce & Culture

Direktør

Maja Jensen

E: maja.fini.jensen@kcc.dk

M: 51413122

Svar til: 2021-0145883 af: Lasse Sørensen, Bjarke Reventlow, Lasse Wiwe, Maria Krüger Torp og Lars Børsting

APPLICATION DATE

22. juli 2021

SVARNUMMER

87

INDSENDT AF

Lasse Sørensen, Bjarke Reventlow, Lasse Wiwe, Maria Krüger Torp og Lars Børsting

VIRKSOMHED / ORGANISATION

Sovino Brands, The Jane, NoHo, OIP og REKOM

BY

Kbh K

POSTNR.

1159

ADRESSE

Indre By

HØRINGSSVAR

Høringssvar til Restaurations- og Nattelivsplanen 2021,

Et fællessvar fra 5 aktører, der samlet repræsenterer små 100 virksomheder i Indre By.

MATERIALE:

fælles hoeringssvar - restaurations- og nattelivsplan 2021 07.07.2021.pdf

Høring af Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Kultur- og Fritidsforvaltningens og Teknik- og Miljøforvaltningens fælles forslag til Restaurations- og Nattelivsplan 2021.

Først og fremmest vil vi gerne takke for muligheden for - via denne høring - at byde ind med bemærkninger til udkastet til Restaurations- og Nattelivsplan 2021. Vi i restaurations- og nattelivsbranchen sætter stor pris på det forarbejde, der er gjort via Advisory Board for Natteliv, som slutteligt i januar 2021 kunne præsentere et stærkt fælles kommuniké, der er blevet til i et frugtbart samarbejde mellem repræsentanter fra Politik, beboere, spillesteder, lokaludvalg og restaurationer.

Det endelige kommuniké er ambitiøst, langsigtet og bredt forankret, og derfor er det en stor fornøjelse at kunne gennemlæse et udkast til Restaurations- og Nattelivsplanen for 2021, der er nøjagtig det samme. Med nærværende udkast til den nye Restaurations- og Nattelivsplan for 2021 tages der ansvar for den fortsatte positive udvikling af Københavns tiltrækningskraft. En tiltrækningskraft, som er helt afgørende for en stærk hovedstad, der har en vision om at fremvise verdens bedste værtskab, og som også ønsker at rumme både turister, erhvervsliv og beboere.

København har et varieret, populært og professionelt restaurations- og natteliv, som skaber mange arbejdspladser i kommunen – særligt blandt mange unge, borgere på kanten af arbejdsmarkedet og udlændinge og indvandrere – og som bidrager væsentligt økonomisk via skatter og afgifter. Derudover bidrager det professionelle restaurations- og natteliv til at fabrikere et attraktivt turismeprodukt, der sætter København på verdenskortet som en by, man meget gerne vil opleve.

Denne samlede tiltrækningskraft skal vi alle bidrage konstruktivt til. Så længe vi ikke trues på vores bevillinger, som vi har investeret mange millioner i, vil det glæde os at bidrage til udmøntningen af dette udkast til en ny restaurations- og Nattelivsplan, og vi går gerne forrest. Det er glædeligt, at Kultur- og Fritidsudvalget samt Teknik- og Miljøudvalget med dette udkast ønsker at inkludere restaurations- og nattelivsbranchen fremfor at lukke benævnte branche ved at udstyre os udelukkende med midnatsbevillinger.

I vores branche er vi afhængige af sikkerhed for vores forretning samt forudsigelighed om vores rammevilkår. Vi har igennem mange år investeret ganske markant i København, som i vores optik er Verdens Bedste By, og skal disse investeringer fortsætte og udvikles, er det naturligvis helt afgørende med gennemskuelighed og langsigtet planlægning. Langsigtede bevillinger giver langsigtede investeringer. Det er det, vi ønsker at fastholde, og det er sådan, vi etablerer det bedste samarbejde. Vi glæder os over, at Kultur- og Fritidsudvalget samt Teknik- og Miljøudvalget ser situationen på samme måde.

Bevillingstryghed

Jf. ovenstående er det helt afgørende for restauratørers investering i den danske hovedstad, at der følger en tryghed med ved tildeling af en bevilling. Har man først modtaget sin bevilling og overholder alle regler, krav

og retningslinjer, skal man således ikke være utryk ved, om man pludselig kan blive frataget sin bevilling igen. Derfor er det os ganske magtpåliggende at understrege, at økonomi og bevillinger naturligvis ikke skal rodes sammen. I udkastet til Restaurations- og Nattelivsplanen 2021 står på side 13 beskrevet, at man ønsker *veldrevne restaurationer* – hvilket giver sig selv – men desværre kobles dette i teksten bl.a. sammen med *manglende forretningsmæssige kvalifikationer*.

Man skal selvfølgelig ikke have frataget sin bevilling grundet et eventuelt underskud. Økonomi og bevillinger hænger ikke sammen, og der er i forvejen regler for, at man ikke må have gæld til det offentlige, når man søger en bevilling. Det nytter ikke, at man som restauratør skal frygte for sin bevilling, hvis man pludselig må holde lukket grundet vandskade, brand eller andet, der kan give et eventuelt underskud. Så længe selskabet bag forretningen er i stand til at leve op til de finansielle forpligtelser, så skal bevillingen ikke kunne trues. Se blot på banebrydende, dagsordensættende, fænomenale restaurationer som eksempelvis Noma og Alchemeist.

I forlængelse af ovenstående er det relevant at slå fast, at bevillingsekspertisen og kompetencen til at tildele disse ligger hos Bevillingsnævnet, som forvalter dette område efter restaurationsloven. Derfor skal regulering af bevillinger selvfølgelig ikke behandles i en Restaurations- og Nattelivsplan. Kompetencerne til at behandle og justere bevillinger findes udelukkende hos Bevillingsnævnet og kan ikke fjernes herfra jf. dansk lovgivning – ergo bør bevillingsområdet selvfølgelig ikke forhandles i en Restaurations- og Nattelivsplan. Og da slet ikke blandes sammen med de øvrige elementer i den kommende Restaurations- og Nattelivsplan 2021.

Permanent partnerskab

Arbejdet i Advisory Board for Natteliv har vist, at der er store gevinster at hente ved at dyrke samarbejdet mellem de relevante interessenter i Københavns restaurationsliv. Derfor er meget begejstrede over udsigten til etableringen af et permanent partnerskab, der får beslutningskompetence til at varetage konkrete opgaver på nattelivsområdet. Vi ser frem til at bidrage og deltage aktivt i dette partnerskab. Der skal dog først findes en gangbar model, og mulige løsninger præsenteres i Bilag A til Restaurations- og Nattelivsplanen 2021. For at skyde dette partnerskab og den samlede indsats for at mindske festen i gaden godt i gang anbefaler vi, at både model a1 og a2 benyttes.

Model a1 vil være det permanente partnerskab – som Advisory Board for Natteliv – der skal fungere som rådgivende udvalg for samarbejdsudvalget (model a2: §17 stk. 4-udvalg). Der er brug for et permanent partnerskab, hvor interessenter uden politisk deltagelse kan samarbejde og udarbejde forslag samt rådgive Kultur- og Fritidsforvaltningen samt Teknik- og Miljøforvaltningen. Det permanente partnerskabs formål vil således være at levere konkrete, objektive input og forbedringsforslag, der giver Borgerrepræsentationens folkevalgte mulighed for at træffe oplyste beslutninger vedr. restaurations- og natteliv. Partnerskabets forslag og rådgivning vil herefter blive drøftet politisk i §17 stk. 4-udvalget, der – udover repræsentanter fra Kultur- og Fritidsudvalget og Teknik- og Miljøudvalget – også vil være besat af bl.a. repræsentanter fra erhvervsliv, kulturinstitutioner, turismeorganisationer, beboere, detailhandel og politi m.fl.

Afgørende for succes er, at der nedsættes et bredtfavnende, permanent og upolitisk udvalg, og som Advisory Board for Natteliv kan arbejde sideløbende med anbefalinger og rådgivning til det politiske arbejde. Da det

ligeledes er kommunens ambition, at partnerskabet skal realiseres økonomisk i fællesskab med relevante interessenter i nattelivet, bør disse aktører naturligvis også inddrages i de endelige beslutninger vedr. udgifter i forbindelse med specifikke indsatser mv.

Det anbefales at aktivere begge modeller, da det er væsentligt at levere resultater og etablere et meget tæt samarbejde, når denne indsats igangsættes. Desuden er det selvsagt centralt, at partnerskabet favner bredt med en høj repræsentation fra erhvervslivet. Lægger man planer for erhvervslivet, skal erhvervslivet selvfølgelig spille en hovedrolle i tilblivelsen af disse planer.

Indførelse af ret- og pligtområde for nattelivets aktører

I restaurations- og nattelivet ønsker vi at bidrage til at mindske festen i gaden og derfor inkludere afgrænsede områder foran vores matrikel i vores generelle ansvarsområde. Det glæder os, at denne mulighed også står nævnt blandt initiativerne til den nye Restaurations og Nattelivsplan 2021. Dog er det væsentligt for os at understrege, hvilken unik mulighed dette rent faktisk er. Ved at tildele os et øget ansvar for udearealer benytter man vores kompetencer til fulde, idet vi allerede er eksperter i at holde ro og orden indendørs.

Modellen er ganske simpel. For restaurationer med tilladelse til udeservering gælder allerede et øget ansvar, hvad angår området udenfor forretningen, hvor der foregår udeservering. Her er der både ret og pligt til at sikre ro, orden og rengøring. For at styrke serveringsstedernes muligheder for at regulere gæsternes adfærd bør denne ret og pligt udvides til alle øvrige restaurationer med natbevilling – også selvom man ikke har udeservering eller ønsker det. Restaurationer tildeles således et afgrænset område foran matriklen, hvor man påtager sig et øget ansvar og forpligtes til at sikre orden, gøre rent, nedbringe støj, påvirke gæsternes adfærd positivt og gøre opmærksom på hensynet til naboerne. Dette kan eventuelt foregå ved hjælp af indhegning af det øgede ansvarsområde foran matriklen.

Dette ret- og pligtområde bidrager til den samlede indsats for at begrænse festen i gaden. Erhvervslivet stiller selv de nødvendige ressourcer til rådighed, som kan begrænse aktiviteterne foran døren på den pågældende restauration. Dette giver ydermere mulighed for, at erhvervslivet i samarbejde med Politi, natteværter og det kommende ordenskorps kan bidrage til opgaven med at få gæsterne hurtigt ind og ud af byen ved at følge ruterne til Metro, S-tog og taxipladser.

Det vil ydermere fremadrettet ikke længere være tilladt at tage drikkevarer med ud på gaden foran forretningen, når udeserveringen stopper. Dette vil begrænse gæsternes aktivitet til hurtig rygning.

Begrænsning af detailhandlens salg af alkohol

Skal vi gøre op med festen i gaden, skal vi ubetinget have detailhandlen med i den fælles indsats. Da detailhandlen har tilladelse til at sælge alkohol i alle døgnets timer og ydermere kan servere for unge helt ned til 16 år, er denne del af erhvervslivet ubestrideligt en stærkt bidragende faktor til festen i gaden, og affaldet der genereres i gaderne. Tilsvarende er den professionelle restaurationsbranche underlagt stramme betingelser og krav fra gældende lovgivning om bl.a. ikke at give adgang til personer under 18 år, som ifølge

dansk lov ikke må have adgang til stærke alkoholiske drikke. Sideløbende er der desværre ingen hindringer for detailhandlen, som uden krav og betingelser fra gældende lov kan sælge samme produkt på samme tidspunkt i samme område. Det ene erhverv er stærkt reguleret af bevillingsloven, mens det andet erhverv uden problemer kan sælge til 16-årige, der holder fest i gaden, fordi de ikke kan komme ind på restauranterne.

Oftest beskyldes vi i den professionelle nattelivsbranche for at have en alt for lav prissætning på eksempelvis shots. Det er voldsomt frustrerende, når man kan gå ind i detailhandlen på alle tider af døgnet og købe en flaske med cirka 50 shots til blot 85 kroner.

Detailhandlens frie muligheder øger desværre blot udfordringerne med en til tider usund alkoholkultur samt larm, gener og skrald. Dem, der ikke kan komme ind på restauranterne, holder i stedet fest i gaden og hænger ud på pladser og bænke mm. for at 'være en del af festen.' Det anbefales derfor at mindske uligheden i reguleringen af de to erhverv og begrænse detailhandlens salg af alkohol.

Denne problematik vedr. detailhandlens salg af alkohol fremhæves også i udkastet til Restaurations- og Nattelivsplanen for 2021, hvorefter det konkluderes, at kommunen vil indgå i dialog partnerskab med detailhandlen med det formål at finde fælles løsninger på begrænsning af generne fra festen i gaden. Det er helt afgørende at aktivere detailhandlen i dette forpligtende partnerskab, idet udfordringerne efter vores opfattelse ikke kan håndteres uden deres aktive indsats. Detailhandlen skal naturligvis være en del af løsningen og ikke en del af problemet.

Etablering af festzoner

Vi vil gerne hilse forslaget om etablering af egentlige fest- og festivalzoner velkomment. At flytte planlagte fester og større arrangementer væk fra Indre By vil mindske trykket på byen, og det vil samtidig give et særligt rum til spontane events og forsamlinger. En egentlig festivalplads giver mulighed for at flytte festen i gaden væk fra Indre By, og her kan særligt det alternative natteliv få mulighed for at eksperimentere med koncepter og eventuelle højlydte arrangementer uden, at det generer naboer. Således vil Indre By med tiden udelukkende blive benyttet af gæster til det professionelle natteliv, mens de særlige festzoner kan tiltrække de gæster, der ønsker en anden kulturel og alternativ oplevelse jf. Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv. Disse festzoner er altså ikke et sted hvor, eksisterende bevillinger flyttes hen, men et sted der giver plads til nye initiativer, alternative kulturelle events, ungdomskultur under åben himmel med musik og meget mere.

Tilstedeværelse af flere myndighedspersoner

En øget tilstedeværelse af myndighedspersoner kan lægge en dæmper på de festlige aktiviteter i de københavnske gader. Derfor bør forslagene i udkastet angående både opnormering af natteværter samt mobiliseringen af det nye ordenskorps prioriteres højt ved udmøntningen af den kommende Restaurations- og Nattelivsplan 2021. Helt generelt bør myndighedernes tilstedeværelse øges, og det vil være særdeles velkomment, hvis også Politiet forøger deres tilstedeværelse, så vi kan få en konsekvent håndhævelse af ordensbekendtgørelsen. Støjt vagten bør ligeledes øge sit nærvær, hvilket ligeledes foreslås i udkastet.

Samlet set vil ovennævnte myndighedspersoner kunne bidrage til at mindske festen i gaden, skabe mere fokus på ordentlig opførsel og hensynet til andre samt øge respekten for andre, der færdes og bor i byen.

Certificering af personale

Vi i restaurations- og nattelivet ønsker at bidrage til bekæmpelsen af grænseoverskridende adfærd og diskrimination. Det skal være trygt og sikkert at færdes i det Københavnske natteliv, og derfor bakker vi op om en certificeringsordning, der øger respekten og hensynet i nattelivet. Ved hjælp af en certificering kan vi på vores restauration forebygge og håndtere diskrimination og grænseoverskridende adfærd samt påvirke festen positivt. Dette bør tillige indebære, at der arbejdes videre på udarbejdelsen af et nyt fælles Charter for restaurations- og nattelivet, således at det favner flere aktører – altså retningslinjer for god adfærd og ansvarlig opførsel for såvel virksomhedsejere, medarbejdere som gæster. Dog er det væsentligt at pointere at et sådant certificeringsprogram ikke skal fungere som en Smiley-ordning, da denne ordning på ingen måde kan præsentere et retvisende billede af indsatsen mod grænseoverskridende adfærd og diskrimination.

Fremme af respektfuld opførsel via bedre byrum og trafik

Efter forslag fra Politiet skal trafik begrænses i nattetimerne. Dette understøttes af København Kommunes trafikprojekt i Middelalderbyen. En begrænsning af trafik i nattetimerne vil fjerne muskelbiler, reducere larm og skabe et endnu tryggere og mere sikkert natteliv. Med trafikken forsvinder desuden den let tilgængelige narko. Partybusser, ladcykler med soundbokse, cykeltaxaer mv. skal også fremadrettet holde sig til markerede opsamlings- og afsætningssteder, så disse mange køretøjer ikke i samme grad kan bevæge sig rundt i byens små gader til stor gene for de omkringboende.

Til videre udmøntning af ovenstående initiativ anbefales det også at benytte stadsarkitektens forslag til den kommende 'Byrums- og Trafikplan' for Indre By, der tager hensyn til ikke at etablere yderligere siddepladser eller byrumsmøbler, der inviterer til ophold i de berørte områder. Byrumsplanen finder desuden lokationer til flere offentlige toiletter ind og ud af byen for at afhjælpe gener, og der vil være fokus på en belysningsplan, som kan skabe yderligere tryghed i nattelivet samt bedre vilkår for renholdelse i gaderne. Her har kommunen også et ansvar for at sikre lettilgængelige 'ruter' ind og ud af centrum.

Fremtidens løsninger skal findes på tværs af forvaltninger

Det er ikke altid nemt at være i en branche, der forvaltes af to forskellige forvaltninger på to forskellige måder. Ofte findes udfordringer på Kultur- og Fritidsudvalgets område, mens løsninger tit ligger i regi af Teknik- og Miljøudvalget. Derfor skal der i dette høringssvar også lyde en opfordring til et tæt samarbejde mellem forvaltningerne og de relevante aktører hele vejen rundt. Skal vi opnå resultater og understøtte Hovedstadens samlede tiltrækningskraft, bør vi alle være tæt forbundne i den kommende indsats.

På det lidt længere bane vil vi dog på det kraftigste anbefale, at Københavns Kommune overvejer muligheden for at oprette et decideret *Nattelivsenhed* med oprettelse af et nattelivssekretariat med inspiration fra Berlins

ClubCommission. Denne løsning vil også imødekomme behovet for én fælles indgang jf. initiativ nr. 12 i Restaurations- og Nattelivsplan 2021, og dermed skabe *one point of entry*, for både erhvervet og beboerne.

Denne nattelivsenhed skal sikre en fortsat organiseret dialog, fungere som videnscenter og politisk ansvarlig enhed samt være den eneste, egentlige indgang til Københavns Kommune, når det angår restaurations- og nattelivet. Her samles alle spørgsmål, henvendelser og udfordringer, der angår nattelivet.

Denne løsning bør på sigt erstatte de førnævnte rådgivende udvalg og samarbejdsudvalget (§17 stk. 4).

Med Venlig Hilsen

Lasse Sørensen

Bjarke Reventlow

Lars Børsting

Lasse Wiwe

Maria Krüger Torp

COO

Partner

Politisk chef

Partner

Public Affairs Chef

Sovino Brands

The Jane, Blume m.fl.

Rekom

Noho Partners

The Old Irish Pub

Svar til: 2021-0145883 af: Claus Bøgelund

APPLICATION DATE

23. juli 2021

SVARNUMMER

150

INDSENDT AF

Claus Bøgelund

VIRKSOMHED / ORGANISATION

De Samvirkende Købmænd (DSK)

BY

København S

POSTNR.

2300

ADRESSE

Islands Brygge 26, 4

HØRINGSSVAR

Se venligst vedhæftede hørings svar.

MATERIALE:

københavns kommune hoering om natteliv 230721.pdf

Københavns Kommune

Elektronisk via:

<https://blivhoert.kk.dk/hoering/horing-af-restaurations-og-nattelivsplan-2021>

Sagsnummer: 2021-0145883

København, den 23. juli 2021

Høring vedr. Kultur- og Fritidsforvaltningens og Teknik- og Miljøforvaltningens fælles forslag til Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Kultur- og Fritidsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen har udarbejdet udkast til Restaurations- og Nattelivsplan 2021. Planen er i offentlig høring, og De Samvirkende Købmænd (DSK) takker for muligheden for at kommentere.

Den oprindelige plan er udarbejdet efter behandling i Advisory Board for Natteliv, hvor repræsentanter for enkelte udvalgte parter i nattelivet deltog. På den baggrund vil nogle af de berørte parter kunne henvise til det forudgående arbejde, mens andre – f.eks. erhvervslivet i almindelighed herunder kulturen, hoteller og detailhandel i særdeleshed – ikke tidligere har været involveret.

Generelle bemærkninger

Uanset om man er beboer i Middelalderbyen, i Nordhavn, på Islands Brygge eller et helt fjerde sted i København, skal man kunne få sin nattesøvn ligesom man ikke skal møde affald, bræk og stanken af urin den efterfølgende morgen. Det er indiskutabelt, at nogle borgeres adfærd i dag er anerkendelsesværdig end tidligere, hvilket medfører gener for mange andre borgere.

Det er derfor fornuftigt med politisk fokus på udfordringen. Grænserne for "anstændig opførsel" har rykket sig, og desværre i den forkerte retning.

Der er derfor brug for både debat og handling, der kan genoprette balancen mellem brugen af udendørs arealer og retten til privatliv i egen bolig.

Københavns Kommune har de senere år prioriteret at igangsætte en række initiativer, der øger borgernes brug af det udendørs byrum. Politisk er der givet bedre muligheder for udendørs servering, dele af Middelalderbyen er omdannet til gågademiljø og der er opsat 500 bænke alene inden for det seneste år.

De initiativer ”nudger”/inspirerer byens borgere og besøgende til øget brug af udelivet i byen. Det er sikkert positivt for mange, men bagsiden af medaljen er risikoen for mere støj i byen.

Forud for denne høring har Københavns Kommune igangsat en by- og nattelivskampagne 2021. Kampagnen fortjener al mulig ros, opbakning og gerne med endnu større udbredelse end det nuværende kampagnetryk. Den aktuelle kampagne arbejder med at ændre borger-nes vaner (”unoder”) frem for brug af yderligere restriktioner, der kan få negative konsekvenser for arbejdspladser og for tiltrækningen af turister til byen.

For bemærkninger til hovedparten af forslagene i nattelivsplanen henvises til Dansk Erhverv, hvorimod DSK har legitimitet til at vurdere og kommentere forslag, der direkte vedrører detailhandelen.

Kommentarer til forslaget om specifikt om detailhandelens salg af alkohol

Det er især forslag 5 – om begrænsning af detailhandelens salg af alkohol – der med indsigt og legitimitet kan vurderes herfra.

Forslaget er problematisk, da butikkernes faktiske indflydelse på visse personers adfærd i byen ikke er proportionel med et så vidtgående indgreb i butikkernes drift.

Den organiserede del af detailhandelen – herunder kædebutikker, butikker med overenskomst og ordnede forhold i almindelighed mv. - gør sig meget umage med at følge gældende lovgivning. Til gengæld fylder de butikker meget lidt i det samlede nattelivsbillede, hvor gruppen af øvrige butikker og serveringssteder med to-go salg (omfattet af præcis de samme regler) antalsmæssigt fylder mere. Men det er de mest profilerede kædebutikker, der nævnes i debatten.

I forbindelse med de midlertidige corona-restriktioner (begrænsninger i alkoholsalget) har det været åbenlyst, at der er sket et illegalt salg fra dele af det butiksmiljø, der også på andre områder (f.eks. afgifter og illegal arbejdskraft) kan have et afslappet forhold til overholdelse af landets lovgivning. Det lykkedes f.eks. TV2 Lorry at købe alkohol i ”spærretiden” hos hele 6 ud af 10 besøgte kiosker.

Et eventuelt natligt salgsforbud for alkohol rammer ikke kun de berørte butikker for manglende salg af alkohol, men også for følgesalget. Som tommelfingerregel anslås det, at det tabte følgesalg for øvrige varer (ikke-alkoholiske drikke, fast-food, salater osv.) udgør et beløb, der er dobbelt så højt som den mistede alkohol-omsætning.

Der mangler proportionalitet, hvis man rammer et begrænset antal butikker så hårdt, så mistet salg af alkohol for f.eks. kr. 50.000 i alt måtte medføre faldende omsætning i niveauet kr. 150.000.

Udover at ramme butikkens omsætning, er der også en overhængende risiko for ekstra konfrontationer mellem medarbejdere og kunder, når kunderne ikke kan/vil forstå, hvorfor de ikke lige kan få lov til at købe de varer, som de efterspørger. Varer, der i øvrigt må sælges lovligt hos pågældende butiks konkurrenter uden for forbudszonen.

Et natligt salgsforbud vil altså ramme den ordnede del af detailhandelen langt hårdere end det uorganiserede erhvervsliv.

Det vil være problematisk for den lige konkurrence, hvis man ikke må handle i en fysisk butik, men kan bestille alkohol til levering i det forbudte tidsrum. Levering sker allerede i dag af såvel onlinehandel med distribution 24-7 og fra budtjenester, der også leverer menuer, fast-food og andre fødevarer. En levering, der i så fald ligeledes skal reguleres.

I det svenske natteliv er begrebet "alternative leverancer" velkendt, og dækker over, at "alle" ved, hvordan man skaffer sig alkohol uden for Systembolagets åbningstider, når behovet opstår. Det vil også ske i København, hvis der udlægges forhindringer for den organiserede del af detailhandelen.

De bydele, der synes hårdest ramt med problemer i nattelivet, har to somre i træk været Nordhavn og Islands Brygge. Ingen af de to bydele har detailbutikker, der sælger alkohol sen aften eller nat. Manglende detailsalg af alkohol fra de organiserede virksomheder er dermed ingen garanti mod "fest i gaden."

Endelig er der forbrugere, der på grund af deres job- og familiesituation foretrækker at handle om natten. Et indgreb vil ligeledes ramme de borgere.

Med forslaget om indskrænkning af detailhandelens salg af alkohol, kan man sende en tanke til den for længst afdøde amerikanske psykolog Abraham Maslow. Han sagde som bekendt, at for manden, der kun har en hammer i værktøjskassen, begynder alt at ligne et søm.

DSK vil opfordre til et mere nuanceret syn på detailhandelens rolle, da forslaget om begrænsning af detailhandelens salg af alkohol ikke synes proportionelt med de udfordringer salget medfører. Vi deltager naturligvis hellere end gerne i en drøftelse om butikernes rolle i nattelivet.

Hvorfor nye restriktioner, når allerede gældende lovgivning ikke anvendes?

Udkastet til nattelivsplan indeholder en række forslag, der vil pålægge virksomheder i oplevelsesøkonomien nye restriktioner og byrder.

Det er ikke hjælpsomt over for et erhverv, der om nogen har lidt det seneste halvandet år. Der er mistet tusindvis af arbejdspladser i lige præcis oplevelsesøkonomien i København, som har været hårdere ramt end vel nok noget andet sted i landet. Behovet for en forstærket indsats for et roligere natteliv bør kunne imødekommes med øget fokus på allerede eksisterende lovgivning. Og vel at mærke en lovgivning, der ikke tilnærmelsesvis anvendes fuldt ud.

Opmærksomheden kan især henledes på § 3 i ordensbekendtgørelsen:

"Slagsmål, skrigen, råben eller anden støjende, voldelig, fornærmelig eller lignende optræden, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden, må ikke finde sted."

På tilsvarende vis er der – ligeledes i allerede eksisterende lovgivning - i lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. en relevant bestemmelse i § 29: *"På serveringssteder er det forbudt erhverv at servere eller lade servere, (...), stærke drikke for personer, der (...) om hvem er grund til at antage, at de ved yderligere indtagelse af stærke drikke vil give anledning til fare for sig selv eller ulempe til andre."*

Historisk har der ikke været ført mange retssager på området, men politisk har man ved diverse justeringer af restaurationsloven fastholdt formuleringen om "ulempe for andre."

Med andre ord: Der er allerede i dag hjemmel til at skride ind over for de personer, der ikke evner at feste med respekt for deres medborgere. Det er et spørgsmål om håndhævelse, men nye restriktioner vil også kræve yderligere håndhævelse.

Afsluttende bemærkninger

Hos De Samvirkende Købmænd foreslår vi en nattelivsindsats baseret på flere indsatser:

- 1) En yderligere udbredelse af den aktuelle by- og nattelivskampagne som Københavns Kommune har sat sig i spidsen for.
- 2) Anvend den eksisterende lovgivning herunder ordensbekendtgørelsen i langt større omfang end hidtil.
- 3) Nedsættelse af udvalg/arbejdsgrupper med alle relevante parter. Her deltager DSK naturligvis hellere end gerne – hvis der er behov for dagligvarehandelens direkte involvering - og bistår ligeledes gerne med at knytte kontakt til relevante medlemmer.

I er velkomne til at kontakte os, hvis vores høringssvar skulle give anledning til spørgsmål eller behov for uddybning.

Med venlig hilsen

Claus Bøgelund Nielsen
Vicedirektør

Svar til: 2021-0145883 af: Michael Folmer Wessman

APPLICATION DATE

27. juli 2021

SVARNUMMER

327

INDSENDT AF

Michael Folmer Wessman

VIRKSOMHED / ORGANISATION

Dansk Erhverv

BY

København K

POSTNR.

1217

ADRESSE

Børsen

HØRINGSSVAR

Se vedhæftede.

MATERIALE:

2021-07-27 svar til hoering af restaurations- og nattelivsplan 2021 dansk erhverv.pdf

Københavns Kommune

Den 27. juli 2021

Svar til høring af Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Hermed fremsender Dansk Erhverv bemærkninger til høring af Restaurations- og Nattelivsplan 2021 for Københavns Kommune.

Høringsmaterialet består af:

- Høringsudkast til restaurations- og nattelivsplan 2021 (herefter betegnet som 'planen')
- Høringsudkast til samlet katalog over initiativer i restaurations- og nattelivsplan 2021 (herefter betegnet som 'kataloget')
- Samlet kommunikation fra advisory board (herefter betegnet som 'Kommunikation')
- Bilag A partnerskabsmodel for nattelivet (herefter betegnet som 'Bilag A')

Som svar på høringen er der i det følgende først anført Dansk Erhvervs generelle bemærkninger til planen og dernæst en række specifikke bemærkninger til de enkelte elementer og initiativer i planen.

Generelle bemærkninger

Velfungerende restaurationer og natteliv er et grundlæggende og værdifuldt aktiv for København. Som en international metropol er det helt naturligt, at der i København findes gastronomi på højest plan og et levende bymiljø der matcher, og gerne gør det lidt bedre, end de konkurrerende metropoler. Forventningen til en ny restaurations- og nattelivsplan har derfor fra erhvervets side været, at den positivt ville understøtte denne udvikling. Det er imidlertid langt fra oplevelsen.

Det udarbejdede forslag til ny restaurations- og nattelivsplan, der nu er sendt i høring, består af tre dele - dels af en vision for nattelivet, dels et ønske om færre miljøgener fra nattelivet og dels en restaurationsplan. Visionen for nattelivet bærer undertitlen "Respektér din nabo". Der kan være mange gode grunde til, at et godt naboskab er værd at sigte efter, men at ophøje naboforhold til den overordnede vision for området, er efter Dansk Erhvervs mening en meget snæver og reaktiv tilgang til et erhvervsområde, der både skaber økonomisk værdi og arbejdspladser, har stor betydning for turismen og bidrager til Københavns ry som en metropol med masser af kvalitetstilbud.

Restauranter og serveringssteder er for borgere og turister et socialt frirum, der skaber liv og livskvalitet. Samtidig har København i de sidste mange år oplevet et gastronomisk boom, der har gjort byen til en af de fremmeste destinationer i verden, når det gælder kvalitetsoplevelser med fokus på mad og restaurationsbesøg. København er nordens gastronomiske hovedstad og byen er

DANSK ERHVERV

tildelt 20 Michelin-stjerner, fordelt ud på 13 restauranter. Det skaber international opmærksomhed.

Derfor er det i Dansk Erhvervs optik dybt nedslående, at visionen for restaurations- og nattelivsplanen nærmest alene fokuserer på gener ved nattelivet. Det er uambitiøst og klæder ikke en storby med internationale drømme og ambitioner. I stedet burde en vision for restaurations- og nattelivet i København handle om at skabe vækst og udvikling og få større gavn af de tilbud som restauranter og serveringssteder kan tilbyde i samspil med det tilhørende kulturliv.

Ikke mindst i lyset af at byens restauranter og serveringssteder indgår i et tæt økosystem med de øvrige kulturtilbud, hvor en tur på restaurant, café eller bar for mange gæster hænger uløseligt sammen med gode koncertoplevelser, en tur i teateret, i biografen og lignende. Vi må heller ikke glemme, at et levende byliv og bymiljø også er et vigtigt parameter for at kunne tiltrække større events og konferencer til byen. Derfor burde visionen i langt højere grad være målrettet vækst og udvikling på restaurationsområdet og et styrket samspil med kulturlivet og turismen.

Samtidig, som det også bemærkes i planen, er problemstillinger i og omkring nattelivet endog meget komplekse, hvilket igen bør forudsætte et stærkt og fokuseret samarbejde mellem alle relevante parter. Desværre har Dansk Erhverv oplevet, at den løbende debat og drøftelse om rammer og vilkår for byens serveringssteder har været meget polariseret. Der drives efter Dansk Erhvervs mening en usund agenda mod København som levende by og hovedstad af en mindre gruppe ca. 2-300 af de i alt 8000 beboere i indre by. Deres stemme skal holdes op imod de tusindvis af gæster som hvert år vælger at tage del i det Københavnske restaurations- og natteliv og de mange medfølgende arbejdspladser. Kommunen bør derfor som afsæt for nye tiltag sikre at samarbejds-klimaet mellem relevante aktører styrkes, eksempelvis ved at tage afsæt i de emner og muligheder, der kan forene partnere, frem for de ting der åbenlyst adskiller.

Forud for planens endelige udformning har der været nedsat et advisory board, med det formål at rådgive om indholdet og vejlede om konkrete problemstillinger. Tiltaget med et advisory board er i Dansk Erhverv optik et godt tiltag, der kan bidrage til at styrke dialogen. Det nedsatte Advisory Board har dog efter Dansk Erhvervs mening været meget begrænset i sin sammensætning, således at erhvervslivet kun i begrænset grad har været inddraget. Der har fx blot været tildelt én direkte plads til deling mellem repræsentanter fra restaurations- og nattelivserhvervene. Samtidig er det oplevelsen, at de første udkast til planen ikke var afstemt med advisory boardet. Dansk Erhverv beklager derfor, at trods organisationens brede medlemskreds inden for detail, restauration, kultur, hotel og turisme og mange andre brancher i København, ikke har været repræsenteret i advisory boardet.

I planens anden del præsenteres kommunens ønsker til færre miljøgener i nattelivet, herunder tiltag der kan begrænse støj og styrke renhold. Det er vanskeligt helt at fjerne gener fra aktiviteter i nattelivet og en udvidelse af støjvagten er derfor i Dansk Erhvervs optik derfor en god ide. Til gengæld skal kommunen være mere tilbageholdende med at lægge for meget vægt på konkrete støjmålinger, da det i bymiljøer kan være vanskeligt at adskille specifikke støjkilder fra almindelig baggrundsstøj i overvågede målinger. En ren by er grundlaget for at kunne tiltrække og give både

DANSK ERHVERV

borgere, gæster og turister en god oplevelse. Derfor er Dansk Erhverv generelt positive for de præ-senterede tiltag, der kan hjælpe mere renhold på vej i byen.

Endelig præsenteres i tredje del af planen de politiske ambitioner for bevillingsområdet i Køben-havn. Her må Dansk Erhverv desværre konstatere, at der fra kommunens side fortsat er ønske om at fortsætte og nogle steder udvide en meget restriktiv tilgang til restaurations- og nattelivet. De strikse krav har oprindeligt været indført som nødløsninger men gøres nu mere permanente, hvil-ket i Dansk Erhvervs optik ikke er optimalt. Generelt er det Dansk Erhvervs holdning, at tiltag i mindst mulig grad skal rette sig mod yderligere restriktioner og i lang større grad arbejde med ændrede kulturvaner, der kan mindske gener og skabe en positiv bylivskultur.

Specifikke bemærkninger

Bemærkninger til Del I - Vision for Københavns natteliv: Re-spektér din nabo

Øget inddragelse, dialog og samarbejde

Problemstillingerne på nattelivsområdet er meget komplekse og involvere mange aktører, såvel private som offentlige, og et stærkt samarbejde må derfor først og fremmest bygge på en kon-struktiv dialog og gensidig respekt blandt aktørerne.

Byens serveringssteder har igennem mange år påtaget sig et stort ansvar i forhold til at imøde-komme gener fra bl.a. støj og vil generelt gerne et samarbejde og en konstruktiv dialog, der kan sikre en positiv udvikling og som lægger vægt på frivillige tiltag frem for restriktioner. Byens ser-veringssteder bliver desværre ofte taget til indtægt for den fest og de problemstillinger der opstår i det offentlige rum udenfor serveringsstederne. Det er efter Dansk Erhvervs mening slet ikke rime-ligt, da serveringssteder ikke har myndigheden uden for matriklen og derfor kun i begrænset om-fang direkte kan påvirke festen og generne i det offentlige rum.

Konkret ønsker Kommunen et mere forpligtende samarbejde med aktørerne og ønsker at etablere et egentligt partnerskab for et bredt udsnit af nattelivets aktører. Der lægges op til, at partnerska-bet skal have beslutningskompetence til at varetage konkrete indsatser og opgaver på nattelivs-området, der kan bidrage til at minimere gener og herunder koordinere indsatsen mellem de for-skellige myndigheder og forvaltninger. Der er desuden lagt op til at en betydelig del af finansie-ring af partnerskabet skal ske i samarbejde med erhvervet.

Dansk Erhverv mener, at et bredt samarbejde er vejen frem til at løse udfordringerne i nattelivet. Det er dog vigtigt, at de skitserede forpligtigelser, herunder ønsker til medfinansiering, bliver lagt tydeligere frem. En partnerskabsmodel for nattelivets aktører skal ifølge kataloget bidrage til at styrke kollektive løsninger og til at indfri potentialer. Det er dog for Dansk Erhverv noget uklart, hvilke forpligtigelser der lægges op til med partnerskabsmodellen. Det skal præciseres.

Kommunen efterlyser også bidrag fra aktørerne til den konkrete organisationsmodel, med to for-slag angivet i Bilag A. Her mener Dansk Erhverv, at hvis erhvervet skal være medfinansierende på

DANSK ERHVERV

projekter, skal det også modsvares af en tilsvarende stemme. Erhvervet ønsker derfor at sidde i et samarbejdsudvalg, som kan indstille forslag til et politisk §17 stk.4 udvalg, hvor man har den politiske beslutningskompetence, men læner sig op ad beslutninger baseret på kvalificeret flertal fra samarbejdsudvalget. Et politisk §17 stk.4 udvalg skal indeholde en bred vifte af medlemmer, accepteret af at der skal være et politisk flertal, men beboere, restauratører og kultur skal også være repræsenteret her.

Værtskab i verdensklasse

Kommunen ønsker med planen, at byens serveringssteder tydeligere skal definere og kommunikere over for deres gæster, hvilken adfærd de tolererer. Dansk Erhverv oplever, at byens serveringssteder i forvejen arbejder ansvarligt og kommunikerer professionelt og tydeligt med deres kunder. Udfordringer kan først og fremmest henføres til festen i gaden, og det er derfor en fælles opgave at løse disse udfordringer.

Kommunen har heldigvis gode erfaringer med ordningen med natteværter og vil også arbejde for at etablere et ordenskorps, som fremadrettet skal bidrage til at nedbringe graden af gener fra nattelivet gennem tydeligt værtskab og dialog. Dansk Erhverv er positiv overfor de to ordninger, da de netop kan arbejde med en positiv adfærdændring i det offentlige rum, frem for unødvendige restriktioner og påbud overfor serveringsstederne.

Dansk Erhverv bakker også om øget ret og pligt ved tildeling af afgrænsede områder til serveringssteder. Det vil efter Dansk Erhvervs mening kunne bidrage til et mere trygt natteliv og give restauratører bedre muligheder for at håndtere gæster der skal ryge. På den måde kan serveringsstederne påtage sig et udvidet ansvar for at gæster, der besøger restaurationen opfører sig respektfuldt så længe de er på restaurationens område.

Fra drukkåret til kulturbåret natteliv

Kommunen ønsker, at byens serveringssteder skal påtage sig et større ansvar for ikke at sælge alkohol til allerede berusede gæster, at serveringssteder ikke lader gæster tage alkohol med udenfor efter det tidspunkt, hvor udeservering stopper og at aldersgrænserne for salg af alkohol overholdes.

Dansk Erhverv mener ikke at det er rimeligt, at serveringsstederne skal vurdere en gæsts beruselse ud over hvad der i forvejen er lovbestemt. Med en aldersgrænse på 18 år er det i forvejen voksne myndige personer der serviceres. At fremsætte et krav om at vurderer beruselsen er både at umyndiggøre den enkelte og en betydelig administrativ byrde at pålægge erhvervet. Det bør være i serveringsstedets egen interesse, selv at vurdere, hvornår der evt. måtte være behov for at sige fra overfor berusede gæster. Derfor mener Dansk Erhverv ikke at serveringsstederne skal påtage sig et yderligere ansvar for ikke at sælge alkohol til berusede gæster.

Dansk Erhverv kan derimod godt bakke op om forslaget om at serveringssteder ikke lader gæster tage alkohol med udenfor når udeserveringen er ophørt. Det sker mange steder i forvejen. Endelig er værd at bemærke, at aldersgrænsen for salg af alkohol lovbestemt og derfor skal overholdes. Dansk Erhverv ser derfor ingen grund til at fremhæve det som et selvstændigt punkt i planen og vil foreslå, at det tages ud.

DANSK ERHVERV

Kommunen ønsker også at forbedre mulighederne for at nyde alkoholfri drikkevarer i nattelivet. Dansk Erhverv mener ikke at en kommunal indblanding i udbuddet af alkoholfrie drikkevarer er nødvendig. Der tilbydes i forvejen et bredt udbud af alkoholfri drikkevarer i nattelivet, og en konkret indblanding i serveringsstedernes udbud og vurdering af efterspørgslen vil være et urimeligt tiltag på et stærkt forretningskritisk område. I stedet vil Dansk Erhverv foreslå at kommunen kan opfordre serveringssteder til at udvikle og udvide udbuddet af alkoholfrie drikkevarer på frivillig basis.

Planen problematiserer også, at det er muligt at købe alkohol 24 timer i døgnet i detailhandlen. Kommunen ønsker derfor at gå i dialog og partnerskab med detailhandlen med det formål at finde fælles løsninger.

Dansk Erhverv mener ikke, at kommunens ønske om at pålægge butikslivet en betydelig del af ansvaret for utryghed i nattelivet, uro i gaderne og henkastet affald afspejler butikernes faktiske indflydelse på at påvirke borgernes adfærd og fest i byerne. Ligesom Dansk Erhverv ikke mener, at det er rimeligt at påføre serveringsstederne unødvendige restriktioner, bør man generelt også være varsom med at påføre detailhandlen begrænsninger, da problemstillingen er kompleks, og det kan få en række utilsigtede konsekvenser.

Detailhandlen er dog efter Dansk Erhvervs vurdering åben for at drøfte en mulig forhøjelse af salgsaldersgrænse for al alkohol. Det vil, som det også anføres i kataloget, kræve en national lovgivningsændring. En ændret salgsaldersgrænse bør desuden være betinget af, at det fra politisk side medfører et tilsvarende øget fokus på den uorganiserede del af detailhandlen fx kioskmarkedet, så restriktioner på nogle butikker ikke sender handlen over til konkurrerende formater. En troværdig plan for håndhævelse, herunder bedre muligheder for detailhandlen til tjek af kundernes alder, vil derfor være helt afgørende.

En øget salgsaldersgrænse skal samtidig være enkel for detailhandlen at administrere og Dansk Erhverv ønsker derfor ikke et alternativt forslag til en 18 års salgsaldersgrænse, som kunne indebære en reduktion af grænsen for alkoholindhold, således at 16-årige vil kunne købe alkohol under 7 % alkohol volumen. På samme måde ønsker Dansk Erhverv heller ikke tidsmæssige salgsrestriktioner på alkohol i detailhandlen. En øget salgsaldersgrænse må heller ikke medføre strammere krav til markedsføringen eller krav til placering af produkter i butikken.

Endelig er det i planen foreslået, at kommunen understøtter det alternative natteliv og de kulturaktører, der i mindre grad er økonomisk afhængige af salg af alkohol, som arbejder med kunstneriske formater og som skaber sunde, inkluderende og forpligtende fællesskaber. Dansk Erhverv har umiddelbart svært ved at gennemskue denne del af planen, som bør konkretiseres yderligere. Dansk Erhverv vil gerne bakke op om et mangfoldigt udbud af tilbud i nattelivet, hvor flere aktører kan bidrage med flere tilbud. Det kan styrke kvaliteten i nattelivet og være en medvirkende faktor til at sprede aktiviteterne bredere ud.

DANSK ERHVERV

Rammer for festen

Kommunen ønsker med planen at kunne slå hårdere ned på restauratører, som gentagende gange skaber problemer med støj for deres naboer. Kommunen fremhæver dog samtidig, at nattelivet i København skal bygge på den gode fest indendørs på byens ansvarlige beværtninger, hvilket for Dansk Erhverv er en vigtig anerkendelse af serveringstedernes betydning og potentiale for at minimere gener.

Konkret foreslår kommunen, at der udpeges og etableres særlige indsatszoner, hvor gener kan begrænses. De nærmere redskaber hertil skal dog afklares, og det er i Dansk Erhvervs optik helt afgørende, at der sker en grundig inddragelse af restauratørerne i arbejdet.

Planen peger bl.a. i retning af skærpede lokale ordensregler og at Natteværterne kan guide nattelivsgæster hurtigere væk fra beboelsesområder. I kataloget foreslås det, at det under skærpede lokale ordensregler i bestemte tidsrum ikke skal være tilladt at afspille musik o. lign. særligt støjende aktiviteter. Der lægges også vægt på at politiet skal godkende kommunens forslag med henblik på at kunne håndhæve nye skærpede ordensregler. Det anføres også, at politiet kun godkender skærpede ordensregler for områder, hvor de vurderer, at der er et ordensmæssigt behov.

Dansk Erhverv ser gerne, at der indføres skærpede ordensregler for den ikke organiserede fest i gaden og på byens pladser der følger med bl.a. soundboks og andre mobile anlæg. Forbliver larmen i det offentlige rum fuldstændigt ureguleret og til gene for alle andre, vil det også belaste de professionelle aktører i branchen, der ønsker at tage ansvar.

I forlængelse heraf foreslår kommune, at der udpeges egentlige festzoner, som både politiet, serveringssteder, ordenskorps mv. vil kunne henvise til. Det foreslås også at der etableres en egentlig festivalplads, hvor vækstlag kan afprøve deres ideer uden at det bliver til gene for beboere fordi det forgår på pladser og i parker i byen.

Dansk Erhverv ser meget positivt på muligheden for flere festzoner og en eller flere festivalpladser, da det er vigtigt for serveringssteder at de ved en afvisning af en eller flere gæster kan henvise til alternative muligheder og løsninger. Også for arrangører i byen vil det være et godt tiltag med en egnet koncert- og festivalplads.

Bekæmpelse af grænseoverskridende adfærd og diskrimination

Kommunen ønsker også at forebygge og bekæmpe grænseoverskridende adfærd og diskrimination i nattelivet, blandt andet med et certificeringsprogram, som skal tilbydes til en række serveringssteder i København, samt et styrket samarbejde med politiets forskellige funktioner, herunder Trygnattelivspatruljen.

Dansk Erhverv er enige i, at hverken byens borgere eller gæster bør udsættes for uønsket berøring, diskrimination eller anden grænseoverskridende adfærd i nattelivet og mener at certificeringsprogram og styrket samarbejde med politiet kan være en god vej frem.

DANSK ERHVERV

Bekæmp vold og narkotika

Kommunen ønsker at forebygge vold og narkotika i nattelivet og lægger derfor op til et øget samarbejde med uddannelsesinstitutioner og andre aktører om relevante kampagneindsatser målrettet unge.

Dansk Erhverv ser gerne konstruktive kampagneindsatser målrettet ulovlig narkotika og mindre vold i nattetimerne, men vil gerne advare mod, at der med indsatsen pr. automatik peges i retning af flere restriktioner mod serveringssteder. De udfordringer, der måtte være med narkotika og vold i nattetimerne, er et fælles anliggende på tværs af både myndigheder og aktører og kan ikke løses på rimelig vis med flere restriktioner målrettet serveringsstederne.

Serveringssteder er i forvejen blandt de mest regulerede erhvervsområder og påtager sig et stort ansvar for en god og ansvarlig fest på serveringsstederne. Der kræves derfor både bevillinger og uddannede dørmænd og aktørerne er professionelle og ansvarlige og tager trygheden og sikkerheden meget alvorligt.

I den anden halvdel af punktet nævnes også alkohol og alkoholrelateret adfærd, selv om det ikke er en del af overskriften. Man må fra kommunens side forstå, at der er brug for et øget fokus på tidlige forebyggende indsatser, ligesom erfaringer med alkohol og fester starter tidligt i Danmark og har rod i den danske alkoholkultur. Kommunen vil derfor i samarbejde med relevante aktører og institutioner arbejde for at skabe tidlige indsatser og kampagner målrettet unge. Dette er dog ikke angivet som et konkret initiativ.

Dansk Erhverv finder det uhensigtsmæssigt, at der i planen sker en unødvendig sammenblanding mellem udfordringer med vold i nattetimerne og ulovlig narko og så adresseringen af danskernes alkoholkultur, der ikke har et tilsvarende ulovligt aspekt. Da det samtidig ikke knytter an til et konkret initiativ, men mere er en holdningstilkendegivelse fra kommunens side, mener Dansk Erhverv at afsnittet om alkohol og alkoholrelateret adfærd bør fjernes fra planen.

Én fælles indgang til kommunen

Kommunen ønsker med planen at undersøge muligheden for at skabe et nattelivssekretariat, der kan samle, understøtte og udvikle restaurations- og nattelivet i kommunen. Det foreslås også, at der udvikles en klage-app.

Dansk Erhverv kan godt tilslutte ideen om et fælles sekretariat, der kan understøtte serveringsstedernes behov og udviklingsmuligheder, men må igen påpege, at der i beskrivelsen af kataloget nærmest entydigt tages afsæt i behandlingen af klager. Det vil være lige så vigtigt for serveringssteder at kunne kontakte sekretariatet med henblik at løse akutte problemstillinger og indgå i en konstruktiv dialog om initiativer, der kan sikre en god oplevelse for alle. Og naturligvis skabe vækst og udvikling i nattelivet.

Til gengæld frygter Dansk Erhverv at udviklingen af en decideret klage-app vil give naboer uhindret adgang til at klage igen og igen over de samme problemstillinger. Gevinsten herved vil efter Dansk Erhvervs mening være yderst begrænset og initiativet er i Dansk Erhvervs optik ikke et konstruktivt tiltag, der gavner dialogen mellem partner.

DANSK ERHVERV

Afrapportering

Kommunen foreslår i planen, at forvaltningen giver en årlig afrapportering til Teknik og Miljøudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget, der kan dokumentere og redegøre for arbejdet med og udviklingen i det københavnske restaurations- og natteliv. Der lægges i initiativbeskrivelsen i kataloget vægt på, at dokumentation er en forudsætning for en skærpet praksis.

Dansk Erhverv mener, at en afrapportering vil blive et unuanceret værktøj, der stiller restauratører og serveringssteder urimeligt, hvis formålet alene er rettet mod en skærpet praksis. I stedet skal en afrapportering fokusere på de rammer og vilkår, der kan bidrage til at udvikle restaurationsmiljøet i København og herunder det positive samspil med omgivelser og betydningen for at tiltrække turister via gastronomiske oplevelser.

Bemærkninger til Del II: Færre miljøgener i nattelivet

Indsatsområde 1: Færre støjgener

Kommunen ønsker med planen at mindske de gener, der opstår, når byen både skal rumme fest, kultur og borgernes hverdagsliv. Dansk Erhverv er enig i, at der i fællesskab skal arbejdes for færre miljøgener i nattetimerne.

Fortsættelse og udvidelse af støjvagten

Kommunen ønsker at udvide støjvagten til kl. 05 for at imødekomme behovet for at holde trit med nattelivs puls, herunder ved større arrangementer i byen. Kommunen vurderer, at støjvagterne har en væsentlig effekt på støjgenerne. Dansk Erhverv er enige i vurderingen og bakker op om udvidelsen af ordningen med støjvagten som et vigtigt tiltag. Det er dog vigtigt at støjvagtens tilgang til serveringssteder og restaurationsliv er konstruktiv, og i størst muligt omfang tager hensyn til at der drives en forretning på baggrund af en opnået bevilling.

Bevillingsnævnsudtalelser og tilsyn

Støjvagten foretager i dag løbende afrapportering til bevillingsnævnet om overskridelser af vilkår i restaurationsforskriften samt udtalelser i bevillingsnævnsager. Det er i planen foreslået at denne praksis fortsætter, hvilket Dansk Erhverv godt kan bakke op omkring.

Projekt om kontinuerlige støjmålinger i gadebilledet

Kommunen ønsker at igangsætte et arbejde for at undersøge støjudviklingen på udvalgte strækninger i byen ved at indsamle og analysere data fra lydtryksmålere (støjmålere), som er opsat til formålet strategiske steder i gadebilledet.

Præcise og brugbare lydmålinger i det offentlige byrum er en meget kompleks størrelse og Dansk Erhverv er derfor i udgangspunktet kritisk over for projektet og frygter, at datagrundlaget vil blive for unuanceret og give et skævt og forvrænget billede af støjniveauet i området.

Kommunen ønsker at støjmålinger på længere sigt skal kunne danne baggrund for vurderinger i bevillingssager. Også her er Dansk Erhverv særdeles kritisk, da serveringssteder kun i begrænset omfang har et ansvar og mulighed for at regulere støj i det nærliggende offentlige rum.

DANSK ERHVERV

Indsatsområde 2: Udendørsservering

Dansk Erhverv er generelt enig i, at udeserveringer ikke nødvendigvis medfører flere gener i nattelivet, som anført i planen, da de kan hjælpe til at lægge en dæmper på spontane fester i det offentlige rum.

Mere synligt tilsyn

Kommunen ønsker, at tilsynet med restaurationer og nattelivet bliver mere synligt i bybilledet, vejledende og dialog søgende. Skal tilsynet være effektivt, især når der er tale om vejledende og dialog søgende tilsyn, er det i Dansk Erhvervs optik vigtigt og nødvendigt at tilsyn og besøg er planlagte og aftalte med serveringsstederne.

Helhedsorienteret tilsyn

Kommunen ønsker også, at tilsynet har bredere kompetencer til at besvare flere spørgsmål (fx om lov om offentlige veje, restaurationsforskriften med mere) og dermed kan vejlede og regulere hele vejen rundt i forhold til den konkrete problemstilling. Dansk Erhverv bakker op om at kompetencerne hos tilsynet udvides. I forlængelse heraf ønsker kommunen hyppigheden af tilsynet øges. Dansk Erhverv mener ikke at det er nødvendigt at øge hyppigheden af tilsynet, men ser gerne at dialogen og sparring omkring tilretning og tiltag udvikles.

Indsatsområde 3: Toiletter og renhold

Kommunen ønsker fortsat fokus på renhold i nattelivet. En ren by er grundlaget for at kunne tiltrække og give både borgere, gæster og turister en god oplevelse. Derfor bakker Dansk Erhverv op om offentlige tiltag, der kan hjælpe mere renhold på vej i byen, herunder opsætning af maskinelt tømte affaldskurve. I det hele taget ville fleres affaldsspande kunne gøre meget. Derfor bakker Dansk Erhverv også op omkring det videre arbejde med at finde løsninger på affaldsproblemer på hotspots.

Forsøg med partnerskabsaftaler for mindre affald

Kommunen ønsker med planen at etablere forsøg med partnerskabsaftaler for mindre affald genoptages. Dansk Erhverv ser gode perspektiver i tiltaget og bakker op om indsatsen.

Øget toiletkapacitet og rengøring

Kommunen vil i 2022-2025 fortsat arbejde for at minimere lugt- og uringener i de mest belastede områder ved at øge behovs- og adfærdsrettet toiletkapacitet i nattelivet. Dansk Erhverv er enig i, at det er et vigtigt område at prioritere.

Reduktion af gener fra festlige udendørsaktiviteter

Kommunen vil med planen konkretisere en renholdningsindsats, der kan imødekomme udfordringerne på kommunale arealer og herigennem reducere gener fra festlige udendørsaktiviteter. Dansk Erhverv er enig i, at det er et vigtigt område at prioritere.

DANSK ERHVERV**Indsatsområde 4: Trafik og byrum**

Kommunen angiver i planen, at de vil fortsætte arbejdet med en betydelig omlægning af trafik i Københavns indre by. En omlægning i de områder hvor mange færdes om aftenen for at bruge byens brede udbud af restauranter, barer og natklubber og hoteller, vil kunne bidrage til en mere sikker by og en by, der er rar at bevæge sig rundt i til fods. Det vil også fjerne mange uønskede elementer der kommer kørende ind ude ærende, herunder med leverancer af ulovlige stoffer.

Det er dog vigtigt, at de trafikale udfordringer i Københavns indre by løftes i en balance mellem mulighed for adgang for de mange aktører, herunder borgere, pendlere, turister, forretningsrejsende, håndværkere m.fl. i forskellige former for trafikmidler og skabelse af et attraktivt byrum. Det er en konstant udfordring som Dansk Erhverv bidrager til tacklingen af, i forskellige fora og projekter. Det er i den forbindelse afgørende for Dansk Erhverv, at man i København som i andre byer giver adgang til både erhvervsudøvelse, turisme og privatliv.

Indsatsområde 5: Gener i rekreative områder

Kommunen ønsker, at der udvikles nye kommunikations- og adfærdsindsatser i samspil med andre adfærdsregulerende tiltag, og at indsatserne planlægges i koordinering mellem de myndigheder og forvaltninger. Dansk Erhverv ser positivt på behovet og kan bakke op omkring forslaget.

Bemærkninger til del III: Restaurationsplan

Kommunen ønsker at fremme et mere varieret udbud af restaurationstilbud og sikre en bedre fordeling af serveringssteder i København, så udbuddet harmonerer med det omkringliggende bymiljø. Kommunen har derfor udviklet en restaurationsplan, som de ønsker skal virkeliggøres i samarbejde og partnerskab med restaurations- og nattelivets forskellige aktører.

Dansk Erhverv anerkender, at der er et behov for bedre dialog om behovet for at udvikle restaurations- og nattelivet, men er også grundlæggende skeptisk overfor holdninger og initiativer, der måtte mene at vide bedre end markedets selvregulerende effekt. En restaurationsplan kan også favne mange andre elementer omkring restaurationer, men den skal efter Dansk Erhvervs mening ikke indeholde regulering af bevillinger, da denne kompetence alene ligger i bevillingsnævnet og fastsættes ud fra restaurationsloven.

Veldrevne restaurationer

Kommunen ønsker flere veldrevne restaurationer og foreslår, at bevillingsnævnet fremadrettet ikke skal kunne give alkoholbevillinger til ansøgere, der ikke lever op til restaurationslovgivningens regler om gæld, strafbare forhold og øvrige personlige krav.

Dansk Erhverv er enige i, at veldrevne restaurationer er til gavn for alle, men mener ikke, at det er nødvendigt i planen at specificere, at restauranter skal leve op til gældende retningslinjer for at få tildelt en bevilling. Bevillingsnævnet behandler i forvejen bevillinger og ansøgninger af disse og nævnet er udstyret med en kompetence til at vurdere dette konkret og individuelt fra gang til gang, ud fra restaurationsloven. En skærpelse på bevillingsområdet bør derfor ikke være en del af restaurationsplanen.

DANSK ERHVERV

Der er i forlængelse heraf lagt op til at kommunen i samarbejde og partnerskab med erhvervslivet vil afsøge mulighederne for at knytte særlige vilkår til eksempelvis fornyelser af natbevillinger i de områder af byen, der er hårdt belastet af gener fra nattelivet. Som tidligere anført mener Dansk Erhverv ikke, at der er behov for at indføre flere restriktioner på serveringssteder, men i stedet bære gener løses i samarbejde om at skabe positive kulturforandringer.

Med planen skal restauratører, der ikke samarbejder og tager ansvar for at nedbringe de konstaterede gener, kunne sættes under et intensivt og skærpet tilsyn. Kommunen foreslår også at lovgivningens skal udnyttes fuldt ud og at det skal have konsekvenser for restauratører, der ikke samarbejder for at nedbringe de konstaterede gener. Desuden skal bevillingsnævnet kunne vurdere, om en bevilling kan tilbagekaldes ved problemsager eller om der kan fastsættes nye, bebyrdende vilkår. Endelig skal der kunne fastsættes flere kortvarige fornyelser med henblik på at holde problemsteder under skærpet tilsyn.

Dansk Erhverv finder det betænkeligt for restauratørernes retstilling, at kommunen aktivt ønsker at gå lige til grænsen i forhold til lovgivningen og gå målrettet efter at fastsætte ny bebyrdende vilkår. Det er forbundet med store investeringer at etablere et velfungerende serveringssted. Professionelle restauratører og serveringssteder, der lever op til gældende regler og samarbejder, skal derfor også kunne regne med sikkerhed i deres bevilling. Derfor bør Kommunen være meget varsom med at fastsætte kortvarige fornyelser.

Dansk Erhverv må desuden henholde til, at udfordringerne med generne i nattelivet, især sker i det offentlige rum, hvor restauratørerne gerne vil samarbejde og bistå myndighederne med at nedbringe gener, men at det først og fremmest er en myndighedsopgave at sikre den nødvendige ro og orden. Det er derfor ikke rimeligt, at restauratører og serveringssteder gøres til genstand for de udfordringer og gener der er i nattelivet, som der lægges op til i planen – især når, som kommunen selv anfører, at størstedelen af det eksisterende restaurationsliv er veldrevet.

Dansk Erhverv er derfor stærkt kritiske overfor nødvendigheden af de to initiativer omkring 'særlige vilkår ved meddelelse og fornyelse af natbevillinger' og 'håndhævelse over for uansvarlige aktører', og mener ikke at en skærpelse på bevillingsområdet hverken kan eller skal være en del af restaurationsplanen. Dansk Erhverv ønsker derfor at de to forslag fjernes fra planen.

Samarbejde om nedbringelse af gener

Kommunen ønsker, at det nuværende samarbejde mellem bevillingsnævn og restaurationer om at reducere gener, herunder fra nattelivet fortsætter.

Det er Dansk Erhvervs klare oplevelse, at restauratører og serveringssteder i lang tid har været ansvarlige og imødekommende overfor et samarbejde med bevillingsnævnet omkring tiltag, der kan hjælpe med at nedbringe gener, som fx etablering af rygerum, frivillig brug af dørmænd, øget renholdelsesindsats ved restaurationen, naboinddragelse, dokumentation for begrænsede gener, ekstra lydisolering, skærpet fokus på kontrol i døråbningen, uddannelse af personale med mere – og at de fortsat gerne vil bidrage til dette samarbejde

DANSK ERHVERV

Så meget mere er det ærgerligt, at man i den overordnede tilgang fra kommunens side ønsker at gøre serveringsstederne ansvarlige for de gener som måtte ske i det offentlige rum, hvor restauratørerne kun i begrænset omfang har mulighed for at påvirke gener.

Et varieret og fordelt udbud

Kommunen ønsker et varieret restaurations- og nattelev i byen. Kommunen vil derfor arbejde på at skabe en god balance i fordelingen af restaurationer på tværs af byen. I forlængelse heraf lægges der op til, at bevillingsnævnet skal føre en stram praksis for nattilladelser til restaurationer i de områder, som er belastede. Kommunen vil derfor afsøge mulighederne for at indføre loft på natbevillinger på udvalgte gadestrækninger.

Dansk Erhverv mener ikke, at det er nødvendigt med et loft over nattebevillinger på udvalgte strækninger. Der føres i forvejen en ganske striks praksis omkring nye bevillinger, som der er lagt op til videreføres. I stedet bør man fra kommunens side arbejde aktivt for at gøre det mere attraktivt for byens restauratører selv at brede aktiviteter mere ud i byen og herunder styrke mulighederne for etablering i de områder undtaget for restriktiv praksis.

Kommunen ønsker også, at der i forbindelse med ejerskifte sker et skifte fra intensive koncepter til restauranter med nattilladelser, som er mindre intensive koncepter. Denne tilgang kan få store konsekvenser for investeringsmulighederne i branchen og reelt betyde, at værdien af barer, spillesteder mv. vil gå mod nul, da en ny ejer som udgangspunkt ikke vil kunne overtage en bevilling til et eksisterende koncept, ligesom der ikke kan tildeles en ny. Dansk Erhverv er derfor stærkt kritiske overfor forslaget.

Med hensyn til de konkrete initiativer for områder med restriktiv praksis, så bakker Dansk Erhverv fuldt ud op om at styrke Københavns status som gastronomisk centrum understøttes jf. initiativ 30.

Derimod ser Dansk Erhverv ingen grund til at indføre et skærpet tilsyn med serveringssteder med mange klager, som det foreslås. Som tidligere anført, kan mange klager skyldes særlige omstændigheder i det offentlige rum, som det kan være vanskeligt for serveringssteder at påvirke. Et skærpet tilsyn, bør derfor kun indføres hvis klager relaterer sig direkte til aktiviteter på serveringsstedet.

Med hensyn til mulighed for morgenlukning efter kl. 05 så har de nuværende 05 bevillinger i København ikke denne begrænsning. Det vil derfor være helt afgørende, at man afsøger dette i samarbejde med branchen, hvis man i fremtiden ønsker at ændre dette. Det vil kræve en god plan der ikke skaber konkurrenceforvridende vilkår i branchen, Nogle bevillinger løber op til 8 år ad gangen, og det er derfor en langsigtet ændring, der vil skulle varsles og integreres over flere år.

Endelig med hensyn til kommunens ønske om at indføre krav om oplysning af deltagerantal for lukkede selskaber så mener Dansk Erhverv, at det vil påføre restaurationserhvervet en ganske unødvendig administrativ byrde, da initiativet i sig selv, hvilket også formuleres i kataloget, forventeligt ikke vil reducere gener fra nattelivet. Dette initiativ bør derfor efter Dansk Erhvervs mening fjernes fra planen.

Svar til: 2021-0145883 af: Jeppe Møller-Herskind, Vicedirektør

APPLICATION DATE

27. juli 2021

SVARNUMMER

334

INDSENDT AF

Jeppe Møller-Herskind, Vicedirektør

VIRKSOMHED / ORGANISATION

Danmarks Restauranter & Cafeer

BY

København K

POSTNR.

1302

ADRESSE

Dr. Tværgade 8a, STUEN

HØRINGSSVAR

Danmarks Restauranter og Caféer (DRC) kvitterer hermed for kommunens omfattende arbejde for at skabe en restaurationsplan med øje for alle aktører og et godt udgangspunkt for at skabe de grundlæggende visioner for fremtidens hovedstad med værtskabet i centrum.

Vedhæftet indgiver DRC hermed vores kommentarer og bemærkninger til Københavns Kommunes udkast til Restaurations- og Nattelivsplan 2021, samt det hertil vedlagte 'Katalog over initiativer i Restaurations- og Nattelivsplan 2021' og 'Bilag A - Partnerskabsmodel for nattelivet'.

Vedlagt ydermere 15 FORSLAG TIL ET MERE ANSVARLIGT OG HENSYNSFULDT KØBENHAVN

DRC står til rådighed for eventuelle kommentarer, uddybning eller præcisering.

MATERIALE:

hoeringssvar restaurations og nattelivsplan 2021 - drc.pdf

15 forslag til et mere ansvarligt og hensynsfuldt koebenhavn drc horesta.pdf

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Danmarks Restauranter & Cafeer
Den 27. juli 2021

Jeppe Møller-Herskind,
Vicedirektør

Danmarks Restauranter og Caféer kvitterer hermed for kommunens omfattende arbejde for at skabe en restaurationsplan med øje for alle aktører og et godt udgangspunkt for at skabe de grundlæggende visioner for fremtidens hovedstad med værtskabet i centrum.

DRC indgiver nedenfor vores kommentarer og bemærkninger til Københavns Kommunes udkast til Restaurations- og Nattelivsplan 2021, samt det hertil vedlagte 'Katalog over initiativer i Restaurations- og Nattelivsplan 2021' og 'Bilag A - Partnerskabsmodel for nattelivet'.

Generelle bemærkninger

Indledningsvist vil Danmarks Restauranter & Cafeer (DRC), gerne takke Københavns Kommunes Kultur og Fritids forvaltning samt Teknik- og Miljøforvaltning for at være lydhøre overfor erhvervet, samt nedsætte et Advisory Board for natteliv forud for udarbejdelsen af Restaurations- og Nattelivsplanen.

Vi er overbeviste om, at dette, i samspil med andre gode initiativer, kan blive startskuddet til udformningen af fremtidens by og et bedre natteliv, for alle involverede parter. Det er netop i dialog og med en løsningsorienteret tilgang, at vi i fællesskab opnår et natteliv i København, som vi fortsat kan være glade for og stolte over.

Branchen anerkender, at der er udfordringer i det københavnske natteliv, som branchen er meget optagede af at finde løsninger på. I DRC mener vi som udgangspunkt, at udfordringerne i høj grad opstår uden om det professionelle natteliv, hvor primært effekter af den uregulerede fest, der opstår i gaderne i Indre By- udenfor virksomhederne er hovedproblemet. Desværre oplever vi i DRC, at pilen ofte ender uretmæssigt med at blive peget i retning af erhvervet og det professionelle natteliv, og det er bl.a. på den baggrund, at DRC har udarbejdet og vedlagt vores "15 punkts plan" som er 15 forslag til et mere ansvarligt og hensynsfuldt København. Planens formål er at bidrage med et konstruktivt og løsningsorienteret input til en debat, som gerne skal ende med, at forslagene bliver prøvet af i stedet for, at der som det første lægges unødige begrænsninger ned over branchen, som gør det umuligt at drive forretning med et fornuftigt overskud og som devaluerer virksomhederne. 15 punkts planen er vedlagt dette høringssvar.

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Nattelivsvirksomheder og branchen generelt er ét af de mest regulerede erhverv vi har i Danmark, og de bidrager positivt med beskæftigelse til både unge, indvandrere og borgere på kanten af arbejdsmarkedet. Vi bidrager med skatter og moms og branchen generelt danner grundlaget for et varieret metropol- og kulturliv, som tiltrækker både danske og udenlandske turister og bidrager dermed også positivt til dansk eksport. Derfor er det afgørende nødvendigt, at vi i denne proces finder løsninger der bidrager til sameksistens for både beboere, virksomheder og brugere af byen. Vi bør i stedet fokusere på udvikling frem for afvikling af det københavnske natteliv.

Løsningen er ikke at begrænse udviklingen af erhvervet med yderligere reguleringer, men derimod finde fælles løsninger, som netop nærværende restaurations- og nattelivsplan i overvejende grad lægger op til.

Massive gældsophobninger i den københavnske restaurations- og nattelivsbranche

Københavns Kommune er, uden sammenligning, én af de byer som er hårdest ramt af Covid-19-krisen og de følger som den har medført.

I snart 2 år har manglende turister og omfattende nedlukning, som følge af rejserestriktioner, 6-dags regler og generelle driftsbegrænsende restriktioner, så som areal begrænsninger, forsamlingsforbud blandt mange flere, medført at mange af de københavnske virksomheder, har opbygget en massiv gæld. Mere præcist viser tal fra SKM, at covid-19 har medført, at over 50 pct. af restaurationsbranchen over hele landet har opbygget en stor offentlig gæld¹.

DRC skal derfor appellere til, at Københavns Kommune i de kommende år behandler de indkomne ansøgninger om enten nyetablering af virksomhed eller fornyelse af eksisterende alkoholbevillinger ekstra nuanceret, således at gældsophobning som følge af Covid-19 ikke bliver et værktøj til at afvikle de københavnske bevillinger yderligere. Som tal (se yderligere nedenfor) også viser så er alkoholbevillingerne i Københavns Kommune allerede faldet væsentligt med 223 stk., som følge af Københavns Kommunes restriktive bevillingspolitik.

På nuværende tidspunkt er det primært, restaurationslovens passus om 'forfalden gæld' som er en udfordring. Bevillingsnævnet stiller samtidigt krav om en fornuftig afvikling af offentlig etableret gæld over en periode på 2 år. DRC skal derfor på det kraftigste opfordre til at den nuværende tommelfingerregel om afvikling af offentlig gæld over en periode på 2 år som en *acceptabel* afviklingsmodel, forlænges væsentligt, såfremt at virksomheden kan dokumentere, at gældsophobningen skyldes Covid-19 relaterede gældsposter.

---

¹ SAU Alm.del - Bilag 259 fra 31. maj 2021, J.nr. 2021 - 4373 (svar: 8.531 virksomheder)
Antal virksomheder i alt ifølge DSTs seneste tal fra 2019: 14.834 restauranter og hoteller

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Ydermere bemærker DRC, at Københavns Kommune bør se nuanceret på hver enkel restauration og holde sig for øje, at mange virksomheder står i en situation hvor de skal afvikle en ekstra ordinær stor gæld over de kommende 5-10 år.

Dette har DRC tilmed opfordret Erhvervsministeriet og KL til at tage hånd om i en separat skrivelse direkte til forvaltningerne.

Detailhandlen skal anerkendes som nattelivsaktør

DRC opfordrer til, at man fastslår og anerkender, at nattelivets aktører og virksomheder også omfatter detailhandlen som hele natten efter kl. 24 sælger alkohol til kl. 05 og dermed også direkte bidrager til festen i gaden og de herfra afledte gener og problemer som primært restauranterne i sidste ende får ansvar for.

Detailhandlens frie og uregulerede adgang til døgnet rundt at sælge alkohol bidrager desværre væsentligt til udfordringerne med festen i gaden, gener fra nattelivet generelt samt en alkoholkultur som branchen ikke ønsker at være en del af, nemlig salg til unge under 18 år. De, der ikke kan komme ind på restauranterne, nemlig unge under 18 år, finder vej til alkohol hos detailhandlen og en desværre ofte ureguleret fest i gaden og på pladser og bænke mm. i byrummet.

Det er DRC's klare opfattelse, at man fra Detailhandlens side er indstillet på at deltage i dialogen og samarbejdet, så længe dialogen, bl.a. også fra beboernes side bliver mere konstruktiv, imødegående og løsningsorienteret. Beboernes manglende interesse i samarbejde med virksomhederne har desværre præget arbejdet igennem mange år og ødelagt udviklingen af et bedre natteliv til fordel for alle involverede parter. Det er vi i DRC rigtig ærgerlige over og håber at vi i fremtiden sammen med kommunen og beboerne kan finde løsninger i fællesskab.

Derfor opfordrer DRC til, at også detailhandlen bidrager til finansieringen af nedenfor omtalte nattelivsfond/kommission og natteværtsordning, på lige fod med andre nattelivsaktører i hovedstaden.

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Restaurations- og Nattelivsplan

(ved nedenstående fremstilling er afsnittet (**ad. X**) samt initiativpunktet (**punkt X.**) angivet med fed)

1. Vision for Københavns natteliv: Respektér din nabo

Ad. Øget inddragelse, dialog og samarbejde

Øget inddragelse, dialog og samarbejde er nøgleord for et vellykket natteliv. Branchen har i mange år efterspurgt et tættere samarbejde med alle involverede parter som også går videre end det kvartalsvise møde i 'samarbejdsforum for natteliv' faciliteret under Kultur og Fritidsforvaltningen. DRC ønsker, at den øgede inddragelse, dialog og samarbejdsform med direkte inspiration fra 'Advisory boardet for natteliv' faciliteres via en fællesindgangsportal hos kommunen, f.eks. under navnet 'Copenhagen Club Commission'.

Derudover efterspørger vi en nærmere fastsat dato for hvornår et sådant forum oprettes, så vi ikke mister momentum for at få startet et godt og konstruktivt samarbejde med de involverede parter. Vi forestiller os et ambitiøst mål om at etablere et forum tilsvarende udvalgsmodellen (Bilag a) allerede i første kvartal 2022.

DRC stiller sig skeptiske overfor de omtalte 'Beboerpanelsundersøgelser'. Det er desværre DRC's erfaring, at de tidligere undersøgelser ikke har været repræsentative og at spørgerammen har været begrænset og i nogle tilfælde misvisende. Såfremt undersøgelser bliver iværksat bør disse foretages af et uvildigt analysebureau, i tæt samarbejde med det rådgivende udvalg "Copenhagen Club Commission", jf. forslaget ovenfor. Som konkret eksempel på DRC's skepsis, kan nævnes spørgeundersøgelse nedsat af Københavns Kommunes Lokaludvalg, hvor netop brugerne af byen og nattelivet (aldersgrupperne 18 til 35 år i høj grad udeblev) desværre udeblev fra beboerpanelundersøgelsen, jf. nedenstående tabel oversigt².

	Beboere i Indre By, 2019	Andel af beboere i Indre By	Undersøgelsens respondenters fordeling	Repræsentativitet	Forskel %-point
Beboere	55.866	100%	100%		
0-20 år	9.240	17%	0%	0%	-17%
20-29 år	13.394	24%	5%	21%	-19%
30-39 år	8.718	16%	10%	64%	-6%
40-49 år	7.076	13%	18%	142%	5%
50-59 år	6.742	12%	26%	215%	14%
60-69 år	4.870	9%	23%	264%	14%
70-79 år	4.397	8%	16%	203%	8%
80+ år	1.429	3%	2%	78%	-1%

² Kilde: Indre By Lokaludvalg og Københavns Kommunes Statistikbank

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

DRC bakker op om **punkt. 1. 'Partnerskab for nattelivets aktører'** med ovenfor omtalte forbehold og foreslår at disse også faciliteres via 'Copenhagen Club Commission'. DRC forudsætter som altovervejende udgangspunkt at branchen og organisationerne altid er involverede og deltagende i dette udvalg.

Ad. Værtskab i verdensklasse.

Flere gange er København blevet kåret som verdens bedste by at bo og leve i af udenlandske medier. De imødekommende københavnere, et alsidigt kultur- og fritidsliv, restauranter i verdensklasse og et dynamisk og professionelt afviklet natteliv – er noget der bidrager til Københavns attraktive status på verdenskortet.

Det er en status, som alle byens aktører – beboere såvel som arrangører, restauratører, detailhandel, kulturinstitutioner, turismeorganisationer og politikere - er stolte af. Men det er også en status, som vi har et ansvar for at beskytte og ikke mindst udvikle i den rigtige retning, hvis vi fortsat skal nyde godt af den.

For er der noget, 2020 har lært os, så er det, at alting hurtigt kan ændre sig. En by kan i en håndevending gå i stå – og hvis vi ønsker, at København fortsat skal opretholde samme høje niveau af dynamik, foranderlighed, stemning og kulturliv som før Covid-19, er det vigtigt, at byen får optimale vilkår for kontinuerligt at udvikle sig.

Som det allerede er formuleret i Københavns Kommunes nuværende nattelivsplan, skal *"restaurations- og nattelivet bidrage til København som en eksperimenterende, mangfoldig storby med livskvalitet og "kant"*. Her handler "kant" om at slippe byen fri, så de mange aktører kan sætte deres præg på udviklingen af byen, mens livskvalitet handler om at sikre københavnere et godt og behageligt hverdagsliv.

Som konkrete initiativer mener vi i DRC, at natteværterne og en væsentlig forøgelse af antallet vil have den største og mest direkte effekt, som evalueringen fra Københavns Kommune tilsvarende konkluderer nemlig at:

- Natteværterne oplever, at deres tilstedeværelse blandt nattelivets gæster har en positiv effekt på gæsternes adfærd. Gæsterne opfører sig en smule pænere og mere hensynsfuldt, når officielle repræsentanter fra Kommunen også er til stede. Natteværterne fortæller ligeledes, at gæsterne reagerer positivt på den dialog om en mere hensigtsmæssig adfærd i nattelivet, som de indleder med gæsterne. Det er imidlertid også tydeligt, at Natteværternes tilstedeværelse umiddelbart kun påvirker gæsternes adfærd i en begrænset radius. Det er vanskeligt for to værter at adressere alle højroastede gæster i Vestergade en fredag aften. Erfaringerne fra forsøget indikerer, at Natteværternes tilstedeværelse og dialog med gæster kan have en

Hørings svar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

positiv effekt på adfærden, men indikerer også, at det vil kræve længere tid, og at effekten vil forstærkes af tilstedeværelsen af flere værter. Såvel dørmænd, Politiet som beværtninger har taget positivt imod initiativet og bifalder alle, at der er en officiel instans, der adresserer de gener, der opstår på gadeplan. Beboerne er dog skeptiske overfor værternes virkning på gæsternes adfærd og efterlyser, at værterne udstyres med beføjelser til at håndhæve relevante love og regler.

- I løbet af forsøget har Natteværterne haft et frugtbart samarbejde med Politiet omkring en bedre og mere effektiv håndtering af udfordringer i nattelivet. Når Natteværterne håndterer en type af adfærd, der nok skaber gener for beboerne, men som ikke rummer fare for hverken berigelseskriminalitet eller personfarlig kriminalitet, frigøres der ressourcer hos Politiet til i højere grad at kunne fokusere på netop den type af opgaver. Natteværterne har ligeledes proaktivt kunne adressere problemstillinger hos beværtninger, der eksempelvis ikke overholder regler for udeservering eller lydniveauer, inden de fører til anmeldelser hos Københavns Kommune og kræver et besøg fra Støjvagten. Værterne beretter, at dialogen med beværtninger også bliver mødt positivt, og at beværtningerne altovervejende retter ind efter deres henvisninger. Natteværterne fortæller, at de til tider oplever at stå i et dilemma mellem på den ene side at hjælpe gæster med behov for omsorg – ofte på grund af stort alkoholindtag – og på den anden side adressere adfærden hos støjende og generende gæster. Organisationen bag Natteravnene, Fonden for Socialt Ansvar, ser positivt på et samarbejde med Natteværterne om den type opgaver. På den måde kan værterne i højere grad fokusere deres indsats på den generende adfærd i nattelivet. Samlet set bekræfter forsøget, at der er et uindfriet potentiale i, at nattelivets aktører i højere grad koordinerer og fordeler indsatserne overfor gener i nattelivet og i højere grad samarbejder om at løse konkrete problemstillinger vedrørende støj, urin og affald.
- Igennem forsøget har Natteværterne observeret en lang række af gener, hvis årsager de ikke umiddelbart har nogen mulighed for at påvirke. Skraldespande der allerede er fyldte tidligt fredag aften, manglen på toiletfaciliteter og de trafikale udfordringer er alle eksempler på årsager til gener, som Natteværterne kun vanskeligt kan adressere og håndtere. Problemstillinger som kræver øget samarbejde internt i Kommune samt med eksterne aktører at løse. Forsøget har bekræftet, at der er et behov for at styrke det koordinerende samarbejde mellem aktørerne i nattelivet, og at der blandt alle aktører både er en vilje og en lyst til at samarbejde om at løse problemerne

DRC har i flere tidligere indleverede høringssvar efterspurgt yderligere tilstedeværelse af myndighedspersoner, der kan guide folk, håndhæve de gældende regler og hjælpe folk, der måtte have brug for det. Kommunen har de seneste år haft gode erfaringer med natteværter,

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

som har bidraget til at nedbringe graden af gener fra nattelivet gennem tydeligt værtskab og dialog.

Derfor er DRC meget positive overfor at øge natteværternes tilstedeværelse i København markant i de kommende år.

Samtidigt ved vi af erfaring, at mere tilstedeværelse af politi vil have en positiv effekt. Politiet har været synlig i gadebilledet under COVID19-krisen, hvor der har været lav grad af uro. Det skal fortsætte. Politiets tilstedeværelse er nødvendig for at håndhæve ro og orden i det offentlige rum – og alene politiets tilstedeværelse kan forebygge potentielle konflikter. Samarbejde mellem politi, natteværter og de professionelle nattelivsvirksomhederne skal samtidig styrkes og intensiveres.

DRC bakker ydermere op om at virksomhederne tildeles et nærmere afgrænset areal hvor de professionelle nattelivsvirksomheders rettigheder og pligter går videre end normalt. Virksomhederne bør på dette areal tildeles flere pligter i forhold til bl.a. øget renhold og rengøring mod til gengæld at få flere muligheder for at bruge fortove og vej og indrette det med støjdæmpende tiltag. Det vil have den konkrete effekt, at gæster der som konsekvens af rygeloven skal udenfor at ryge eller bare tale i telefon ikke sammenblandes med mennesker på gaden. Det kan f.eks. gøres med 'festivalhegn' eller anden afskærmning. Dette giver endvidere erhvervslivet mulighed for, i tæt samarbejde med Politi, natteværter og ordenskorps, at bidrage positivt til opgaven med at få gæsterne hurtigt ind og ud af byen ved at følge ruterne til Metro, S-tog og taxa holdepladser.

DRC bakker derfor op om planens forslag til **punkt 2 en markant udvidelse af natteværtsordningen, punkt 3 et ordenskorps** samt **punkt 4 tildeling af afgrænsede områder til serveringssteder** de ovenfor omtalte ret og pligt områder.

Ad. Fra drukkåret til kulturbåret natteliv

DRC ønsker på lige fod med Københavns Kommune et natteliv som i højere grad er båret af den 'gå ud' kultur som det københavnske natteliv har skabt over de sidste 20 år. Og i langt højere grad ser vi, at branchen tager ansvar for deres gæster og den gode fest som branchen er værter for.

Restaurationsloven forbyder allerede, at der foregår servering til stærkt berusede gæster og i direkte konsekvens heraf står detailhandlens salg af alkohol i stærk kontrast til de reguleringer som restaurationsbranchen er underlagt. DRC ønsker derfor, at detailhandlen tilsvarende påtager sig det ansvar og får samme reguleringer for hvem der kan købe alkohol og dermed være med til at bidrage til ansvarlig udskænkningspolitik i nattelivet.

For at reducere omfanget af gadefester i indre by med de affalds- og støjgener, der ofte følger med, bør der etableres en forsøgsordning i en periode på to år, hvor detailhandlen

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

pålægges tilsvarende eller lignende restriktioner som restauratører får pålagt i deres bevilling og som bevillingsnævnet ligger vægt på ved tildelingen af nattilladelser (frivillig brug af dørmænd, øget renholdelsesindsats ved restaurationen, naboinddragelse, dokumentation for begrænsede gener, ekstra lydisolering, skærpet fokus på kontrol i døråbningen, uddannelse af personale med mere). Det kunne i forhold til detailhandlen f.eks. være forbud mod servering til stærkt berusede, regulering af udeservering, krav om sikkerhedspersonale eller dørkontrol, opstilling af mobile toiletter og skraldespande i nattetimerne.

DRC foreslår ikke, at detailhandlen forbydes salg af alkohol (kommer forbud af salg på tale mener DRC, at det udelukkende skal gælde for unge under 18 år), men at detailhandlen anerkender og bidrager til nedbringelse af gener i forbindelse med deres salg af alkohol og den adfærd deres gæster har i gadebilledet. Dette kunne ydermere være medfinansiering af Natteværtsordningen som DRC af egen økonomi, selv har været med til at finansiere.

DRC bakker derfor op om planens forslag **punkt 5. Begrænsning af detailhandlens salg af alkohol** og **punkt 6. Mini-arrangementspulje for mindre kulturaktører.**

Ad. Rammer for festen

I DRC repræsenterer vi de professionelle nattelivsvirksomheder, som kun har til hensigt at efterleve reglerne og bidrage til nedbringelse af generer for alle involverede aktører, parter og interessenter.

Derfor opfordrer DRC til og bakker op om, at Københavns Kommune slår hårdt og konsekvent ned på de uansvarlige restauratører, som gentagende gange skaber problemer med støj og affald for deres naboer. Københavns natteliv skal bygge på den gode fest indendørs på byens ansvarlige beværtninger.

DRC opfordrer til at man ved udpegelsen af indsatsområder inddrager branchen og organisationerne som kan være med til at virkeliggøre tiltag på miljøområdet samt gennem Bevillingsnævnets arbejde som beskrevet i Restaurationsplanen.

Ligeledes bakker DRC op om at der fremover også vil være et fokusområde for Natteværterne at guide nattelivsgæster hurtigere væk fra beboelsesområder, så de ikke fester videre på gaden.

DRC bakker derfor op om planens forslag **7. Skærpede ordensregler** **8. Identificering af fest zoner/festivalplads**

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Ad. Bekæmpelse af grænseoverskridende adfærd og diskrimination

DRC har lige siden Københavns Kommune lancerede stemplet samarbejdet, arbejdet sammen med kommunen om at bekæmpe grænseoverskridende adfærd og diskrimination. Derfor overtog DRC efterfølgende arbejdet med 'Stemplet-appen', da det blev afviklet af Københavns Kommune, som ikke ønskede fortsat at finansiere projektet.

DRC overtog projektet på eget initiativ og er i gang med at videreudvikle og videredrive det, fordi DRC synes området er for vigtigt til lade 'Stemplet' og de mange timer der er lagt i projektet gå til spilde, og fordi vi netop kæmper for at eliminere diskriminerende eller krænkende adfærd i nattelivet.

Vores natteliv er et af de bedste og trykkest i verden, og vi har et fælles ansvar for at sikre, at det er tilgængeligt for alle, der ønsker at bidrage positivt. Det kræver både gode intentioner fra alle og et sæt tydelige og præcise spilleregler. DRC foreslår derfor, at Stemplet bliver omdannet til en direkte del af certificeringen som bl.a. kunne indgå i forbindelse med tildelingen af nattilladelser.

Ligeledes har DRC udarbejdet et 'Charter for fair natteliv'. Charteret indeholder fire hovedpunkter, som danner udgangspunktet for et fair natteliv. DRC foreslår, at en certificering bliver en direkte efterlevelse og overholdelse af nedenstående charter, som DRC har udarbejdet i samarbejde med nattelivet og med inddragelse af principperne fra UN's Global Compact:

1) Fair indgang: Ligebehandling af gæster

Restauratørerne lever af at skabe en særlig stemning og atmosfære. Her spiller gæsterne, deres påklædning og adfærd en central rolle, og restauratørerne har derfor også lovmæssig ret til selv at bestemme, hvem der får adgang til deres restauration. Det betyder ikke, at restauratører eller klubber må udøve ulovlig forskelsbehandling.

Underskrivere forpligter sig på ikke at udøve uretmæssig forskelsbehandling og sorteringen af potentielle gæster på baggrund af køn, race, etnicitet, religion, handicap, alder, seksuel orientering, national oprindelse, politisk overbevisning eller social baggrund.

2) Fair regler: Tydelig information om regler for indgang

Restauratører kan lave særlige retningslinjer for eksempelvis påklædning, hvis de ønsker at skabe en særlig stemning.

Såfremt man har regler eller retningslinjer for, hvem der kan få adgang til restaurationen, forpligter underskrivere sig til at gøre disse oplysninger let tilgængelige. Det kan

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

eksempelvis ske ved opsætning af skilt/plakat med retningslinjerne foran selve restaurationen, eller det kan fremgå tydeligt af restaurationens hjemmeside og profil på sociale medier.

3) Fair arbejde: Instruktion af sikkerhedspersonale

Sikkerhedspersonalet er afgørende for, at København kan have et trygt og velfungerende natteliv for både restauratører og gæster.

Underskrivere forpligter sig derfor til at sikre, at sikkerhedspersonalet forstår charteret og at manglende efterlevelse kan få ansættelsesmæssige konsekvenser. Endvidere forpligter underskrivere sig til at skærpe indsatsen over for grænseoverskridende adfærd gæsterne imellem.

4) Fair dialog: Tilmelding til dialog-app

En afvisning kan være ubehagelig, især hvis man oplever, at den sker på et urimeligt grundlag. I mange tilfælde vil en grundigere forklaring på afvisningen gøre en stor positiv forskel, men det er ikke altid noget, som sikkerhedspersonalet har tid og mulighed for i den konkrete situation.

Underskrivere forpligter sig til at tilbyde afviste mv. muligheden for efterfølgende at komme i dialog med restaurationen gennem 'Dialog-appen' (Stemplet). Dette er ikke en substitut for politianmeldelsen, der stadig er den korrekte kanal i tilfælde af, at man mener, man er udsat for en overtrædelse af lovgivningen.

DRC bakker derfor op om planens **punkt 9. Certificering af serveringssteder** såfremt certificeringen eksempelvis kan tage sig ud som ovenstående charter eller med elementer fra netop det med eventuel inddragelse af 'Stemplet-appen'.

Ad. Bekæmp vold og narkotika

I DRC mener vi det skal være trygt og sikkert at gå i byen. Tal fra Københavns Politi viser at der er registreret 355 voldssager i Trygt Natteliv (fredag kl. 23.00 til lørdag kl. 07.00 eller lørdag kl. 23.00 til søndag kl. 07.00 i perioden 1/1-2019 til den 30/11-2020). 133 af disse sager er registreret som sket på en restauration, hvilket svarer til ca. 37 %. Det tal vurderer DRC som overvejende lavt, når man holder sig for øje hvor mange restaurationer der er beliggende i Københavns Kommunes middelalderby. Dog har DRC en ambition om at disse tal skal nedbringes yderligere.

Det er i forbindelse med vurderingen af voldsrelaterede episoder afgørende relevant, at fastslå at salg af alkohol fra detailhandlen direkte bør vurderes som en on-premise situation (dvs. udskænkingssteder). Undersøgelser fra Det Kriminalpræventive Råd viser, at såfremt

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

man alene ser på sammenhængen mellem koncentrationen af on-premise (dvs. udskænkingssteder) og kriminalitet, finder forskningen også her en sammenhæng mellem den geografiske koncentration af udskænkingssteder og forekomsten af kriminalitet – især voldskriminalitet³.

DRC henstiller til, at Københavns Kommune genoptager dialogen om gadefesten med detailhandlen, jf. flere afsnit i nærværende høringssvar og indgår et tæt og langvarigt samarbejde om håndtering af detailhandlens salg af alkohol til deres gæster.

Ud over kampagner, appellerer DRC samtidig til at man begrænser trafikken i indre by i nattetimerne, da der har været en høj grad af salg af narkotika fra biler i områderne, samt grupper af mennesker der ankommer i bil i de sene nattetimer for at eskalere konflikter med forbipasserende der er på vej hjem fra by.

DRC bakker derfor op om planens **punkt 10. Kampagne mod vold og narkotika i nattelivet**

Ad. Én fælles indgang til kommunen

DRC foreslår, at der oprettes en 'Copenhagen Club Commission' med dertilhørende nattelivsudvalg som fungerer som en 'one-stop-shop' for nattelivets parter, heriblandt beboerne, brancheorganisationerne mv.

Borgmesteren i henholdsvis Næstved og Aalborg har med succes ændret nattelivet ved at sætte sig i spidsen for en fælles indsats. Københavns Kommune skal tilsvarende samle en nattelivsenhed med repræsentanter fra det professionelle natteliv, fra detailhandlen og turismeerhvervet, med repræsentanter fra politi, kommune og uddannelsessektoren, med repræsentanter fra beboere og unge samt med repræsentanter fra frivillige indsatser som Fonden for Socialt Ansvar. Sammen skal der udvikles og sikres initiativer til at skabe et endnu mere trygt natteliv uden vold og narko.

DRC foreslår, at der under Københavns Kommunes Kultur og Fritidsforvaltning oprettes et udvalg som bl.a. skal fungere som problemløser, dialogforum, klageinstans, administration af nattelivsfond (Finansieret af et samlet erhverv herunder detailhandlen) samt bøder for overskridelse af regler, afrapportering af natteliv, herunder empiriske undersøgelser samt data som f.eks. rapport fra Vibe Lab i Berlin⁴ (Berlin Club Commission), samt have én stemmeberettiget plads i bevillingsnævnet.

Ved samme udvalg kan Natteværter, diskriminations-charteret samt Stemplet ordningen naturligt placeres.

³ Natteliv og vold En geografisk analyse af udviklingen i nattelivsrelateret vold under coronapandemien Forfattere: Anders Ejrnæs, Rune H. Scherg, Adam Cold & Jan K. Staunstrup

⁴ VibeLab SHAPING NIGHTLIFE FOR FUTURE GENERATIONS- Keynote speak, fremlagt af KFF under Advisory Board møde 1.

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

DRC bemærker ligeledes, at der i debatten med kommunen og beboerforeningerne og de dertilhørende klager, findes en stor grad af ukvalificerede og desværre også decideret fejlbetonede klager. DRC er derfor stor tilhænger af værktøjer som kan være med til at kvalificere og berigtige klager som stammer fra nattelivet.

DRC er enige at der skal være bedre og mere kvalificerede muligheder for at klage. Hvorvidt en 'app' er den rigtige løsning er vi skeptiske overfor og håber derfor at den relevante forvaltning undersøger nærmere hvordan man kan forbedre og videreudvikle nuværende klage ordning.

DRC stiller sig ligeledes til rådighed i forbindelse med udvikling af klageadgang og direkte kontakt med virksomhederne.

DRC bakker derfor op om planens **punkt 11. Én fælles indgang** men er skeptiske overfor **punkt 12. Klageapp.**

Ad. Afrapportering

DRC har flere gange søgt aktindsigt i tal og afgørelser som bevillingsnævnet træffer. Det har dog ikke være muligt, hvorfor DRC bakker op om afrapportering, som kan være med til at præcisere og nuancere billedet af nattelivet i Københavns Kommune.

I DRC savner vi indsigt i hvor mange sager indstillet til drøftelse i bevillingsnævnet (drøftelsessager) der har været forelagt for bevillingsnævnet i indeværende valgperiode. Herunder og i tillæg til disse oplysninger:

- Ud af hvor mange af disse drøftelsessager tilfalder afgørelsen ansøger?
- I hvor mange af drøftelsessagerne, hvor der tildeles afslag, har beboelse i området haft betydning?
- I hvor mange af drøftelsessagerne, hvor der tildeles afslag, har der været stillet formodede og forudsatte, men ikke konkrete oplysninger op, så som 'der kan opstå larm fra kommende og gående gæster', 'der kan opstå larm fra gæster der skal udenfor og ryge' eller tilsvarende formuleringer?
- Hertil hvor mange af drøftelsessagerne det er tillagt betydning for afgørelsen, at der ikke er andre natbevillinger i umiddelbar nærhed af ansøger.

Ovenstående vurderer DRC vil give et klart billede af, at Københavns Kommune allerede i dag driver et meget strengt reguleret bevillingsnævn som bør blødes op og behandle ansøgningerne mere nuanceret og med langt mere gennemsigtighed, så beslutningerne træffes på mere oplyst og datadrevet grundlag.

Vi skal f.eks. i langt højere grad se på koncepternes indhold, frem for blot at afvise bevillinger med nattilladelser, som man lige nu har gjort det i middelalderbyen. Der skal være rum til at

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

kunne træffe beslutninger om udstedelse via bevillingsnævnet, hvis man f.eks. ønsker at lade et specifikt koncept opstå i netop Middelalderbyen, lad os antage at en kendt Michelin restaurant køber en beværtning med tagterrasse og skaber en unik perle i midten af København – bør vi så ikke se nuanceret på om det kan lade sig gøre, til gavn for alle parter og med fleksibilitet. Dette er desværre ikke tilfældet på nuværende tidspunkt.

DRC bakker derfor op om planens **punkt 13. Årlig afrapportering.**

2. Færre miljøgener i nattelivet

DRC bakker op om støtte til nattelivets aktører med et respektfuldt samspil og ved at begrænse gener fra støj, affald og urin. Ligeledes anerkender DRC, at et mangfoldigt og aktivt natteliv og mange mennesker medfører støj, affald og andre efterladenskaber. Det er uundgåeligt – og derfor skal der tages bedst muligt hånd om det.

Ad. Indsatsområde 1:

Færre støjgener. DRC bakker op om fortsættelse og udvidelse af støjvagten. Samtidigt henstiller DRC til at netop støjvagten og de dertilhørende regler i miljøbeskyttelsesloven i lang højere grad bruges som redskab, f.eks. i situationer om tildeling af bevillinger. Det er desværre ofte en del af historien at 'man synes nogle beværtninger støjer'.

DRC bakker derfor op om planens **punkt 14. Styrkelse af Støjvagten.**

Formålet med Restaurations- og Nattelivsplanen 2017 var, at der blev udarbejdet et nyt administrationsgrundlag for Støjvagten, med afrapportering direkte til Bevillingsnævnet om overskridelser af vilkår i restaurationsforskriften samt udtalelser i bevillingsnævnsager. Dermed kunne miljømyndigheden kontrollere, at restaurationskoncepter stemmer overens med det, der er oplyst til Bevillingsnævnet og givet tilladelse til i bevillingen. Desuden har tilsynene en vigtig forebyggende effekt i forhold til at sikre en indretning af restaurationssteder, så der for eksempel er tilstrækkelig lydisolering og kontrol af musikanlæggenes lyd.

Desværre er det DRC's overbevisning at netop dette administrationsgrundlag bruges for lidt og i nogle tilfælde forkert i forhold til andre mere udokumenterede og nuancerede informationer, jf. punktet ovenfor om afrapportering.

DRC ønsker derfor ligesom Københavns Kommune at fastholde den praksis, at Område for Miljø og Byliv (OMB) er kommunens øjne og ører i natten og er en væsentlig bidragsyder i forbindelse med udtalelser i bevillingssager for både alkoholbevillinger og nattilladelser, med den forudsætning af det rent faktisk bliver en faktor for tildelingen af bevillinger.

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Det er DRC's klare overbevisning at, såfremt en restauration overholder gældende støjgrænser også fremlagt i restaurationsforskriften, da skal restaurationen behandles derefter i henhold til tildelingen af en nattilladelse.

DRC bakker derfor op om planens **punkt 15. TMF-tilsyn og udtalelser i bevillingssager.**

Ad. Indsatsområde 2: Udendørsservering

DRC repræsenterer de professionelle virksomheder, hvorfor DRC ligeledes bakker op om øget tilsyn med udeserveringer.

DRC bakker derfor op om planens **punkt 17. Hyppigere tilsyn med udeserveringer.**

Ad. Indsatsområde 3: Toiletter og renhold

DRC repræsenterer de professionelle virksomheder, hvorfor DRC ligeledes ønsker en professionel håndtering af gæsterne i byrummet. En øget efterspørgsel fra gæster på at gå i byen stiller øget krav til netop skrald og toiletter.

DRC bakker derfor op om planens **punkt 18 Løsninger til hotspots, punkt. 19. Forsøg med partnerskabsaftaler for mindre affald, 20. Øget toiletkapacitet i særligt belastede områder, 21. Udvikling af alternative løsninger til toiletkapaciteten i særligt belastede områder og 22. Spuling og midlertidige toiletter på Gammeltorv.**

Ligeledes bakker DRC op om, at der omkring den øgede aktivitet i forhold til festligt udeliv både i dags-, aften- og nattetimer, særligt om sommeren, iværksættes initiativer som kan nedbringe gener fra spontant opståede udendørs fester. Det festlige udeliv foregår ofte på grønne arealer, pladser og ved vandet og har som udgangspunkt ikke noget med virksomhederne og det professionelle natteliv at gøre.

Den øgede aktivitet øger ligeledes behovet for tilgængelige toiletforhold og renhold, et resultat som virksomhederne ofte bliver ansvarlige for. DRC bakker derfor op om en renholds indsats, der kan imødekomme udfordringerne på kommunale arealer.

DRC bakker op om planens **punkt 23. Reduktion af gener fra festlige udendørsaktiviteter.**

Ad. Indsatsområde 4: Trafik og byrum

DRC mener at der bør indføres trafikrestriktioner i Indre By fra kl. 24-06. Nattens trafik er en stor kilde til støj, og særlig partybusser, cruisende biler og cykeltaxa'er med høj musik støjer og skaber utryghed. Beboere i Indre by peger på, at dette er en af de primære årsager til den larm, som plager Indre by. Ved at indføre trafikrestriktioner om natten i udvalgte områder af Indre By kan disse støjkloder begrænses, og ved f.eks. at forbyde adgang for særlig 'muskelbilerne' kan det bidrage til at salget af hårde stoffer i nattelivet begrænses.

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

DRC bakker derfor op om planens **punkt 24. Fremme af respektfuld opførsel via bedre byrum og trafik.**

Ad. Indsatsområde 5: Gener i rekreative områder

DRC ønsker en ren, præsentabel og imødekommende by. Det er derfor i DRC's interesse at larm, støj og affald ikke bliver et billede som brugerne af byen oplever.

DRC bakker derfor op om planens **punkt 25. Kampagne for adfærdsændring.**

3. Restaurationsplan

Ad. Veldrevne restaurationer.

DRC mener, ligesom Københavns Kommune, at det Københavnske restaurations- og natteliv skal være veldrevet og understøtte en bæredygtig erhvervs- og byudvikling.

DRC er som udgangspunkt positivt indstillede på et samarbejde og partnerskab med Københavns Kommune om at afsøge mulighederne for at knytte særlige vilkår til meddelelser og fornyelser af natbevillinger i de områder af byen, der er hårdt belastet af gener fra nattelivet.

DRC efterspørger dog hvilke konkrete initiativer der er omtale om, og vil på det kraftigste fraråde at pålægge yderligere begrænsende vilkår for restauratørerne tilsvarende dem som blev fremlagt ved 1. udkast til nærværende restaurations- og nattelivsplan.

Særlige vilkår bør i overvejende grad findes i planens 1. afsnit som bl.a. en diskriminations certificering eller tilsvarende initiativer som højner oplevelsen af at være gæst hos byens virksomheder. DRC stiller sig til rådighed for i samarbejde med Københavns Kommune at udarbejde sådanne vilkår.

DRC skal bl.a. henlede formuleringen fra tidligere nattelivsplan også nævnt ovenfor: "*... restaurations- og nattelivet bidrage til København som en eksperimenterende, mangfoldig storby med livskvalitet og 'kant'.*"

Virksomheder kan være veldrevne økonomisk, men også på mange andre parametre. Ved fortsat pålægge virksomhederne vilkår og begrænsninger, som går ud over både hvad restaurationsloven og almene borgerhensyn tilsiger, da ødelægger og begrænser Københavns Kommune udviklingen af den nattelivskultur som hvert år trækker mange millioner af gæster til København.

De professionelle nattelivsvirksomheder og DRC er i almindelighed interesserede i et tæt og forpligtende samarbejde og ønsker - helt ned på restaurationsplan- at arbejde for at nedbringe generne fra festen i gaden, men det skal være med respekt for virksomhederne,

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

hvorfor DRC bemærker, at restaurationer med nattilladelse i forvejen er meget strengt regulerede.

Derudover er det vigtigt at understrege, at covid-19 har givet over 50 pct. af restaurationsbranchen over hele landet en stor offentlig gæld, derfor appellerer DRC til at man i de kommende år ser nuanceret på problematikken og ikke benytter muligheden for at misbruge argumenterne om offentlig gæld og misligholdt gæld til at spænde ben for en bevillingsansøgning eller afvikling.

Man skal her se nuanceret på hver enkel restauration og holde sig for øje at mange står i en situation hvor der skal afvikles en massiv gæld over de kommende 5-10 år. Dette har DRC tilmed opfordret Erhvervsministeriet og KL til at, tage hånd om i en separat skrivelse direkte til forvaltningerne, jf. afsnittet ovenfor under 'generelle bemærkninger: 'Massive gældsophobninger i den københavnske restaurations- og nattelivsbranche'.

DRC bakker op om, at restauratører, skal samarbejde og tage ansvar for at nedbringe de konstaterede gener. For enkelte virksomheder kan det være nødvendigt med et intensivt og skærpet tilsyn, men DRC opfordrer dog generelt til dialog med virksomhederne som altovervejende første skridt og dernæst en række advarsler med opfølgende kontrolbesøg.

Bevillingsnævnet lægger allerede i sin nuværende praksis for nattilladelser tung vægt på, krav om samarbejde og ansvar for at nedbringe generne, herunder bl.a. ved partshøringer af virksomheder. DRC efterspørger også her, at Københavns Kommune konkretiserer hvilke vilkår og initiativer der omtales. DRC er som udgangspunkt imod flere begrænsende og byrdepålæggende vilkår for virksomhederne, end de af kommunen allerede iværksatte vilkår.

DRC bemærker, i tillæg til det overordnede indhold, og som tidligere pointeret ved flere henvendelser til Københavns Kommune, at det er væsentligt og for så vidt også nødvendigt at klarlægge, at bevillingsnævnets kompetence efter Restaurationsloven til at tildele bevillinger herunder nattilladelser er Bevillingsnævnet eksklusiv kompetence, som direkte forvalter af restaurationsloven og de hertil relevante bestemmelser. Derfor bør reguleringen af bevillinger herunder selve indholdet af mere specifikke vilkår ikke være en del af kommunens Restaurations- og Nattelivsplan.

Kompetencerne til at behandle virksomhedernes bevillinger ligger eksklusivt i Københavns Kommunes Kultur- og Fritidsforvaltning hos Bevillingsnævnet.

DRC bakker derfor overordnet op om planens **punk 26. Særlige vilkår ved meddelelse og fornyelse af natbevillinger 27. Håndhævelse over for uansvarlige aktører**, med de ovenfor nævnte forbehold, at DRC er som udgangspunkt imod flere begrænsende og byrdepålæggende vilkår for virksomhederne.

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Ad. Samarbejde om nedbringelse af gener

DRC og kommunens forvaltninger samarbejder i dag tæt med det professionelle natteliv om at reducere gener fra nattelivet. Ligeledes ønsker DRC i samarbejde med Københavns Kommune, at Bevillingsnævnet og forvaltningen i almindelighed fortsætter denne praksis.

Overordnet er DRC positive overfor, at bevillingsnævnet i afgørelser derfor fortsat kan lægge vægt på, om restauratører har iværksat positive og betryggende initiativer for at reducere gener. Disse kan som planen nævner inkludere etablering af rygerum, frivillig brug af dørmænd, øget renholdelsesindsats ved restaurationen, naboinddragelse, dokumentation for begrænsede gener, ekstra lydisolering, skærpet fokus på kontrol i døråbningen, uddannelse af personale med mere. DRC's skiltning om hensyn til naboer 'NABORESPEKT' bør ligeledes indgå.

DRC efterspørger dog direkte, at netop disse initiativer inddrages i langt højere grad når der er tale om ansøgninger om nattilladelser i middelalderbyen. Netop i den omtalte 'rød zone' bør sådanne initiativer direkte være faktorer som under konkret og individuel vurdering, i lang højere grad bør føre til tildeling af nattilladelse, hvilket var det oprindelige formål, da man tilbage i 2013 første gang varslede et bevillingsstop.

DRC bakker derfor overordnet op om planens **punk 28. Vægt på positive og betryggende initiativer**, men mener, at de positive og betryggende initiativer i langt højere grad bør have indflydelse på tildelingen af nattilladelser i middelalderbyen.

Ad. Et varieret og fordelt udbud

Planen nævner, at Bevillingsnævnet kan bremse op for tildeling af nye alkoholbevillinger og nattilladelser i de områder, som er belastede og som har en høj koncentration af privat beboelse.

DRC efterspørger nærmere præcisering af netop beboelsesproblematikken, idet det er DRC's opfattelse, jf. også vores aktindsigtsanmodning ovenfor, at bevillingsnævnet i høj grad tolker begrænsende og med mangelfuld indsigt i deres tildeling af nattilladelser.

DRC anerkender, at der i visse områder er behov for, at Bevillingsnævnet fører en stram praksis for nattilladelser til restaurationer i de få områder, som er belastede for at bremse op for, at flere natrestaurationer (i form af rene udskænkingssteder) etablerer sig, hvor der allerede er en høj aktivitet om natten. Ikke alle ansøgninger om nattilladelser bør afvises blot fordi der er beboelse i nærheden.

DRC henleder til fremstillingen ovenfor om miljøbeskyttelseslovens regler, og så længe virksomhederne overholder disse da bør de i udgangspunktet tildeles en nattilladelse, forudsat, at de resterende krav i restaurationsloven er opfyldt.

Hørings svar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Bevillingsnævnets udgangspunkt for en inddeling af serveringssteder i tre hovedkategorier, mener DRC, bør præciseres i direkte sammenhæng med de forskellige zoner. Således at koncepter hvor det primære formål er gastronomi f.eks. Michelin restauranter og andre koncepter der vil kunne skabe et anderledes og interessant bidrag til fremtidens by med en åbningstid til kl. 02 i lang højere grad ikke er begrænset af bevillingsstoppet.

DRC mener ikke, at det er formålstjenesteligt for København som hovedstad at indføre et decideret loft for antallet af nattilladelser på udvalgte gadestrækninger. DRC mener tværtimod, at netop disse gader kan være med til at samle koncentrationen og dermed gøre aktiviteten mere overskuelig.

DRC henleder opmærksomheden på eksempler fra andre byen f.eks. Jomfru Ane gade i Aalborg hvor virksomhederne i tæt samarbejde med kommunen og politiet formår at løse problemerne med dialog og fælles indsats.

DRC bakker derfor ikke op om planens **punk 29. Mulighed for at indføre loft på natbevillinger på udvalgte gadestrækninger.**

Ad. Område med restriktiv praksis: Middelalderbyen i Indre By og enkelte gadestrækninger på Indre Nørrebro

DRC mener, at det er på tide at genbesøge bevillingsstoppet i middelalderbyen. Nedenstående tabel viser udviklingen i antallet af alkoholbevillinger i perioden 1. januar 2018 til 1. september 2020 fordelt efter områder.

Tabellen viser, at antallet af bevillinger samlet set er faldet med 223 fra 1. januar 2018 til 1. september 2020. Størstedelen af faldet skyldes, at der på adressen ikke længere findes et serveringssted, enten fordi stedet er lukket, eller fordi alkoholbevillingen er udløbet og ikke søgt fornyet.

	Jan. 2018	Sep. 2019	April 2020	Sept 2020	+/- hele perioden
Indre By & Chr. Havn	786	843	805	748	-38
København V	509	525	530	452	-57
Nørrebro	199	227	228	190	-9
København S	218	208	214	175	-43
Østerbro & Nordhavn	193	202	205	169	-24
Valby	64	70	70	54	-10
København NV	53	59	59	43	-10
Vanløse	53	51	54	44	-9
København SV	48	49	54	41	-7
Brønshøj	45	46	46	29	-16
Hovedtotal	2.168	2.280	2.265	1.945	- 223

(kilde: Statistik over alkoholbevillinger og nattilladelser i København september 2020)

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Bevillingsstoppet har desværre haft en langt videre konsekvens end tilsigtet. For det første er der, som følge af bevillingsstoppet, set nye områder med nattilladelser, hvor koncentrationen af beboere er langt større end i middelalderbyen. Ydermere er mange almindelige restaurations udvikling blevet begrænset, da de i langt højere grad er begrænsede i deres koncepter. Virksomhedernes sidste seating skal lægges så gæsterne kan være ude inden kl. 24. Vi foreslår derfor, at man mere nuanceret lader koncepter med gastronomi få nattilladelser f.eks. frem til kl. 02.

I DRC opfordrer vi til, at man i Københavns Kommunes bevillingsnævn, i yderligere grad konkret, objektivt og individuelt vurderer de af virksomhederne indsendte nattilladelser, således at vurderingen mere nuanceret vurderer hvilken virksomhed der søger med henblik på at fastlægge saglige og gennemsigtige kriterier for hvornår man rent faktisk kan opnå en nattilladelse under bevillingsstoppet, jf. nedenstående punkt 'En vurdering fra sag til sag', med øje for udvikling af fremtidens by med fokus på diversitet og kant.

Ad. Områder undtaget for restriktiv praksis: Metropolzonen, Kødbyen, Nyhavn

DRC mener, at man i København bør kigge på flere områder hvor man tilsvarende bør undtage den restriktive praksis. Dette er bl.a. set i Amsterdam hvor ved at placere nattilladelserne sammen, nemmere kan organisere et samarbejde og styre festen.

Samtidigt opfordrer DRC til at man i Københavns Kommunes borgerrepræsentation finder områder hvor man netop ønsker nærværende nattelivsaktiviteter. Disse er efterspurgt af byens borgere og virksomheder. Her har covid-19 vist, at der er et afgørende nødvendigt behov for at placere gæsterne i nattelivet under ordnede og professionelle forhold. Som bemærkningerne til lov nr. 256 af 6. maj 1993 også nævner, så kan det netop i nogle tilfælde være en fordel at restauranter i visse kvarterer ligger samlet.

DRC bakker derfor op om planens **punkt 30. Fokus på gastronomi og en fortsat udvikling af madscenen og punkt 31. Skærpet tilsyn med serveringsteder med mange klager.**

Ad. En vurdering fra sag til sag

Det er DRC overordnede ønske, at bevillingsnævnet i langt højere grad behandler ansøgningerne om nattilladelse konkret, sagligt og individuelt.

Det er tillige DRC's opfattelse, at såfremt bevillingsnævnet gjorde dette, da ville vi se en langt højere tildeling af nattilladelser til visse typer af koncepter som netop ikke, efter nærværende Restaurations- og nattelivsplan, karakteriseres som indgribende, herunder bl.a. Michelin restauranter og koncepter med fokus på gastronomi, kultur og oplevelser.

Desværre har praksis i bevillingsnævnet sat en stopper for udviklingen af den gastronomiske scene i København. I stedet for at indføre begrænsende restriktioner, bør vi

Høringsvar – Restaurations- og Nattelivsplan 2021

i langt højere grad indgå i dialog og se på hver enkelt sag, til gavn for alle parter og for København som hovedstad og Danmark som destination.

Bilag A – partnerskabsmodel for Nattelivet

Som ovenfor beskrevet foreslår DRC, at der oprettes en 'Copenhagen Club Commission' med dertilhørende nattelivsfond som fungerer som en 'one-stop-shop' for nattelivets parter, heriblandt beboerne, brancheorganisationerne mv.

DRC foreslår, at der under Københavns Kommunes Kultur og Fritidsforvaltning oprettes en kommission som bl.a. skal fungere som problemløser, dialogforum, klageinstans, administration af nattelivsfond (Samfinansieret af erhvervet herunder detailhandlen) samt bøder for overskridelse af regler, afrapportering af natteliv, herunder empiriske undersøgelser samt data som f.eks. rapport fra Vibe Lab i Berlin (Berlin Club Commission, rapport vedlagt denne høring), have en stemmeberettiget plads i bevillingsnævnet.

Ved samme enhed kan Natteværter, diskriminations-charteret samt Stemplet-appen naturligt placeres.

Det er ved gennemlæsning af de 2 forskellige modeller svært at vurdere hvilken model der vil have den bedste og største effekt, men som overordnet udgangspunkt vurderer DRC at udvalgsmodellen vil kunne fungere som en god model for en 'Copenhagen Club Commission'.

DRC står til rådighed for eventuelle kommentarer, uddybning eller præcisering.

--oo0oo--

15 FORSLAG TIL

ET MERE ANSVARLIGT OG HENSYNSFULDT KØBENHAVN

København har et varieret, populært og professionelt natteliv, som skaber mange arbejdspladser i kommunen og giver et væsentligt økonomisk bidrag gennem skatter og afgifter. Derudover bidrager det professionelle natteliv til, at vi har et attraktivt turismeprodukt, som kan sætte København på verdenskortet som en by, man meget gerne vil besøge.

Der er dog steder i Indre By, hvor borgere er generet af festglade mennesker og gæster fra det professionelle natteliv. Generne opstår, når de festende er på gaden, ved kajen, på kanten af springvandet og i offentlige parker. Derudover er det også unge mennesker, der ikke har adgang til barer og diskoteker, som i stedet kan forsyne sig hele natten med alkohol fra detailhandlen.

I det professionelle natteliv er de københavnske barer og diskoteker forpligtet til at skabe trygge rammer og sikre overholdelse af støjgrænser. Det professionelle natteliv i København tager i dag et stort ansvar for at holde orden udenfor deres beværtninger ved at sørge for ro og orden i køerne, håndtere berusede mennesker, rydde op og sikre rengøring.

Vi skal have et trygt natteliv i København, og Københavns Kommunes årlige tryghedsundersøgelse for 2020 viste, at utrygheden i aften- og nattetimerne nu er det laveste målt, siden målingerne startede for mere end 10 år siden. Det er en positiv udvikling, der skal fastholdes og udbygges.

Det professionelle natteliv i København er klar til i en fælles indsats med kommune og politi at finde de løsninger, der skal til for at få et mere ansvarsfuldt København i balance. DRC og HORESTA foreslår derfor, at borgere, erhvervsliv og Københavns Kommune bliver enige om at igangsætte en række forslag til indsatser, der kan være med til at skabe et mere ansvarligt og hensynsfuldt København.

DRC og HORESTA foreslår:

1. Mere politi

Politiet har været synlig i gadebilledet under COVID19-krisen. Det skal fortsætte. Politiets tilstedeværelse er nødvendig for at håndhæve ro og orden i det offentlige rum – og alene politiets tilstedeværelse kan forebygge potentielle konflikter. Samarbejde mellem politi,

natteværter og de professionelle nattelivsvirksomhederne skal samtidig styrkes og intensiveres.

2. Flere natteværter

Kommunale medarbejdere som Natteværter gør et vigtigt arbejde. Det skal udbygges og sikres ved øget kommunal bevilling. Flere natteværter på gaderne i Indre by vil aflaste politiet, der så kan koncentrere indsatsen om den de større opgaver.

3. Mere støjpatrulje

Støjpatruljen er med til at sikre, at det professionelle natteliv holder sig indenfor de fastsatte støjgrænser. Den indsats skal fortsætte og udvides, så borgere kan kontakte støjpatruljen på flere tidspunkter af døgnet. Men oftest kommer støjen ikke fra det professionelle natteliv og derfor er det vigtigt, at støjpatruljen systematisk registrerer og samler viden om byens støjklender.

4. Nattelivsenhed skal sikre initiativer for et mere trygt natteliv

Borgmesteren i henholdsvis Næstved og Aalborg har med succes ændret nattelivet ved at sætte sig i spidsen for en fælles indsats. Københavns Kommune skal tilsvarende samle en nattelivsenhed med repræsentanter fra det professionelle natteliv, fra detailhandlen og turismeerhvervet, med repræsentanter fra politi, kommune og uddannelsessektoren, med repræsentanter fra beboere og unge samt med repræsentanter fra frivillige indsatser som Fonden for Socialt Ansvar. Sammen skal der udvikles og sikres initiativer til at skabe et endnu mere trygt natteliv uden vold og narko.

5. Forsøg med begrænset salg af alkohol fra detailhandel

For at reducere omfanget af gadefester i indre by med de affalds- og støjgener, der ofte følger med, bør der etableres en forsøgsordning i en periode på to år, hvor detailhandlen begrænses til ikke at sælge alkohol i indre by i f.eks. tidsrummet 20.00-08.00.

6. Indfør alkoholfri zoner på udvalgte gader og pladser

Festen i gaden skal begrænses, da det kan være en kilde til støj, skrald, og vold. Der skal derfor indføres alkoholfri zoner på udvalgte gader og pladser i København, så denne uheldige adfærd kan brydes.

7. Indfør trafikrestriktioner i Indre By fra kl. 24-06

Nattens trafik er en stor kilde til støj, og særlig partybusser, cruisende biler og cykeltaxa'er med høj musik støjer. Beboere i Indre by peger på, at dette er en af de primære årsager til den larm, som plager Indre by. Ved at indføre trafikrestriktioner om natten i udvalgte områder af Indre By skal disse støjklender begrænses, og ved at forbyde adgang for særlig 'muskelbilerne' kan det bidrage til at salget af hårde stoffer i nattelivet begrænses.

8. Etablér drop-off zoner for partybusser

De såkaldte partybusser med festglade mennesker og høj musik skal tildeles udvalgte drop-off zoner, hvor støjen fra bussen og de festende generer mindst muligt.

9. Rygeloven skal følges op med tildeling af udendørs areal til virksomhederne

Når gæster i det professionelle natteliv skal ryge, er de nødt til at gå udenfor beværtningen. Her er det oplagt at tildele et afgrænset område til virksomhederne, hvor gæster må opholde sig, og hvor virksomheden kan lave støjafskærmning og sikre renhold. En tildeling af et afgrænset område foran virksomheden med mulighed for afskærmning bør forpligte ejeren til at sikre orden, nedbringe støj, påvirke gæsternes opførsel, og naturligvis rydde op efter gæsterne.

10. Lav forsøg med særlige "ret og pligt gader"

Der skal laves forsøg i udvalgte gader som Vestergade og Sværtegade, hvor de professionelle nattelivsvirksomheder tildeles flere pligter i forhold til bl.a. øget renhold og rengøring mod til gengæld at få flere muligheder for at bruge fortov og vej og indrette det med støjdæpende tiltag.

11. Der skal opsættes flere skraldespande og mobile toiletter

Der bør ikke flyde skrald i gaderne eller lugte af tis i gadeportene. Ved at opstille flere skraldespande og mobile toiletter, skal det begrænses, at folk smider skrald på gaden eller tisser på steder, hvor det absolut ikke er i orden at gøre dette.

12. Offentlige biler, maskiner m.v. skal være eldrevne og ikke anvendes mellem kl. 24-06

Fejemaskiner, løvblæsere, affaldsbiler og meget andet larmer og tager over, når byens gæster går hjem. Det skal gøres mere hensynsfuldt, således, at det samlede støjniveau i byen mindskes. Derfor skal al offentlig service være el-drevet og gennemgå et støj-tjek.

13. Kampagne om unges alkoholkultur

Kampagner målrettet de unge om alkohol har en oplysende og gavnlig effekt. Nattelivsvirksomheder, folke- og gymnasieskolerne, SSP, De Unge Natteravne, Københavns Kommune, Alkoholpartnerskabet og Sundhedsstyrelsen skal gennemføre en fælles kampagne for en mere ansvarlig alkoholkultur. Alle skal deltage og bidrage.

14. Pulje til støjdæpende og forskønnende tiltag i det offentlige rum

Flere træer og mere beplantning kan være med til at dæmpe støjen. Bedre og intelligent belysning kan være med til at fremme en ønsket adfærd på gader og stræder. Disse og andre tilsvarende støjdæpende tiltag i det offentlige rum skal bidrage til at nedbringe den samlede oplevelse af støj i byrummet.

15. Støtte til støjdæpende tiltag i private støjplagede boliger

Beboere i Indre By skal kunne få støtte til at iværksætte støjdæpende tiltag, hvad enten det er tekniske undersøgelser af, hvordan støjen kan nedbringes i en boligblok eller det er lydisolerende vinduer til fredede bygninger. Det skal være muligt at få støtte til løsninger målrettet borgerne i Indre by.

Svar til: 2021-0145883 af: Allan Steen Lyng

APPLICATION DATE

27. juli 2021

SVARNUMMER

344

INDSENDT AF

Allan Steen Lyng

VIRKSOMHED / ORGANISATION

REKOM Group A/S

BY

København K

POSTNR.

1159

ADRESSE

Skindergade 7

HØRINGSSVAR

Se vedhæftede.

MATERIALE:

hoeringsvar koebenhavns kommunes restaurations- og nattelivsplan 2021.pdf

Københavns Kommune
Kultur- og Fritidsforvaltningen
Teknik- og Miljøforvaltningen

27. juli 2021

Udkast til Københavns Kommunes Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Hermed følger bemærkninger fra REKOM Group A/S til høring af udkast til Restaurations- og Nattelivsplan 2021 for Københavns Kommune (herefter "Restaurationsplanen").

Det retlige grundlag for Restaurationsplanen

Restaurationsloven indeholder ikke hjemmel til, at bevillingsmyndigheden kan udstede forskrifter i medfør af loven.

En restaurationsplan kan derfor retligt ikke være andet og mere end et oplysende redskab, som beskriver bevillingsmyndighedens gældende praksis for administration af restaurationsloven.

Restaurationsplanen kan indeholde politiske visioner for, hvordan udviklingen i restaurations- og nattelivet tænkes gennemført, men en restaurationsplan kan ikke indeholde hverken generelle eller konkrete bestemmelser om, hvordan bevillingsmyndigheden skal træffe afgørelser i henhold til restaurationsloven.

Enhver ansøgning om alkoholbevilling eller nattilladelse skal behandles individuelt og konkret. Dette gælder såvel i forhold til nye ansøgninger som ved ansøgninger om fornyelse og overdragelse.

Restaurationslovens meget klare udgangspunkt for behandling af ansøgninger i medfør af loven, skal derfor stå som Restaurationsplanens udgangspunkt og ikke som en afsluttende bemærkning sidst i Restaurationsplanen.

Vi finder anledning til at udtrykke bekymring over, at udkastet til Restaurationsplan i relation til bevillingshavernes rettigheder generelt går langt videre, end hvad bevillingsmyndighedens gældende praksis tilsiger.

Dermed får udkastet til Restaurationsplan karakter af at være en egentlig forskrift, der sætter rammerne for bevillingsmyndighedens fremtidige administration af restaurationsloven.

For at undgå enhver tvivl om Restaurationsplanen retlige status bør det i indledningen til Restaurationsplanen præciseres, at bevillingsmyndigheden er forpligtet til at træffe afgørelse i sager om bevillingsforhold alene i henhold til restaurationslovens bestemmelser.

Det bør herunder understreges, at Restaurationsplanen alene er et politisk vedtaget dokument, som ikke er bindende for bevillingsmyndigheden.

Sammenhæng med tidligere restaurationsplaner

Der synes at være en tendens i retning mod, at de skiftende borgmestre på Kultur- og Fritidsområdet op mod kommunalvalget anvender revisionen af restaurationsplanen til at varetage egne politiske interesser.

Der ses således i meget ringe grad inddragelse af eller afrapportering på effekten af initiativer fra de tidligere restaurationsplaner, men derimod en række programerklæringer, som forventeligt vil blive afløst af nye tilsvarende ved næste revision af restaurationsplanen.

Hvis de initiativer, der er indeholdt i Restaurationsplanen, skal have nogen effekt, må der skabes en rød tråd i planerne over tid. Udviklingen i restaurations- og nattelivet er selvsagt en stadigt igangværende proces, og de skiftende planer bør følgelig være indbyrdes sammenhængende.

Det fører ikke til gode resultater med kortsigtede 4-årige initiativkataloger, som blot bliver erstattet med nye før hvert kommunalvalg.

Efter vores opfattelse vil det være formålstjenstligt, hvis der foretages en væsentlig tilskæring af såvel Restaurationsplanen som det tilhørende initiativkatalog, således at alene de forhold, der relaterer sig til restaurationsloven medtages i planen.

Herunder bør det overvejes at foretage en prioritering af initiativerne, således at det sikres, at der arbejdes målrettet med de initiativer, der vurderes at have størst effekt.

Endvidere bør der for hvert initiativ opstilles klart definerede kriterier for, hvilket resultat der søges opnået, og hvordan der skal måles på, om de tilsigtede resultater kan anses for realiseret. Der bør ligeledes for hvert initiativ medtages afrapporteringsform og datoer herfor.

Det er derfor helt afgørende, at Initiativ nr. 13 igangsættes, og omfatter alle initiativer. I modsat fald vil vi om 4 år stå i samme situation, hvor der igangsættes en række nye initiativer uden at der foreligger dokumentation for effekten af tidligere initiativer.

Hvis der er behov for ved siden af selve restaurationsplanen at have et politisk dokument, som udtrykker holdninger til andre forhold vedrørende kultur- og fritidslivet i København, kan dette vedtages særskilt.

Restaurationsplanens vision

Der savnes en mere tydelig sammenhæng mellem på den ene side det, der anføres som Restaurationsplanens vision, og på den anden side de konkrete initiativer der er indeholdt i Restaurationsplanen.

Det anføres i udkastet bl.a.:

”København skal være en attraktiv og levende by for både københavnere og turister. Det kræver et restaurations- og natteliv af høj kvalitet.”

En sådan ambition forudsætter, at der gives rum til initiativer, som kan udvikle restaurations- og nattelivet i den ønskede retning.

Vi finder det derfor påfaldende, at stort samtlige punkter i kataloget over initiativer i Restaurationsplanen vedrører begrænsninger i bevillingshavernes muligheder for at udøve deres erhverv.

Initiativerne i udkastet til Restaurationsplan bærer i højere grad præg af afvikling end af udvikling.

Vi forventer, at der frem mod endelig vedtagelse af Restaurationsplanen gøres en betragtelig indsats for at højne kvaliteten i initiativkataloget, således at vægtningen af initiativer flyttes fra begrænsende tiltag, over mod tiltag der kan skabe udvikling i restaurations- og nattelivet.

Dokumentation for udsagn

Udkastet til Restaurationsplan indeholder generelt en række udsagn vedrørende faktiske forhold, hvor det fremstår uklart, om der er tale om udsagn baseret på evidensbaserede undersøgelser, eller om der blot er tale om holdningsmæssigt baserede udsagn.

Vi opfordrer til, at Restaurationsplanen inden endelig vedtagelse generelt omskrives, således at alene dokumenterede udsagn medtages. Komplekse problemstillinger bliver sjældent løst ved unuancerede beskrivelser af omtvistede forhold.

Af eksempler kan nævnes:

- A) *"Mange borgere og beboerforeninger i blandt andet Indre By tilkendegiver, at generne fra særligt "festen i gaden" har nået et uacceptabelt niveau, og at dele af byen har nået et mætningspunkt, når det kommer til natteliv."*

Dette udsagn er baseret på præmisser om, (1) at de borgere og beboerforeninger, der henvises til, udgør en repræsentativ gruppe, (2) at der findes en referenceramme for, hvad der er et acceptabelt niveau og (3) at de gener, der henvises til vedrørende festen i gaden og mætningspunkt, vedrører retligt relevante og berettigede forhold for driften af restaurations- og nattelivsvirksomheder.

- B) *"I visse områder af byen oplever beboerne alt for mange gener fra festen i gaden, og eftersom der er observeret en klar sammenhæng mellem disse gener og koncentrationen af serveringssteder, vil Københavns Kommune arbejde for at begrænse mængden af natteliv i de hårdest belastede områder."*

Dette udsagn er baseret på præmisser om, (1) at de beboere, der henvises til, udgør en repræsentativ gruppe, (2) at det kan identificeres hvilke områder i byen der konkret henvises til, når der omtales "visse områder af byen", (3) at de gener, der henvises til vedrørende festen i gaden vedrører retligt relevante og berettigede forhold for driften af restaurations- og nattelivsvirksomheder og (4) at der foreligger konkret dokumentation for den postulerede observerede sammenhæng mellem disse gener og koncentrationen af serveringssteder.

- C) *"Særligt i de sene aftentimer er mange borgere plaget af støj fra både restaurationer, trafik, udeserveringer, feststemte folk på gaden samt de nødvendige skraldebiler og spulemaskiner, der rydder op efter festen i gaden."*

Dette udsagn er baseret på en præmis om, at de "mange borgere", som der henvises til, udgør en repræsentativ gruppe.

Såfremt udsagn som de citerede skal indgå i Restaurationsplanen, må dette være baseret på, at Københavns Kommune har evidensbaseret dokumentation for de forhold, der fremstår som faktiske oplysninger blåstemplet af Kommunen.

Såfremt Københavns Kommune ikke måtte være i besiddelse af en sådan fyldestgørende dokumentation for udsagnene, må disse enten udgå af Restaurationsplanen, eller ændres således at det tydeligt fremgår, at der er tale om politiske holdninger, som ikke kan tillægges vægt ved bevillingsmyndighedens behandling af konkrete ansøgninger i henhold til restaurationsloven.

Navnlig den gentagne anvendelse af udtryk som "mange borgere", er problematisk, idet dette skaber et indtryk af, Kommunen uden videre accepterer dette som faktum. Der foreligger imidlertid ikke dokumentation for, om der er tale om berettigede klager, der vedrører restaurations- og nattelivet.

Fra drukkåret til kulturbåret natteliv

Det anføres i udkastet til Restaurationsplan bl.a.:

"Endelig vil Københavns Kommune arbejde for i højere grad at understøtte det alternative natteliv og de kulturaktører, der i mindre grad er økonomisk afhængige af salg af alkohol, som arbejder med kunstneriske formater og som skaber sunde, inkluderende og forpligtende fællesskaber. I den forbindelse vil kommunen undersøge muligheden for at oprette en mini-arrangementspulje for mindre kulturaktører, der skaber nattelivsarrangementer med et kulturelt fokus."

Hertil bemærkes, at vi lægger til grund, at Københavns Kommune ikke igangsætter initiativer, der er konkurrenceforvridende.

Bekæmp grænseoverskridende adfærd og diskrimination

Det anføres i udkastet til Restaurationsplan som et konkret initiativ:

"9. Certificering af serveringssteder"

Under motiveringen af dette initiativ omtales samarbejde med serveringssteder om at uddanne dørmænd og barpersonale til at forhindre og håndtere diskrimination og anden uacceptabel adfærd i nattelivet.

Det fremstår uklart, hvad begrebet "certificering" i denne sammenhæng indebærer.

Vi understreger for alle tilfældes skyld, at der alene kan igangsættes initiativer, som kan rummes inden for restaurationslovens bestemmelser om dørmænd og ansatte på restaurationsvirksomheder.

Samarbejde om nedbringelse af gener

Det anføres i udkastet til Restaurationsplan bl.a.:

"Bevillingsnævnet skal i afgørelser derfor fortsat lægge vægt på, om restauratører har iværksat positive og betryggende initiativer for at reducere gener. Disse kan inkludere etablering af rygerum, frivillig brug af dørmænd, øget renholdelsesindsats ved restaurationen, naboinddragelse, dokumentation for begrænsede gener, ekstra lydisolering, skærpet fokus på kontrol i døråbningen, uddannelse af personale med mere."

Foretages ingen positive og betryggende initiativer, skal Bevillingsnævnet kunne begrænse nattilladelser, hvis det kan dokumenteres, at der i forvejen er et højt niveau af gener i området, eller hvis risikoen for, at området udvikler et højt niveau af gener, er stor.”

Det fremstår uklart, hvad der henvises til, når det anføres, at der ”fortsat” skal lægges vægt på, om restauratører har iværksat positive og betryggende initiativer for at reducere gener.

Det bemærkes, at det anførte er indeholdt i et afsnit i Restaurationsplanen, hvor emnet er samarbejde, men selve brødteksten fremstår som initiativer, der skal udgå fra restauratøren selv.

I den nugældende restaurationsplan fra 2017 er indeholdt følgende:

”De enkelte restaurationer kan ikke stilles til ansvar for festen i gaden, men da der er en tydelig sammenhæng mellem en høj koncentration af natåbne restaurationer og øget ”fest i gaden”, er restaurationsvæsentlige samarbejdspartnere i forhold til at begrænse generne fra festen i gaden. Bevillingsnævnet skal i sin praksis for nattilladelser lægge øget vægt på, at krav om samarbejde og ansvar for at nedbringe gener strammes op, og bliver et vilkår for at drive restaurationsforretning i København.

Kommunen præsenterer i en handleplan en række initiativer, der kan nedbringe generne fra nattelivet de konkrete steder, hvor belastningen er størst. Der er også enkelte overordnede initiativer, som kan være med til fremover at skabe et natteliv i København med færre gener for de omkringboende...”

Indledningsvis skal det fremhæves, at der i udkastet til Restaurationsplan savnes en gentagelse af, at ansvaret for festen i gaden ikke påhviler de enkelte restaurationer.

Derudover er der i den nugældende restaurationsplan lagt op til, at arbejdet med begrænsninger i generne fra festen i gaden skal etableres som et samarbejde med Københavns Kommune, hvor Kommunen skal fremkomme med en handleplan med initiativer.

Københavns Kommune har i de forløbne 4 år siden den nugældende restaurationsplans vedtagelse ikke fremlagt eller præsenteret sådanne konkrete initiativer for samarbejde mellem den enkelte restauratør og Kommunen om tiltag, der kan begrænse generne fra festen i gaden.

Det er derfor i direkte modstrid med de faktiske forhold, når det i udkastet til Restaurationsplan anføres, at Bevillingsnævnet i afgørelser derfor fortsat skal lægge vægt på, om restauratører har iværksat positive og betryggende initiativer for at reducere gener.

De positive og betryggende initiativer skal efter den nugældende restaurationsplan udgå fra Kommunen, og det er tenderende det usaglige, at der i udkastet til Restaurationsplan lægges op til, at Kommunen fralægger sig ansvaret for ikke at have levet op til den nugældende restaurationsplan ved at omformulere forholdet til, at initiativet skal udgå fra restauratørerne.

Samarbejde om nedbringelse af gener

Det anføres i udkastet til Restaurationsplan bl.a.:

”Med Restaurationsplanen skal Bevillingsnævnet bremse op for tildeling af nye alkoholbevillinger og nattilladelser i de områder, som er belastede og som har en høj koncentration af privat beboelse. Bevillingsnævnet skal føre en stram praksis for nattilladelser til restaurationer i de områder, som er belastede, og dermed bremse op for, at flere natrestaurationer (i form af rene udskænkingssteder) etablerer sig, hvor der allerede er en høj aktivitet om natten.

Bevillingsnævnet pålægges at følge udviklingen i nattelivsgenerne tæt og i nødvendigt omfang at indføre en særligt restriktiv praksis f.eks. i forhold til gadestrækninger, hvor nattelivsgenerne er ved at tage overhånd, således der f.eks. indføres et stop for nye nattilladelser og udvidelser af bestående nattilladelser.”

Som påpeget indledningsvis i dette høringssvar kan en restaurationsplan ikke indeholde hverken generelle eller konkrete bestemmelser om, hvordan bevillingsmyndigheden skal træffe afgørelser i henhold til restaurationsloven.

Det er efter vores opfattelse derfor dybt betænkeligt, at Restaurationsplanen indeholder bestemmelser om, at Bevillingsnævnet ”ska” administrere restaurationsloven og tilmed går så vidt, som til at anvende formuleringen ”pålægges”.

Vi forventer, at sådanne formuleringer inden endelig vedtagelse af Restaurationsplanen omskrives, således at det tydeligt fremgår, at der alene er tale om politiske holdninger eller tilkendegivelser, som Bevillingsnævnet ikke er forpligtet til at inddrage ved behandlingen af konkrete ansøgninger.

Herudover bemærker vi, at der er sket en reduktion af antallet af nattilladelser i Indre By og på Indre Nørrebro.

Der har navnlig gennem de seneste 10 år været igangsat en række tiltag, som har været rettet mod restauratørerne med det formål at nedbringe gener fra festen i gaden.

Der findes imidlertid ikke dokumentation for, at en reduktion i antallet af nattilladelser fører til nedbringelse af gener fra festen i gaden.

Antallet af adgangssøgende gæster i nattelivet er ikke faldende, men derimod stigende. En yderligere reduktion af antallet af nattilladelser i Indre By og på Inde Nørrebro, vil føre til, dels at der skabes yderligere kødannelser uden for restauranterne, og dels at der skabes større trafik mellem restaurationsvirksomhederne, når de adgangssøgende gæster forsøger at finde en restauration, hvor de kan få adgang.

Dermed vil effekten af en yderligere reduktion være stik det modsatte af formålet. Den øgede belastning på gadeplanet vil føre til større støjgener.

Den intensive regulering af vilkårene for drift af restaurationsvirksomhed, som allerede er gældende, herunder regulering af støjforhold, fører til, at støjgenerne ikke udgår fra restaurationsvirksomhederne.

Generne fra festen i gaden er netop "i gaden", og det vil derfor ikke have nogen eller kun meget begrænset effekt, at gennemføre yderligere tiltag der alene vedrører driftsvilkårene for restaurationsvirksomhederne.

Det er vores opfattelse, at Københavns Kommune vedvarende gentager den samme fejl ved at forsøge at løse problemer med gener fra festen i gaden ved at regulere forholdene inde på restauranterne.

Temaet i de skiftende restaurationsplaner er det samme, men Københavns Kommune foretager ikke målinger på effekten af de forskellige tiltag, og dermed skabes der ikke et evidensgrundlag for, hvilke tiltag der konkret fremmer formålet. Der igangsættes ved vedtagelsen af hver ny restaurationsplan blot en række nye tiltag, uden at der foreligger tilbundsgående undersøgelser af, om tiltagene fra de tidligere restaurationsplaner har haft den ønskede virkning.

Rekom Group A/S

Allan Steen Lyng
Snr. Legal Director

Svar til: 2021-0145883 af: Annette Hyldebrandt

APPLICATION DATE

27. juli 2021

SVARNUMMER

392

INDSENDT AF

Annette Hyldebrandt

VIRKSOMHED / ORGANISATION

HORESTA

BY

Frederiksberg C

POSTNR.

1900

ADRESSE

Vodroffsvej 32

HØRINGSSVAR

Hermed vedhæftet HORESTAs høringssvar til udkastet til Restaurations- og nattelivsplanen for København 2021 samt tilhørende bilag.

HORESTA vil gerne kvittere for det gode samarbejde med kommunen, Politiet, beboere og NGO'er, som er gået forud for udarbejdelse af planen og ser meget frem til at fortsætte dette samarbejde. Udkastet til planen er et godt udgangspunkt for en videreudvikling af restaurations- og nattelivet og for udarbejdelse af en ambitiøs vision om et 'Værtsskab i verdensklasse' til gavn for både gæster, beboere, erhverv og Københavns Kommune.

HORESTA står naturligvis til rådighed for uddybning af høringssvaret og yderligere dialog om planen.

MATERIALE:

hoeringssvar horesta kbhnattelivsplan.pdf

Københavns Kommunes
Kultur- og fritidsforvaltning
Teknik- og Miljøforvaltning

Høringssvar er uploadet på
blivhoert.kk.dk/hoering/horing-af-restaurations-og-nattelivsplan-2021

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

Juli 2021

Høringssvar vedr. Københavns Kommunes Restaurations- og Nattelivsplan 2021

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

Generelle bemærkninger

HORESTA vil indledningsvist gerne takke for muligheden for at kunne afgive høringssvar til udkastet til en ny Restaurations- og Nattelivsplan for København.

cvr.nr. 17 01 48 11

Samtidig vil HORESTA også gerne kvittere for det gode og konstruktive samarbejde mellem erhvervet, Københavns Kommunes involverede administrationer – KKF og TMF - det politiske niveau og Politiet, som nu er initieret i forbindelse med denne proces. Med nedsættelsen af 'Advisory Board for Natteliv' tilbage i vinteren 2020 er der taget tiltrængt initiativ til en langt mere konstruktiv dialog mellem beboere, erhverv, kommunen og Politiet. Og, det er blevet tydeligt, at alle parter er enige om langt mere, end vi er uenige. Det er utroligt positivt, og den udvikling skal fortsætte og videreføres.

Når vi skal findes løsninger på de udfordringer, som i dag eksisterer i dele af det københavnske natteliv – og det skal vi – så er det helt afgørende, at vi finder dem via konstruktiv dialog og også helt afgørende, at erhvervet som en naturlighed er inviteret helt ind, hvor løsningerne og beslutningerne tages på det område, som andrager deres forretninger og levebrød. Den tætte dialog og samarbejde – og hermed også indflydelse på formuleringen af de fremtidige rammevilkår for virksomhedernes mulighed for at drive deres forretning i Københavns Kommune – er en nødvendighed for at opnå de rigtige resultater til gavn for både erhvervet, beboere, gæster og Københavns Kommune.

Det var derfor også meget beklageligt, at sammensætningen af Advisory Boardet var så skæv, som den var set i fht., at det var kommende rammevilkår for restaurations- og nattelivsvirksomheder, som var på spil. Erhvervet måtte dele én plads i boardet og var dermed voldsomt underrepræsenteret i den samlede konstruktion af beboere og interesseorganisationer, som skulle føde anbefalinger ind til den politiske proces i fht. til en kommende Restaurations- og Nattelivsplan. HORESTA vil derfor på det kraftigste opfordre til, at en sådan skævvridning i en fremtidig organisatorisk konstruktion ikke gentages.

Coronakrisen har haft voldsomme økonomiske konsekvenser for restaurations- og nattelivsvirksomhederne i hele landet men særligt i København. Erhvervet kæmper lige nu en hård kamp for at komme tilbage på sporet og på at indhente de massive økonomiske tab og afvikle den massive gæld til det offentlige, som krisen har påført virksomhederne. Det er derfor særligt i dette lys afgørende, at en ny Restaurations- og Nattelivsplan for København tager

højde for og indeholder initiativer, som bidrager til en udvikling og ikke en afvikling af restaurations- og nattelivet i København. Der er allerede tilstrækkelig lovgivning på området, som regulerer erhvervet i fht. deres drifts- og forretningsmæssige rammevilkår, og det er derfor ikke behov for, at yderligere regulering af området skal fremgå af en plan for udviklingen i erhvervet de næste fire år. HORESTA savner derfor flere initiativer i planen, som kan understøtte og udvikle et samlet restaurations- og natteliv i København og bidrage til yderligere vækst.

Det professionelle natteliv i København har igennem en lang årrække investeret massivt i deres virksomheder for både at leve op til overordnede lovgivningsmæssige krav og Københavns Kommunes retningslinjer for at drive restauration og nattelivsvirksomhed. Det er gjort på baggrund af de bevillinger, som kommunen og Bevillingsnævnet igennem en lang årrække har givet til virksomhederne. Bevillingerne er virksomhedernes sikkerhed for at kunne drive den type virksomhed, de har etableret eller erhvervet sig. Og, derfor er det også helt afgørende, at der ikke skabes tvivl om, hvorvidt disse bevillinger kan tages fra dem, fordi man vil begrænse og løse de udfordringer, som eksisterer udenfor det professionelle nattelivs serveringssteder i det københavnske natteliv.

Når Københavns Kommune ønsker, at erhvervet skal påtage sig en stor portion ansvar for deres erhvervsområde, skal dette også følges op med langsigtede bevillinger, således at der skabes sikkerhed om forretningen. Det er derfor også positivt, at der i planen ikke skabes usikkerhed om den ret, virksomhederne, via deres bevillinger, har fået til at drive deres forretninger. Det skal dog understreges, at regulering af bevillinger ikke bør og skal være en del af en restaurations- og nattelivsplan. Bevillinger er udelukkende et anliggende for Bevillingsnævnet forvaltet på baggrund af restaurationsloven.

At 'festen i gaden' i udvalgte dele af de københavnske gader fylder for meget til stor gene for både beboere, virksomheder - men også gæster i nattelivet, kan aldrig blive virksomhedernes entydige ansvar og koste dem deres retmæssige udstedte bevilling. Det må aldrig blive løsningen af tage folks levesteder fra dem for at løse udfordringer, som er relateret til den u hensigtsmæssige adfærd i gaderne udenfor serveringsstederne.

København har i dag et meget bredt og varieret natteliv til stor gavn og glæde for både københavnere, borgere fra andre byer og dele af landet samt udenlandske turister. Det skal vi fortsætte med at have - og det skal udvikles og udbygges. At Danmark og særligt København nu kan bryste sig af at være et verdenskendt 'Hub' for gastronomiske oplevelser i Michelin- og verdensklasse, kan kun tilskrives en helt særlig og strategisk indsats og mangeårig investering i dette område. Den gastronomiske scene i København hænger uafsladeligt sammen med det natteliv, vi har i København, og begge områder er gensidigt afhængige af hinanden. Desuden hænger både restaurations- og nattelivet også tæt sammen med de mange øvrige kultur- og turismetilbud, som København har at byde på. Når man har været til en international konference, på arbejde, til koncert eller besøgt byen som leasurist, er det helt afgørende, at man også kan gå ud at spise, drikke en drink eller danse bagefter. Sådan skal det også fortsætte med at være i København.

Det professionelle natteliv kan derfor ikke ses som en uafhængig del af de mange gode tilbud, København har som international metropol, men skal ses i samme værdikæde og som en meget vigtig og integreret del af det samlede turismetilbud i København – både i fht. leasure-turismen

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

men i høj grad også erhvervsturismen. At København har en bred palette af turisme- og kulturtilbud, gør også byen mere attraktiv for store sports- og kulturevents, internationale konferencer, koncerter med udenlandske kunstnere mv.

Set i dette lys bør den kommende Restaurations- og Nattelivsplan ses som Københavns Kommunes strategiske redskab for at udvikle og ikke afvikle erhvervet og dermed indeholde initiativer, som underbygger dette store potentiale. Det kræver investeringer og satsninger på nye og interessante koncepter, og at vi som interessenter sammen finder løsninger på de udfordringer, der er forbundet med dele af det københavnske natteliv. Erhvervet står klar til at byde ind til denne proces.

Coronakrisen og nedlukningerne har med al tydelighed understreget, hvor vigtige restaurations- og nattelivsvirksomhederne er for os alle sammen. Det er den ramme sammen med kulturen, som sikrer vores sociale sammenhængskraft, og som på mange måder øger vores livskvalitet. Derfor er det med andre ord på tide, at værdien af de mange positive effekter - som de professionelle nattelivsvirksomheder bringer med sig i form af rigtig mange arbejdspladser – også for unge, udlændinge og borgere på kanten af arbejdsmarkedet; skatter og afgifter samt et meget attraktivt turismeprodukt - får et langt større positivt fokus end det nuværende, som overvejende er præget af fokus på de udfordringer, der er i det københavnske natteliv. Her er fortællingen, at alle udfordringer i nattelivet stort set én til én kobles direkte til virksomhederne, fordi de ligger, hvor de gør.

De professionelle nattelivsvirksomheder bliver i alt for høj grad tillagt det fulde ansvar for problemerne, hvilket hverken er retvisende men decideret misvisende. Helt naturligt tiltrækker virksomhederne festglade mennesker. Det er også meningen. Det ansvar anerkender og påtager erhvervet sig. Men at det også er virksomhedernes skyld, at der opstår vold, narkosalg, grænseoverskridende adfærd, skrald, skidt og møg og anden uhensigtsmæssig adfærd udenfor deres serveringssteder, kan og skal ikke udelukkende tilskrives det professionelle natteliv.

Det professionelle natteliv er dog alligevel, og har allerede i denne proces vist, at de er klar til at påtage sig endnu mere ansvar, end de i forvejen gør, for at nedbringe og løse de gener, som er forbundet med dele af det københavnske natteliv.

Derfor er det også positivt, at mange af planens forslag er de anbefalinger og indsatser, som medlemmerne af Advisory board for Natteliv – både beboere, erhvervet og NGO'ere - var enige om i ønsket om at løse udfordringerne i det københavnske natteliv og også udvikle nattelivet, så det kan rumme alle og tilbyde mange forskellige koncepter til de mange forskellige brugere af det københavnske natteliv.

Planen lægger op til et øget og tæt samarbejde på tværs af interessenter – beboere, erhverv, interesseorganisationer, Politiet og Københavns Kommune, og HORESTA ser frem til et fortsat godt samarbejde.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Konkrete bemærkninger

1. Vision for Københavns Natteliv: Respekter din nabo

Som nævnt ovenfor lægger HORESTA stor vægt på, at den øgede interessentinddragelse, dialog og samarbejde omkring Restaurations- og Nattelivet i København fortsætter og institutionaliseres og sikres. Efter de positive erfaringer fra Advisory Board for Natteliv er erhvervet meget opsat på indgå i og fortsætte et tæt samarbejde om og bidrage til, at mindske de gener, som beboere, virksomheder og gæster oplever i udvalgte dele af København. Dette kræver fora, hvor dialogen, sparring, samarbejde samt myndighedshåndhævelse kan planlægges og stadfæstes.

Restaurations- og nattelivet er ét af de mest regulerede erhverv, vi har. De betingelser efterlever virksomhederne naturligvis. Herudover har erhvervet længe påtaget sig et langt større ansvar, end hvad loven kræver. Det gør erhvervet også gerne. Det kræver dog, at det sker i et ligeværdigt samarbejde, hvor erhvervet er bredt repræsenteret.

HORESTA bakker derfor op om et partnerskab for nattelivets aktører. I bilag A til nærværende høring lægges der op til to modeller. Model a – udvalgsmodel og Model b – organisationsmodel. I model a – udvalgsmodellen - lægges der op til to metoder for organisering – et rådgivende udvalg og et §17, stk.4 udvalg.

For at kunne flytte og udvikle det københavnske natteliv i en endnu mere positiv retning, kræver det efter HORESTAs vurdering, at der nedsættes et 'stående udvalg' - §17, stk. 4 udvalg - til dette særlige område med mulighed for inddragelse af 'eksperter' og andre interessenter end det politiske niveau, til at varetage restaurations- og nattelivsområdet. Den politiske forankring i samspillet med øvrige interessenter, herunder erhvervet, er for HORESTA afgørende for en succesfuld udvikling på restaurations- og nattelivsområdet. Samtidig er det vigtigt, at der sideløbende etableres et forum i stil med Advisory Board for Natteliv, hvor de forskellige interessenter på området kan drøfte de helt nære udfordringer og udviklingspotentialer og føde disse ind til de politiske processer - herunder også til et §17, stk. 4 udvalg.

HORESTA ser derfor gerne, at man etablerer en partnerskabsmodel, som indeholder begge modeller - a1 og a2. Dette vil sikre, at de gode erfaringer fra Avisory Boardet kan videreføres samtidig med, at der sikres en tæt kobling til de politiske beslutningsprocesser med inddragelse af eksterne interessenter.

Når beboerpanelundersøgelser ønskes inddraget som understøttende data omkring beboernes oplevelser af restaurations- og nattelivet i København, er det afgørende at sådanne undersøgelser er repræsentativt udarbejdet, således at det kan give et retvisende billede af beboernes holdninger. Derfor vil HORESTA opfordre til, at der i Københavns Kommune afsættes midler til at gennemføre beboerundersøgelser, således at den viden der genereres, også giver det rigtige billede af beboernes holdninger. Det vil også give kommunen den retmæssige viden til at kunne prioritere politiske og økonomiske indsatser der, hvor der er reelt behov for det.

Værtsskab i verdensklasse

Visionen om et 'Værtsskab i Verdensklasse' er en idé udtænkt og formuleret af erhvervet i forbindelse med arbejdet i Advisory Board for Natteliv. Derfor er det naturligvis også en del af

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

planen, som HORESTA bakker positivt op om. København skal have et natteliv med respekt for alle, hvor alle føler sig trygge og kan feste og få gode oplevelser uanset, køn, hudfarve, religion eller andet identitetsforhold, og som kan tiltrække gæster fra både ud- og indland. Erhvervet bidrager meget gerne og forventer også - at blive inviteret til formuleringen og udfoldelse af denne vision til helt konkrete indsatsområder.

HORESTA noterer positivt, at der i planen fremgår initiativ til at tydeliggøre og udvide ret og pligtområder for nattelivets aktører. HORESTA og DRC har tidligere i vores 15-punktsplan til et mere ansvarligt og hensynsfuldt København foreslået tiltag som dette. Dette meget positive tiltag, vil betyde, at virksomhederne i langt højere grad kan bidrage til at mindske 'festen i gaden' ved at tage ansvar for egne gæster og kunne 'adskille' disse fra festende gæster i gaden. Erhvervet ønsker, at virksomhederne, uagtet om de har et udserveringsområde eller ej, tildeles et afgrænset område foran serveringsstedet, hvor ansvaret for renhold, nedbringelse af støj og opretholdelse af ro og orden hos gæsterne påhviler virksomheden. På den måde kan virksomhederne også i langt større grad bidrage til samarbejde med Politiet, Natteværter og et muligt kommende Ordenskorps om begrænsning af 'festen i gaden'. HORESTA bakker derfor også op om, at det ikke skal være tilladt at tage drikkevarer med ud på gaden fra serveringsstederne i forbindelse med fx rygepauser.

HORESTA bakker også meget positivt op om en markant udvidelse af Natteværter i København. De positive erfaringer med de nuværende Natteværter skal udvides, således at effekten kan øges til gavn for både beboere, virksomheder og nattelivets gæster. Erfaringer fra både Berlin og Amsterdam viser også meget tydeligt, at omfanget af antal af Natteværter er proportionalt med graden af nedbringelse af støj og andre gener forbundet med nattelivet. Her er det vigtigt at understrege, at en eventuel medfinansiering fra erhvervet ikke bliver én til én i fht. den kommunale finansiering. I lyset af COVID-19 krisen og i al almindelighed, vil en uforholdsmæssig stor andel af medfinansiering være en uoverkommelig økonomisk byrde for erhvervet at leve op til. Det er derfor vigtigt, at en eventuel medfinansiering aftales i tæt samarbejde med erhvervet.

HORESTA er også positiv overfor, at en kommende ordning med et Ordenskorps undersøges yderligere. Det er vigtigt at få afklaret, hvilken rolle et ordenskorps præcis skal kunne påtage sig, og hvilke beføjelser der følger med en sådan ordning. Der er ingen tvivl om, at myndighedernes tilstedeværelse i det københavnske natteliv har en præventiv effekt. Det ses tydeligt, når Politiet er til stede i de mest udfordrede gader i nattelivet i København. Derfor vil det også være gavnligt og ønskværdigt, at også Politiet tildeles flere ressourcer til patruljering i de udvalgte gader i København, hvor der opleves en større koncentration af ordens- og ærdrulighedsmæssige hændelser. En mulig ordning med et Ordenskorps skal også tænkes nøje sammen med Natteværts-indsatsen og Politiet, således at der opnås bedst mulige synergier.

Fra drukkåret til kulturbåret natteliv

Det påhviler allerede jf. restaurationsloven i dag serveringsstederne ikke at udskænke alkohol til personer under 18 år, samt fortsætte udskænkning af alkohol til meget berusede personer, således at de er til fare for dem selv eller andre eller forulemper andre. Dette skal – og lever virksomhederne naturligvis op til. Det er imidlertid ikke udelukkende forbeholdt restauranter og nattelivsvirksomheder at udskænke og servere alkohol til festglade mennesker. Detailhandlen sælger med hjemmel i lukkeloven alkohol helt ned til 16-årige og det i alle døgnets 24 timer. Denne ret til at sælge alkohol er uden tvivl årsag til en meget stor del af de

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

mange udfordringer og problemer, som er forbundet med det københavnske natteliv. Når gæster af den ene eller anden grund ikke lukkes ind på serveringsstederne – om de er for unge, for berusede oa. - er der stadigvæk 'åben bar' i detailhandlen for disse personer helt ned til 16 år. Denne mulighed for at forsyne 'festen i gaden' fastholder de unge fra at gå hjem eller et andet sted hen og muliggør, at festen kan fortsætte natten igennem til stor gene for beboere, virksomheder og øvrige gæster.

Detailhandlen er i modsætning til det professionelle natteliv ikke særligt reguleret i fht. fx ansvar for renhold for områderne udenfor deres butikker eller nedbringelse af støj. Når det er helt lovligt at sælge alkohol – også til de helt unge – og der samtidig ikke pålægges disse butikker at holde ro og orden udenfor, så kan festen fortsætte helt uhindret. For HORESTA er det derfor helt afgørende, at detailhandlen opfattes og anerkendes, som en meget vigtigt og central part i det københavnske natteliv – på samme måde som det professionelle natteliv anses for at være det - og dermed også som en del af løsningen på problemerne. Københavns Kommune kan ikke ændre på tidsrummet eller aldersbegrænsning på slag af alkohol. Det er et anliggende for Christiansborg. Men Københavns Kommune kan godt udstede retningslinjer for øget ansvar på lige vilkår med det professionelle natteliv og samtidigt søge at påvirke Christiansborg i en retning, som kan begrænse salget af alkohol til de helt unge og også tidsrammen for salg og adgang til alkohol.

HORESTA mener ikke det kan være rigtigt, at en så vigtig spiller i det københavnske natteliv kan få lov til at gemme sig ind under en lovgivningsmæssig ret til at sælge deres varer og dermed på den måde dukke sig for at tage ansvar for at bidrage til at løse de udfordringer i nattelivet, som de er direkte medansvarlige for. Det er i HORESTAs øjne en meget heftig forskelsbehandling fra Københavns Kommune af to erhverv, som eksisterer side om side i København, og det skaber således meget konkurrenceforvridende vilkår for det professionelle natteliv at drive forretning under i Københavns Kommune. For at lykkes med at nedbringe udfordringerne i det københavnske natteliv er det derfor helt afgørende at også detailhandlen indgår i et forpligtende partnerskab på lige fod med det professionelle natteliv.

HORESTA bakker derfor også op om tiltag, som kan begrænse salg af alkohol i detailhandlen fx i et afgrænset tidsrum i nattetimerne samt yderligere tiltag og dialog med detailbranchen, som kan fordele medansvaret ligeværdigt mellem de parter, som driver forretning i Københavns natteliv.

HORESTA er med i kampagnen 'Drukfri Ungdom' sammen med over 20 andre organisationer, hvor formålet er få sat alderen for salg af AL alkohol op til 18 år. Desuden sidder HORESTA også med i 'Alkoholpartnerskabet', hvor missionen for at ændre unges alkoholvaner er i fokus. Når adgangen til alkohol besværliggøres har det en præventiv virkning på unges alkoholdebut og alkoholvaner. Danmark har igennem årtier haft en meget kedelig førsteplads, når det kommer til unges alkoholvaner og HORESTA bakker derfor også op om alle initiativer og kampagner, som kan bidrage til at ændre danskernes og særligt de unges alkoholvaner.

Rammer for festen

Som nævnt ovenfor skal det københavnske natteliv være for alle. Derfor bakker HORESTA også op om udvikling af alternative festmuligheder og på andre lokationer end dem, som det professionelle natteliv kan tilbyde. Dette vil i høj grad bidrage til, at København får endnu flere tilbud til både danske og udenlandske gæster og afspejler den diversitet og tolerance, som

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

København er og gerne vil være bannerfører for. En etablering af festzoner og festivalplads afsidesliggende for beboere er derfor en god idé. Det er dog vigtigt at fastslå, at disse nye festzoner og festivalpladser ikke skal benyttes til at flytte allerede eksisterende nattelivsvirksomheder og deres bevillinger hen.

Lovgivning og retningslinjer for at føre forretning i det københavnske natteliv skal naturligvis overholdes. Øget kontrol af og konsekvenser for de få virksomheder, som evt. ikke lever op til dette, er for HORESTA helt naturligt.

På samme måde som virksomhederne er underlagt lovgivning i fht. støj, ser HORESTA gerne, at der laves regulering for, hvor og i hvilke tidsrum man i det offentlige rum må spille musik. Allerede nu er der indført en skærpelse af dette i udvalgte områder, på pladser og havnefronter, hvor larm fra musikanlæg udgør en voldsom gene for de beboere i områdene. HORESTA ser gerne, at dette udvides til andre steder i København såsom Indre By, således at det også kan omfatte 'festen i gaden' i de gader, som oplever stor gene fra musikanlæg, og som understøtter at festen kan fortsætte udenfor serveringsstederne.

Bekæmpelse af grænseoverskridende adfærd og diskrimination

HORESTA bakker op om en certificering af serveringssteder og dermed uddannelse af personale til bekæmpelse af grænseoverskridende adfærd og diskrimination i Københavns natteliv. Når vi ønsker et Værtskab i Verdensklasse, er dette en naturlig del af måden, hvorpå erhvervet kan bidrage til at skabe en kultur, hvor alle føler sig velkommen og får en god fest og oplevelse. Det er dog i denne sammenhæng yderst vigtigt, at erhvervet er med til at formulere og udarbejde uddannelsen under certificeringen, da det er virksomhederne og deres medarbejdere, som skal implementere og understøtte en effekt af en given certificering.

Et element i en certificeringsproces kunne også være, at der udarbejdes et nyt Charter for restaurations- og nattelivet i tæt samarbejde med erhvervet, interesseorganisationer og andre interessenter. Der er gode erfaringer her fra et tidligere samarbejde mellem erhvervet og Københavns Kommune, der kan bygges videre på, således at man ikke starter forfra, og der kan integreres erfaringer og 'does and don'ts' i en ny proces.

Bekæmp vold og narkotika

HORESTA bakker gerne op om kampagner målrettet de unge i fht. bekæmpelse af både vold og narkotika i det københavnske natteliv. Som tidligere nævnt er HORESTA allerede partner på 'Drukfri Ungdom' og partner i Alkoholpartnerskabet. Indsatser som dette ligger i god tråd med øvrige kampagner og målsætningen om at skabe et Værtskab i Verdensklasse i det københavnske natteliv.

Det professionelle natteliv gør i forvejen en meget stor indsats for at skabe en god og tryk fest og oplevelse inde på serveringsstederne ved at uddanne personale og dørmænd i potentiel konflikthåndtering, og de er eksperter i håndtering af festglade og berusede og påvirkede mennesker. Der er i dag overvågning på de fleste klubber og diskoteker i København, som hjælper til med at skabe en tryk fest for alle gæster. Denne ekspertviden skal udnyttes i langt højere grad end det gøres i dag. For det er det professionelle natteliv, og den viden de ligger inde med, som er redskabet til at finde mange af løsningerne på de udfordringer, der kan opstå i nattelivet.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Det er dog vigtigt at understrege, at så snart gæsterne forlader serveringsstederne, er det ikke længere virksomhedernes ansvar, hvad der sker i gaden, og der er klare lovgivningsmæssige regler for, hvordan personalet må intervenere. Det professionelle natteliv vil meget gerne bidrage til at begrænse og nedbringe antallet af volds-, ordens- og ædruelighedsmæssige hændelser i det københavnske natteliv, og gør det allerede. Der er dog et stort behov for – sammen med Politiet og Københavns Kommune - at få afklaret, hvordan denne hjælp skal foregå, således at det ikke falder negativt tilbage på virksomhederne og deres bevillinger, når de forsøger at bidrage til at afhjælpe potentielle konflikter.

Unge danskeres alkoholvaner er for mestendels allerede grundlagt længe inden, de som 18-årige begynder at gå i byen på serveringssteder. Det er derfor vigtigt at understrege, at ansvaret for en ændring her ikke påhviler det professionelle natteliv. Men erhvervet indgår som sagt gerne i et samarbejde om mulige kampagner.

Én fælles indgang til kommunen

Det er helt afgørende, at der skabes én fælles indgang i Københavns Kommune for alt, hvad der relaterer sig til det københavnske natteliv. Nattelivet forvaltes af to forvaltninger, og det giver ofte udfordringer i håndteringen af forskellige sager. Dette gælder ikke kun for erhvervet men også for beboere. Derfor vil HORESTA klart opfordre til, at der oprettes en nattelivsenhed i kommunen fx på samme måde, som det er gjort i Berlin og New York, hvor alle sager vedrørende nattelivet i København håndteres, og hvor både KKF og TMF er repræsenteret. Det vil give en langt højere grad af synergier mellem de forskellige ressortområder og også en smidigere håndtering af de sager, der har direkte snitflader til hinanden.

Afrapportering

Evalueringer af indsatser og monitoring af udvikling er altid brugbare redskaber til at samle op på erfaringer i fht. konkrete indsatser og indsamle konkret data til videre policyudvikling. Dette sker efter HORESTA viden allerede i dag, hvor Bevillingsnævnet monitorerer antallet af bevillinger, som gives, og hvilke typer koncepter der får fornyet eller tildelt bevillinger og hvor de ligger. Denne praksis går HORESTA ud fra fortsætter. HORESTA bakker op om årlige afrapporteringer angående Restaurations- og Nattelivsplanen så længe denne også beskriver, hvordan restaurations- og Nattelivsplanen udvikles yderligere og spiller sammen med de mange andre vækst- og udviklingsindsatser, som er igangsat på nationalt niveau og i regi af Københavns Kommune. Igen er det vigtigt at holde fokus på at udvikle og ikke afvikle restaurations- og nattelivet i København.

Det københavnske natteliv kan ikke fortsætte med at blive betragte som et selvstændigt uafhængigt erhvervsområde, da det indgår som en vigtig del af en langt større helhedsorienteret turismeområdet. Restaurations- og Nattelivsplanen skal som tidligere nævnt fungere som kommunens strategiske plan for udviklingen og væksten inden for det københavnske restaurations- og natteliv. Det er i Københavns Kommunes interesse, at skabe synergier mellem bl.a. 'Comeback Copenhagen'; Wonderful Copenhagen; Københavns Erhvervshus; Erhvervshus Hovedstaden; Erhvervsfremmebestyrelsen og andre kommunale og nationale væksttiltag inden for turismeområdet og udvikling inden for restaurations- og nattelivsområdet i kommunen.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

2. Færre miljøgener i nattelivet

Indsatsområde 1: Færre støjgener

Det samlede støjniveau i København er steget betydeligt inden for de sidste år. Det er vigtigt her at understrege, at støjgenerne ikke kun genereres fra restaurations- og nattelivet men også kommer fra trafik, renovering mv. HORESTA og DRC har derfor også tidligere i vores 15-punktsplan til et mere ansvarligt og hensynsfuldt København foreslået, at det igangsættes en bred vifte af støjdæmpende initiativer i København. Dette omfatter både en styrkelse af Støjtavlen, ældre skraldebiler, lydisolerede initiativer for beboere og andre støjdæmpende tiltag.

HORESTA bakker derfor op om en udvidelse af Støjtavlen, således at de kan træffes helt til kl.05.00 og dermed bidrage til afhjælpning de steder, hvor regler og regulering ikke overholdes. Ligeledes bakker HORESTA op om en fortsættelse af Støjtavdens afrapportering til Bevillingsnævnet. Kontrol i fht. de virksomheder, der ikke lever op til støjregulativene, er vigtig i fht. at imødekomme unødige støjgener.

HORESTA er kritisk overfor det bekræftede projekt om støjmåling på udvalgte strækninger i byen. Det fremgår ikke tydeligt i planen, hvordan der skelnes mellem de forskellige typer af støj, som er til stede i en pulserende hovedstad. HORESTA er derfor bekymret for, at den samlede mængde af mange typer forskellig støj kommer til at indgå i og få negativ indflydelse på udstedelsen af bevillinger til erhvervet.

Det er derfor vigtigt, at formålet med et initiativ som dette præciseres nøje i planen, således at det ikke bliver 'festen i gaden' og den støj, der genereres herfra, som kommer til at ligge virksomhederne til last. Er tiltaget udelukkende tiltænkt som måling af en lang række støjdæmpende initiativer, som kommunen iværksætter, og effekten af disse, skal dette præciseres i planen.

Indsatsområde 2: Udendørsservering

Udendørsservering er helt afgørende for serveringsstedernes omsætningsmuligheder, og det er også med til at vise gæster, at København er en levende og indbydende by, med mange muligheder for at nyde forskellig mad og drikke udenfor. Udeservering skaber liv og gode oplevelser. Coronakrisen har desuden med al tydelighed bevist, hvor vigtig udeservering er for de københavnske serveringssteder i fht. de massive økonomiske tab, erhvervet har lidt.

Der er dog behov for at se på den meget rigide og ulogiske sagsbehandling, der ofte opleves i fbm. både den almindelige og den COVID-19 relaterede udvidede udeservering serveringsstederne har fået tildelt. Regler og betingelser for udeservering skal give mening. Og, der er behov for, at sagsbehandlingen ikke udelukkende foretages fra et skrivebord men også vurderes konkret fra sag til sag, og også ses i fht. tidligere tildelinger af udeservering. At regler ikke pludseligt laves om 'over night', hvor det er op til virksomhederne selv at skaffe informationer herom.

Udeservering skal naturligvis foregå i respekt for regler og betingelser og i fht. beboere i området. HORESTA bakker op om tilsyn så længe, det kombineres med en god forebyggende dialog mellem kommunen og erhvervet og et løft i kompetencer hos kommunens ansatte angående vejledning og sagsbehandling.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Indsatsområde 3: Toiletter og renhold

HORESTA bakker op om alle initiativer indeholdt i dette indsatsområde. Det er afgørende initiativer, som samlet vil bidrage til at mindske gener i forbindelse med henkast af skrald, uønsket urinering i gaderne og øvrige gener forbundet med renhold af natte- og udelivet i København, som har udviklet sig meget over de sidste 10 år, og hvor renholdsindsatsen fra Københavns Kommune ikke er fulgt med udviklingen. Det er derfor afgørende at dette område prioriteres højt.

Ligeledes er idéen om forsøg med en partnerskabsaftale for mindre affald et initiativ, som erhvervet er positive overfor og allerede i er fuld gang med at praktisere indsatser i fht. rengøring udenfor egne serveringssteder efter festen er slut. Tiltaget vil derfor være en segmentering af et samarbejde mellem erhvervet og kommunen, hvor fundamentet allerede er til stede.

Indsatsområde 4: Trafik og byrum

Begrænsning af og forbud mod indkørsel for køretøjer i udvalgte gader i udvalgte tidsrum i København er også at finde på HORESTA og DRCs 15-punktsplan for et mere ansvarligt og hensynsfuldt København. Det vil kunne begrænse antallet af 'muskelbiler', partybusser, ladcykler med soundbokse mv. i Indre By og dermed dæmme op for unødigt støj og øge trafikikkerheden for gæster betydeligt. Ligeledes kan det vanskeliggøre adgangen for salg af hårde stoffer i nattelivet, som ofte foregår fra 'muskelbilerne'.

HORESTA sidder også med i følgegruppen for Middelalderbyen og forsøg med bilfri Indre By. Her har HORESTA gentagne gange udtrykt bekymring over forsøgsperioden, da den forløber i kølvandet på Coronakrisen og dermed risikerer ikke at give et retvisende billede af effekterne af projektet. Ligeledes er det vigtigt for HORESTA, at forsøg med bilfri gader ikke besværliggør adgangen for håndværkere til erhvervslivet samt turisternes adgang til hoteller, restauranter og andre seværdigheder.

Alle forsøg og tiltag med trafik og byrum i København bør nøje koordineres på tværs af forvaltninger, og det er vigtigt at understrege, at ikke alt, hvad der kan tilskrives af udfordringer med civiles uhensigtsmæssige adfærd i det offentlige rum, skal tilskrives det professionelle natteliv og deres forretninger.

Indsatsområde 5: Gener i rekreative områder

HORESTA har i forbindelse med Coronakrisen og nedlukningen af det professionelle natteliv og den synlige kraftige men også forventede udvikling i omfanget af fester i det offentlige rum på gader, pladser, havnekanter mv., efterspurgt en væsentlig regulering af de fester, der foregår dér. Det professionelle natteliv er ét af de mest regulerede erhverv, og derfor har det naturligvis været en rød klud i hovedet på erhvervet at se, at alt imens de er tvangslukkede og kæmper for deres overlevelse, så har festen næsten uhindret - og godt understøttet af detailhandlen - kunnet foregå i helt uregulerede rammer i byrummet til stor gene for de mange beboere i de pågældende områder. Derfor hilser HORESTA alle tiltag til regulering af adfærden i rekreative områder meget velkommen.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

3. Restaurationsplan

Det stod meget klart i arbejdet i Advisory Board for Natteliv, at det er udfordringerne med 'festen i gaden', som alle medlemmer af boardet så, som den største udfordring for det københavnske natteliv og den udfordring, vi sammen skal søge at finde løsninger til at stoppe. Som et meget positivt outcome af arbejdet i Advisory Board for Natteliv er der på erhvervets vegne derfor allerede nu taget initiativ til et endnu bedre og tættere samarbejde med Politiet. Erhvervet mødes nu 4 gange om året, med Politiet - opdelt i 3 grupper for virksomheder i udvalgte områder i Indre By - for at drøfte de helt driftsnære udfordringer og løsninger på selvsamme, som opstår i nattelivet. Det er et super positivt tiltag, som vil kunne bidrage med 'hands on' løsningsorienteret håndtering af opståede udfordringer. HORESTA bakker som tidligere nævnt i nærværende høringssvar op om yderligere dialog og tæt samarbejde med både Politiet og kommunen, således at vi kan finde løsningerne på 'festen i gaden'.

Veldrevne restaurationer

Som tidligere nævnt bør regulering af bevillinger alene ligge i Bevillingsnævnet på baggrund af restaurationsloven og ikke reguleres via en restaurations- og nattelivsplan. Den stramning af praksis, som blev indført i december 18 er stadigvæk et redskab, som kan benyttes. Ønsker Københavns Kommune at udvikle og understøtte erhvervet i en positiv retning, sker det ikke ved at indføre en yderligere stramning for praksis for bevillinger på området. Det løser heller ikke udfordringerne med fx at begrænse 'festen i gaden'. Er der virksomheder, som ikke lever op til de lovgivningsmæssige betingelser, som gælder for drift af virksomhed inden for restaurations- og nattelivet, vil dette med den gældende lovgivning på området kunne forvaltes til fulde.

I planen udspecificeres det, at Bevillingsnævnet vil skærpe deres udstedelse af bevillinger til virksomheder, som ikke driver deres forretninger sundt og ansvarligt i henhold til lovgivningen. Denne beføjelsesmulighed er allerede til stede i nævnet. Og, det er klart, at lever man ikke op til lovgivningen og misligholder sin bevilling, skal det have konsekvenser.

Det er dog vigtigt her at understrege, at mange virksomheder på nuværende tidspunkt grundet COVID-19 krisen kæmper med store driftsunderskud og gæld til det offentlige. Det giver sig selv, at denne alvorlige situation ikke skal give anledning til, at man tager bevillinger fra de virksomheder, som oplever underskud forretningen i mange år fremover.

Ligeledes er det vigtigt at understrege, at der i ønsket om at nedbringe udfordringer i nattelivet ikke iværksættes yderligere tiltag eller særlige vilkår, som ligger udover lovgivningen, som skal ligge til grund for virksomhedernes mulighed for at få og bevare en bevilling. Dog er erhvervet som tidligere nævnt opsat på og klar til at indgå i forpligtende partnerskaber og samarbejder, for at finde fælles løsninger på nattelivets udfordringer og rette op de steder, hvor der er driftsmæssige udfordringer, som skal forbedres. Udbyggede samarbejder bør ses som et supplement til den gældende lovgivning, og der bør derfor ikke iværksættes yderligere tiltag end de allerede eksisterende. HORESTA kan derfor ikke støtte iværksættelse af særlige vilkår ved meddelelse og fornyelse af natbevillinger og håndhævelse overfor uansvarlige aktører og disse to punkter bør derfor slettes og ikke fremgå af Restaurations- og Nattelivsplanen for København.

Samarbejde om nedbringelse af gener

Hele arbejdet med Advisory Board for Natteliv, og de mange initiativer dette har medført, skal bidrage til at nedbringe gener forbundet med nattelivet i København.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Som tidligere nævnt lever virksomhederne op til gældende regler og lovgivning i fht. drift af deres serveringssteder og samarbejder allerede med Bevillingsnævnet om tiltag, der nedbringer mulige gener fra forretningsdriften. Igen kan det ikke understreges tydeligt nok, at den fest, larm og de gener, som opstår og eksisterer udenfor serveringsstederne ikke er virksomhedernes ansvar. Virksomhederne har allerede ad frivillig vej iværksat indsatser som nævnt i planen - etablering af rygerum; brug af dørmænd og uddannelse af samme; støjdæmpende tiltag; øget renhold foran serveringsstederne; uddannelse af personale mv.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Det er derfor bekymrende, hvis 'Vægt på positive og betryggende tiltag' pludselig benyttes som til anledning til en fratagelse eller afvisning af nattilladelser. HORESTA er bekymret for, at dette initiativ kan benyttes som løftestang for at afvise ansøgninger om tildeling eller fornyelse af bevillinger i ønsket om at nedbringe gener fra det københavnske natteliv, og at det dermed kan blive virksomhederne, som igen betaler prisen for en dårlig festkultur udenfor deres serveringssteder. Initiativet bør derfor slettes eller omformuleres, så det står klart, at virksomhederne ikke kan drages til ansvar for 'festen i gaden' på baggrund af oplevet mangelfuldt samarbejde med Bevillingsnævnet.

Et varieret og fordelt udbud

'Københavns Kommune ønsker, at der skal være et varieret restaurations- og natteliv i byen'. Dette ønsker bakker HORESTA positivt op om. Dette sker naturligt ved at se på, hvilke typer koncepter man tildeler bevillinger, og hvor de ligger, således at der er et bredt og mangeartet udbud i hele byen. Dette sidste afsnit indeholder dog udelukkende en beskrivelse af allerede gældende og den skærpede praksis for udstedelse af bevillinger. Den skærpelse som blev indført i december 18 muliggør til stadighed at begrænse antallet af nattilladelser i Indre By og udvalgte strækninger på Nørrebro. Det er vigtigt her at understrege, at denne skærpelse af praksis skal ikke udvides til også at omfatte andre områder i byen eller til at omfatte en skærpelse i de udstedte nattilladelsers åbningsbeføjelser, som følger med bevillingen. Yderligere skærper vil dræbe erhvervet og umuliggøre innovation og kommende investeringer i erhvervet.

HORESTA bakker op om en tildeling af bevillinger i respekt for, at restaurationer og nattelivsvirksomheder skal sameksistere i positiv synergi med Københavns mange nuværende og kommende beboere. Der eksisterer som sagt allerede lovgivning til dette for området. Afsnittets italesættelse af, at kommunen nu med en ny restaurations- og nattelivsplan i hånden vil håndhæve allerede eksisterende lovgivning og praksis, forstærker det eksisterende negative narrativ om erhvervet, som årsagen til de udfordringer, som opleves i nattelivet.

HORESTA savner som tidligere nævnt tiltag i planen, som kan bakke op om en positiv udvikling af erhvervet til gavn for beboere, gæster, virksomheder og Københavns Kommune. Derfor bør initiativer som *30. Fokus på gastronomi og en fortsat udvikling af madscenen* fylde meget mere i planen og også omhandle lignende initiativer for nattelivsvirksomhederne. HORESTA bakker derfor naturligvis meget op om dette initiativ og håber, at lignende initiativer også vil fremgå af den endelige plan.

HORESTA savner ydermere en beskrivelse i planen af, alle de mange positive effekter og det store ansvar, som erhvervet tilvejebringer og påtager sig - og ikke kun den overvejende beskrivelse i planen af, hvordan erhvervet skal begrænses og reguleres yderligere, så

udfordringerne i nattelivet løses. Det er på tide at erhvervet bliver betragtet, anerkendt og italesat, som et meget vigtigt erhverv for Københavns Kommune.

Endelig er det vigtigt at erhvervet – særligt i lys af de mange restriktioner erhvervet igennem Coronakrisen har været og stadigvæk er underlagt – ikke påføres unødvendige administrative byrder, som kan fordyre eller besværliggøre driften. HORESTA står naturligvis – i det omfang et lader sig gøre - til rådighed i fht. viden og tal, som kan underbygge og dokumentere effekten af nye tiltag.

Afslutningsvist ønsker HORESTA at understrege, at den nyligt lancerede rapport om vold i nattelivet udarbejdet af det Kriminalpræventive Råd ikke bliver løftestang for en skærpet praksis overfor restaurations- og nattelivets mulighed og sikkerhed for at drive de forretninger, de har fået lov til. Undersøgelsen er gennemført under Coronanedlukningen på et tidspunkt, hvor nattelivet har været tvangslukket. Konklusionerne skal derfor omgås meget omhyggeligt og ikke opfattes som et udtryk for, at det gavner graden og omfanget af vold i nattelivet at lukke eller begrænse nattelivsvirksomhederne i København.

HORESTA har siddet med i følgegruppen og bidraget med viden til en mere nuanceret udarbejdelse af rapporten og dermed til en kvalificering af rapportens findings. Her er det også relevant at henvise til Københavns Kommunes egen tryghedsrapport, som udarbejdes hvert år, og hvor den seneste igen viser, at Københavnerne i stor udstrækning er meget trygge ved at færdes i det københavnske natteliv – særligt beboere i Indre By. Man kunne godt forestille sig, at denne tilbagevendende undersøgelse på sigt blev udvidet med et par spørgsmål om beboernes oplevelse af det københavnske natteliv.

Med venlig hilsen

Annette Hyldebrandt
Chef for turisme og oplevelsesøkonomi

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Svar til: 2021-0145883 af: Lea Kholghi Frederiksen

APPLICATION DATE

27. juli 2021

SVARNUMMER

535

INDSENDT AF

Lea Kholghi Frederiksen

VIRKSOMHED / ORGANISATION

Bryggeriforeningen & Dansk Industri

BY

København V

POSTNR.

1788

ADRESSE

Gamle Carlsberg Vej 16

HØRINGSSVAR

Dansk Industri og Bryggeriforeningen kvitterer for at få mulighed for at kommentere på udkastets indhold på vegne af vores medlemmer.

Vedhæftet er vores fælles bemærkninger til Kultur- og Fritidsforvaltningens og Teknik- og Miljøforvaltningens forslag til Restaurations- og Nattelivsplan 2021.

Dansk Industri og Bryggeriforeningen står til rådighed for eventuelle bemærkninger og deltager gerne i det fremadrettede arbejde for at få skabt en fornuftig nattelivsplan med den helt rette balance. Samarbejde, dialog og målrettede tiltag er fuldstændig afgørende for at få løst udfordringerne i det københavnske natteliv.

MATERIALE:

hoeringssvar di bf koebenhavns kommunes nattelivsplan.pdf

Den 27. juli 2021

Københavns Kommune

Elektronisk via:

<https://blivhoert.kk.dk/hoering/horing-af-restaurations-og-nattelivsplan-2021>

Sagsnummer: 2021-0145883

Høring vedr. Kultur- og Fritidsforvaltningens og Teknik- og Miljøforvaltningens fælles forslag til Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Kultur- og Fritidsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen har udarbejdet udkast til Restaurations- og Nattelivsplan 2021. Dansk Industri og Bryggeriforeningen kvitterer for at få mulighed for at kommentere på udkastets indhold på vegne af vores medlemmer.

Generelle bemærkninger

Dansk Industri og Bryggeriforeningen anerkender, at der er en udfordring i det københavnske natteliv med støj, affald og vold. Derfor er det positivt og fornuftigt, at Københavns Kommune tager udfordringen op til debat og forbereder tiltag, der har til hensigt at genoprette den rette balance mellem hensyn til beboerne og hensyn til erhvervslivet i det københavnske natteliv.

Nattelivsplanens forslag om flere natteværter, flere partnerskaber, målrettede kampagner, udvidelse af støjvagten, uddannelse af medarbejdere i nattelivet og større målrettet indsats mod affald i gaderne er alle fornuftige tiltag, der rammer kernen af problemet, hvilket er afgørende for at opnå den ønskede effekt og skabe den rette balance i nattelivet. Vi mener derimod ikke, at den rette balance i nattelivet fremmes ved at pålægge detailhandlen og/eller serveringsstederne unødvendige restriktioner. Derudover mener vi heller ikke, at der er belæg for at antage, at det er de unge under 18 år, som er kilden til udfordringerne i det københavnske natteliv. Derfor ser vi ikke, at der er belæg for, at en ændring af de gældende salgssaldersgrænser for køb af alkohol vil løse udfordringerne i det københavnske natteliv.

For at opnå den rette balance i nattelivet, er det fuldstændigt afgørende, at der sigtes mod kernen af problemet ved styrket samarbejde og iværksættelse af tiltag, der fremmer en effektiv håndhævelse overfor de grupper, der er årsag til uro i nattelivet.

Specifikke bemærkninger

Forslag om forbud mod salg af alkohol i detailhandlen aften og nat i udkast til nattelivsplanen er problematisk af følgende årsager:

- i) [Et forbud mod salg af alkohol i detailhandlen aften og nat vil skævvride konkurrencen](#)

Skævvridning af konkurrencen internt i detailhandlen

Et forbud mod salg af alkohol i detailhandlen aften og nat, rettet mod detailhandlen i Middelalderbyen, vil skævvride konkurrencen mellem detailhandlen i Middelalderbyen og detailhandlen udenfor Middelalderbyen.

Detailhandlen i Middelalderbyen vil miste salg af alkohol aften og nat, samt deres salg af følgevarer, som sælges i forbindelse med salg af alkohol. Dette mistede salg vil forventeligt tilgå detailhandlen udenfor Middelalderbyen samt øvrige salgskanaler, der således vil opleve mersalg.

Et forbud mod salg af alkohol aften og nat vil være et intensivt indgreb, idet indgrebet vil forringe detailhandlens mulighed for at udøve retten til salg af varer, herunder salg af alkoholholdige produkter, der vil forplante sig til en økonomisk byrde for butikkerne i Middelalderbyen.

Skævvridning af konkurrencen mellem detailhandlen og restaurationsbranchen

En anden konsekvens af dette forslag er, at konkurrencen mellem detailhandlen og restaurationsbranchen vil blive skæv, idet restauranter, beværtninger mv., fortsat vil have mulighed for at sælge alkohol aften og nat.

ii) Alkoholsalget vil flytte til andre salgskanaler

Hvis kunder ikke har mulighed for at købe alkohol i Middelalderbyen, vil de med stor sandsynlighed vælge at købe alkohol i nærmeste butik uden for Middelalderbyen, gennem online levering eller alternativt via en ulovlig salgskanal.

Uhensigtsmæssige konsekvenser ved at forbyde salg af alkohol aften og nat var en realitet under de midlertidige corona-restriktioner om forbud mod salg af alkohol. [Stikprøve, som TV 2 har foretaget i februar 2021](#) viste, at det lykkedes TV 2 at købe alkohol i 6 ud af 10 besøgte butikker efter klokken 22. Hvis det foreslåede tiltag gennemføres, bliver denne udfordring varig.

Tilsvarende utilsigtede konsekvenser med ulovligt salg af alkohol var ligeledes en realitet i årene forud for liberaliseringen af lukkeloven. Og netop derfor er der i de seneste 20 år sket en gradvis liberalisering af rammerne for restaurationssektoren og detailhandlen, så de to brancher internt i brancherne og overfor hinanden har fået mere ensartede og fair konkurrencevilkår. Særligt ved revisionen af lukkeloven i 2001 og 2005 blev der rettet op på en lang række uhensigtsmæssige forhold.

Den gradvise liberalisering af lukkeloven er sket på baggrund af analyser og en række rapporter gennem årene, der har konkluderet, at liberaliseringen har positive konsekvenser i forhold til konkurrencen i erhvervslivet. I øvrigt er det vigtigt at bemærke, at tidligere ændringer af lukkeloven ikke haft betydning for det samlede salg af alkohol, som har været konstant de seneste 30 år.

På baggrund af erfaringerne med restriktionerne under corona-nedlukningen og erfaringerne fra lukkeloven er der stor risiko for, at kernen af problemet i det

københavnske natteliv ikke fjernes, men at tiltaget blot skaber urimelige konkurrencevilkår og grobund for ulovlig handel med alkohol.

Afsluttende bemærkninger

Som nævnt indledningsvist er det positivt og fornuftigt, at Københavns Kommune tager udfordringen med støj, affald og vold i nattelivet op til debat og forbereder tiltag, der har til hensigt at genoprette den rette balance i det københavnske natteliv.

Det er afgørende, at der bliver taget hånd om de eksisterende udfordringer, hvilket bør ske gennem styrket samarbejde og målrettede tiltag.

I stedet for at ramme erhvervslivet urimeligt hårdt ved at pålægge restriktioner og fremme konkurrenceforvridning, er det afgørende, at der sættes ind med målrettet samarbejde samt tiltag og håndhævelse overfor de grupper, der er årsag til uro i nattelivet.

Nattelivsplanens forslag om flere natteværter, partnerskaber, målrettede kampagner, udvidelse af støjvagten, uddannelse af medarbejdere i nattelivet og større indsats mod affald i gaderne er afgørende tiltag for at forbedre balancen i nattelivet.

Samarbejde, dialog og målrettede tiltag er fuldstændig afgørende for at få løst udfordringerne i det københavnske natteliv. Og vi ønsker at være behjælpelig med at få taget hånd om disse udfordringer. Vi deltager derfor også gerne i det fremadrettede arbejde for at få skabt en fornuftig nattelivsplan.

Bryggeriforeningen
Danish Brewers' Association